

**T.C.
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI**

**YAVAŞ ŞEHİRLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM BAĞLAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ: AHLAT ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIRLAYAN
AYLA YÜREGEN**

**DANIŞMAN
DOÇ. DR. EMİNE CİHANGİR**

VAN- 2022

KABUL VE ONAY SAYFASI

Ayla YÜREGEN tarafından hazırlanan “Yavaş Şehirlerin Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Değerlendirilmesi: Ahlat Örneği” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Arkeoloji Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.	
Danışman: Doç. Dr. Emine CİHANGİR Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.	
Başkan: Doç. Dr. Mehmet ŞEREMET Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği ABD, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.	
Üye: Doç. Dr. Emirhan YENİŞEHİRLİOĞLU Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.	
Üye: Doç. Dr. Emine CİHANGİR Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.	
Yedek Üye: Doç. Dr. Aydın ÜNAL Rekreasyon Yönetimi, Sinop Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum	
Yedek Üye: Doç. Dr. Hacer KALAY Turizm Rehberliği Turizm Fakültesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum	
Tez Savunma Tarihi:	20/04/2022
Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini ve imzaların sahiplerine ait olduğunu onaylıyorum. Prof. Dr. Bekir KOÇLAR Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü	

ETİK BEYAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarımı kabullendiğimi beyan ederim. (14.06.2022)

(İmza)
(Ayla YÜREGEN)

Yüksek Lisans Tezi

Ayla YÜREGEN

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Haziran, 2022

YAVAŞ ŞEHİRLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ: AHLAT ÖRNEĞİ

ÖZET

Küreselleşme ve sanayi devrimi ile birlikte hızlı kentleşme ve hızlı nüfus artışı daha hızlı yaşamayı ve daha hızlı tüketmeyi zorunlu kılmıştır. Toplumlar bu hızlı tempoya ayak uydurmaya çalışırken doğaya ve çevreye zarar vermeye başlamışlardır. Doğal, kültürel ve yerel varlıkların devamının sağlanması için sürdürülebilirlik kavramı önem kazanmaya başlamıştır. Sürdürülebilirlik doğal ve kültürel unsurların kullanıldıktan sonra zarar görmeden devamının sağlanması ve bir sonraki nesillerin de kullanabilmesi ve onlara yol gösterici olması anlamına gelmektedir. Modernizm ve kentleşmenin sonucu olan hızlı yaşama tepki olarak doğan hareketi tüm dünyada ve ülkemizde önemi giderek artan bir yaklaşım olmaya başlamıştır. Çalışma nicel araştırma yöntemi ile yürütülmüştür. Araştırmanın alt modeli olan betimsel dizayn temel araştırma modelini oluşturmaktadır. Araştırma için 397 kişiden elde edilen anketler değerlendirilmiştir. Ahlat ilçesinin turizm potansiyeli, sakin şehir üyeliği, üyelik süreci ve üye olduktan sonra ki güncel durumu hakkında son durumlar değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında; sürdürülebilir turizmin gelişiminde sakin şehirlerin potansiyeli ve Sakin Şehir Hareketinin, sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir turizm bağlamında yerel halkın yaşamında yarattığı ekonomik, sosyal ve çevresel farklılığı değerlendirmek amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışma sahası olarak seçilen Bitlis ili Ahlat ilçesinde araştırma yürütülecektir. Yerel toplumun yavaş şehir (citta slow) adaylık süreci öncesi, süreç boyunca ve sonrasında ekonomik, psikolojik, çevresel ve sosyal olarak yaşadığı değişim ele alınarak yavaş şehirlerin bu değişim ile ilişkisi kurulacaktır. Bulgular değerlendirildiğinde COVID sürecinin etkileri ile birlikte 2019’da sakin şehir olma ile yaşanan değişimin katılımcılar üzerinde algının orta düzeyde kaldığı belirlenmiştir.

Alt boyutlar bazında incelendiğinde; sakin şehir olduktan sonra Ahlat'ta kısmen üretim artışının yaşandığı, kısmen tarih ve kültürel mirasın değerlendirildiği, çevre bilincinin kısmen arttığı, yerelin kısmen güçlendiği ve kentsel yaşam kalitesinin de kısmen arttığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte yerel ve kültürel aidiyetin arttığı, ekonomik büyümenin meydana geldiği, fırsat eşitliğinin sağlandığına ilişkin sonuçlar elde edilen bulgular arasındadır.

Anahtar Kelimeler : Sürdürülebilir Turizm, Ahlat, Sakin Şehir, Cittaslow, Van.

Sayfa Sayısı : xvi+ 97

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Emine CİHANGİR

M.Se. Thesis

Ayla YÜREGEN

VAN YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
JUNE, 2022

**YAVAŞ ŞEHİRLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM BAĞLAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ
AHLAT ÖRNEĞİ**

ABSTRACT

With globalization and industrial revolution, according to rapid urbanization and rapid population growth necessitated living faster and consuming faster. While societies living fast, they have begun to harm nature and the environment. Sustainability means ensuring the continuation of natural and cultural elements without being damaged after they are used, and that they can be used by the next generations and to guide them. (slow city) movement, which was born as a reaction to fast life, which is the result of modernism and urbanization, has started to become an approach whose importance is increasing all over the world and in our country. In this study, quantitative research type was adopted. The descriptive design, which is the sub-model of the research, constitutes the basic research model. Questionnaires obtained from 397 people were evaluated for the research. The latest situations about the tourism potential of Ahlat district, the membership of the slow city, the membership process and the current situation after becoming a member have been evaluated. In order to ensure sustainable development in the regions and to contribute economically to the local communities, a field study and scale assessment has been made about what innovations and studies can be done in slow cities, how much the public is conscious of these issues, and what can be done for both gastronomy and handicrafts. When the findings were evaluated, it was determined that the perception on the participants of the change experienced with being a quiet city in 2019, together with the effects of the COVID process, remained at a moderate level. When examined on the basis of sub-dimensions; After becoming a quiet city, it has been determined that partly production increase was experienced, partly historical and

cultural heritage was valued, environmental awareness partly increased, the local partly strengthened and the quality of urban life partly increased. In addition to this, the results that show that local and cultural belonging increases, economic growth occurs, and equality of opportunity is provided are among the findings obtained.

Keywords : Sustainable Development, Sustainable Tourism, Ahlat, Slow City, Sittaslow, Van
Quantity of Page : xvi + 97
Supervisor : Doç. Dr. Emine CİHANGİR

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ	xii
TABLolar DİZİNİ	xiii
ÖNSÖZ.....	xvi
GİRİŞ	1
1. SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM	3
1.1. Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Kalkınma Kavramları	3
1.2. Çevresel Sürdürülebilirlik	4
1.3. Ekonomik Sürdürülebilirlik.....	4
1.4. Sosyal Sürdürülebilirlik.....	4
1.5. Sürdürülebilir Turizm.....	6
2. KAVRAMLAR.....	10
2.1. Sakin Şehir (Cittaslow) Kavramı.....	10
2.2. Yavaş Hareketi (Slow Movement)	10
2.3. Slow Food (Yavaş Yemek)	11
2.3.1. Yavaş Yemek Hareketi.....	11
2.4. Cittaslow (Sakin Şehir) Hareketi ve Amacı	14
2.5. Sakin Şehir Yönetim Organı	16
2.5.1. Uluslararası Kurul	16
2.5.2. Uluslararası Koordinasyon Kurulu.....	17
2.5.3. Uluslararası Başkan.....	17
2.5.4. Başkanlık Konseyi.....	17
2.5.5. Garantörler Kurulu	17
2.5.6. Uluslararası Bilim Komitesi.....	17
2.5.7. Muhasebe Sorumlusu	18
2.6. Sakin Şehir Mükemmeliyet Koşulları	18
2.6.1. Enerji ve Çevre Kriterleri.....	18
2.6.2. Altyapı Politikaları	19
2.6.3. Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları	19

2.6.4. Tarım, Turizm ve Sanat Politikaları	20
2.6.5. Eğitim, Farkındalık ve Ağırlama Politikaları	21
2.6.6. Sosyal Dayanışma Politikaları	21
2.6.7. Ortaklık Politikaları	22
2.7. Sakin Şehir Üyelik Süreci	23
2.7.1. Başvuru Mektubunun Sunulması	23
2.7.2. Başvuru Mektubunun Değerlendirilmesi	23
2.7.3. Adaylık Değerlendirme Ziyareti ve Raporu	23
2.7.4. Adaylık Süreci ve Hazırlık Raporu	24
2.7.5. Üyelik Değerlendirmesi ve Başvuru Süreci	24
2.7.6. Sakin Şehir Genel Merkezin Değerlendirmesi	24
3. AHLAT	26
3.1. Sakin Şehir Ahlat	26
3.2. Ahlat Yöresinin Turizm Potansiyeli	27
3.2.1. Kaleler	27
3.2.2. Camiler	27
3.2.3. Mezarlıklar	27
3.2.4. Kümbetler	28
3.3. Diğer Kültürel Değerler	29
3.3.1. Ahlat Bastonu	29
3.3.2. Konaklama	30
3.3.3. Ahlat Müzesi	30
3.4. Ahlat'ın Sakin Şehir Olma Süreci	30
3.5. Ahlat İçin Öneriler	31
4. AHLAT YEREL HALKININ YAVAŞ ŞEHİR (CITTASLOW) YÖNELİK ARAŞTIRMA YAVAŞ ŞEHİRLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ: AHLAT ÖRNEĞİ	34
4.1. Yöntem	34
4.2. Çalışmanın Amacı ve Önemi	34
4.3. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları	35
4.4. Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri	35
4.5. Evren ve Örneklem	44
4.6. Veri Toplama Araçları	45
4.6.1. Demografik Bilgi Formu	45

4.6.2. Fonksiyonel Değişkenler Bilgiler Formu.....	45
4.7. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeği.....	46
4.8. Verilerin Analizi.....	46
4.9. Bulgular	49
4.9.1. Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular.....	49
4.9.2. Fonksiyonel Özelliklere İlişkin Bulgular	53
4.10. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğine İlişkin Geçerlilik ve Güvenirlik Sonuçları	54
4.10.1. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algıya Yönelik Bulgular.....	57
4.10.2. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Cinsiyetleri Açısından Karşılaştırılması	58
4.10.3. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Yaşlarına Göre Karşılaştırılması	59
4.10.4. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Eğitim Değişkenine Göre Karşılaştırılması	63
4.10.5. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması	66
4.10.6. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Karşılaştırılması	69
4.10.7. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Süreleri Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	73
4.10.8. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması	76
4.10.9. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelecekte Ahlat Dışında Yaşama Düşünceleri Değişkenine Göre Karşılaştırılması	82
5. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	84
KAYNAKÇA	90
EKLER.....	94

ÖZGEÇMİŞ

LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
KMO	Kaiser Meyer Olkin
M	Metre
TL	Türk Lirası
UNEP	Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UNWTO	Dünya Turizm Örgütü

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1. Sürdürülebilirliğin Üç Temel Bileşeni	5
Şekil 2. 1. Yavaş Yemek Logosu.....	12
Şekil 2. 1. Cittaslow Logosu ve Sloganı.	15

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 3. 1. Cittaslow Türkiye Ulusal Ağı'na Dahil Olan Kentler ve Cittaslow Olma Tarihleri	31
Tablo 4.1. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğine İlişkin Basıklık ve Çarpıklık Değerleri Sonuçları	49
Tablo 4. 2. Ahlat İlçesinde İkamet Eden Katılımcıların Demografik Özellikleri	50
Tablo 4. 3. Ahlat İlçesinde İkamet Eden Katılımcıların Demografik Özellikleri	51
Tablo 4. 4. Ahlat İlçesinde İkamet Eden Katılımcıların Demografik Özellikleri	52
Tablo 4.5. Ahlat İlçesine İlişkin Fonksiyonel Özelliklere Yönelik Betimsel Bulgular	53
Tablo 4.6. Ahlat İlçesine İlişkin Fonksiyonel Özelliklere Yönelik Betimsel Bulgular	54
Tablo 4.7. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğine İlişkin Geçerlilik ve Güvenilirlik Sonuçları	55
Tablo 4.8. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğine İlişkin Geçerlilik ve Güvenilirlik Sonuçları	56
Tablo 4.9. Ahlat'ın Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Algısına İlişkin Betimsel Bulgular	57
Tablo 4.10. Ahlat'ın Yavaş Şehir Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması	58
Tablo 4.11. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması	60
Tablo 4.12. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması	62
Tablo 4.13. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Eğitim Değişkenine Göre Karşılaştırılması	63
Tablo 4.14. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Eğitim Değişkenine Göre Karşılaştırılması	64
Tablo 4.15. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Eğitim Değişkenine Göre Karşılaştırılması	65
Tablo 4.16. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması	67

Tablo 4.17. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	68
Tablo 4.18. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	69
Tablo 4.19. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	70
Tablo 4.20. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	71
Tablo 4.21. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	72
Tablo 4.22. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Süreleri Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	74
Tablo 4.23. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Süreleri Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	75
Tablo 4.24. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	76
Tablo 4.25. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	77
Tablo 4.26. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	78
Tablo 4.27. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	78
Tablo 4.28. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	79
Tablo 4.29. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	80
Tablo 4.30. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	80

Tablo 4.31. Ahlat’ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	81
Tablo 4.32. Ahlat’ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	82
Tablo 4.33. Ahlat’ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelecekte Ahlat Dışında Yaşama Değişkenine Göre Karşılaştırılması	83

ÖNSÖZ

Yavaş şehirlerin sürdürülebilir Turizm üzerindeki etkisini ölçmek için Ahlat ilçesinin incelendiği bu Çalışma süresince beni sürekli yüreklendiren, her türlü konuda yardımlarını esirgemeyen, engin tecrübelerini ve bilgilerini benimle paylaşan değerli hocam, tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Emine CİHANGİR'e en içten duygularıyla teşekkürlerimi sunarım.

Tez Savunma Jürisinde yer alan, bilgi ve yorumlarını paylaşarak beni yönlendiren ve motive eden değerli Hocalarım Sayın Doç. Dr. Mehmet ŞEREMET ve Sayın Doç. Dr. Emirhan YENİŞEHİRLİOĞLU hocalarıma katkılarından dolayı çok teşekkür ederim.

Yüksek Lisans eğitimime katkıda bulunan, emek veren tüm saygıdeğer hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim. Ölçek çalışmasını kullandığım sayın Arş. Gör. Dr. İbrahim Taner AKKOÇ Hocama teşekkür ederim.

Saha çalışmasını gerçekleştirdiğim Ahlat ilçesinde, süreç ile alakalı bilgi ve görüşlerini paylaşan Belediye başkanı Sayın Av. Abdulalim Mümtaz Çoban'a ve ekibine, Ahlat müze müdürü Sayın Mikail Ercek'e, anketleri ailelerine ve çevrelerine dağıtan Ahlat T Tipi kapalı infaz kurumu memurlarına ve ailelerine, Ahlat Halk Eğitim Merkezinde görev yapan kıymetli Hocamız Necla YAR'a ve ekibine, değerli vakitlerini ayırıp anketlerimi dolduran kıymetli Ahlat halkına ayrıca teşekkür ediyorum.

Son olarak; çalışmama katkıda bulunan değerli arkadaşlarıma, hayatım boyunca desteklerini benden hiçbir zaman esirgemeyen sevgili aileme, her daim yanımda olan varlığını hep hissettiren eşim Ömer YÜREGEN'e ve zamanlarından çaldığım bu süreçte bana varlıklarıyla güç veren çocuklarım Eymen ve Eslem Zümra YÜREGEN'e sonsuz sevgi ve teşekkürlerimi sunarım.

Ayla YÜREGEN

GİRİŞ

Günümüzde boş zaman ve gelirlerin artması, teknolojik gelişmeler, çok çeşitli tatil olanaklarının ve taksitli tatil imkânlarının oluşması insanların turizm eğilimini arttırmış ve turizm hareketlerine daha fazla katılmalarına olanak sunmuştur. Bu artışlarla birlikte çok hızlı gelişen turizm sektörü, insanlara içinde bulundukları stresten ve yoğun tempodan kurtularak daha eğlenceli zaman geçirmelerine ve dinlenmelerine fırsat tanımaktadır. Turizmde bu gelişmelerin yaşanmasıyla birlikte turizmin temelini oluşturan sosyo-kültürel kaynaklar ve çevre çok fazla zarar görebilmektedir. Bu zararlardan kaçınmak ve zararları daha aza indirebilmek için, insanlar sosyal yaşamda ve turizm de kalıcılığı sağlayacak daha etkili çözüm arayışına girmiş ve sürdürülebilir turizm kavramı ortaya çıkmaya başlamıştır.

Sanayileşme ve küreselleşmeyle birlikte meydana gelen teknolojik gelişmeler sosyal, kültürel ve ekonomik yaşantımızı olumlu yönde etkilemiştir. Ancak bu gelişmeler, nüfusun çok hızlı artması, çevre kirliliği ve hızlı tüketim yerel kültürlerin yok olması ve olumsuz etkilenmesi gibi sonuçlar doğurmuştur. Bu sorunlar, yerel kültürleri ve yerel ekonomileri yok ederken, insan yaşamını ise sıradanlaştırmaktadır. Küreselleşmenin, sanayileşmenin bir sonucu olarak günümüzde bireylerin kapıldığı hızlı yaşam şeklinin aksine daha özgün, daha bireysel düzeyde ilerleyen diğer bir akımdayavaş “yavaşhareketi (slowmovement)”dir. (Berthelsen, 2010; <http://edition.cnn.com/2010/opinion/11/12/geir.berthelsen.slow.movement/>; akt. Çerçi, 2013).

Yavaş yaşamı ve sakin hayatı konu edinen bu akım insanların daha sakin yaşamasını sağlamış, insanların anın tadını çıkararak sosyal ve kültürel aktivitelere daha fazla zaman ayırmalarına olanak tanımıştır.

Cittaslow (yavaş şehir) hareketinin oluşmasında, uygulanmasında ve sürekliliğinin sağlanmasında en önemli unsur hiç şüphesiz yerel idareler ve yerel halktır. Bu süreçte başarılı olmak yerel idarelerin halkla birlikte ilerlemesi, halkı her konuda doğru şekilde bilinçlendirmesi ve yönlendirmesi ile mümkün olacaktır.

Türkiye’de Sakin Şehir unvanını alan ilk yer 2009 yılında İzmir’in Seferihisar ilçesi olmuştur. Daha sonraki süreçte Muğla’nın Akyaka, Aydın’ın Yenipazar, Çanakkale’nin Gökçeada, Sakarya’nın Taraklı ilçeleri bu oluşuma katılmış ve sayı 2011 yılına beşe yükselmiştir. Bir yıl sonra Ordu’nun Perşembe, Kırklareli’nin Vize,

Isparta'nın Yalvaç ilçeleri de bu ağı katılmış ve Türkiye'deki sakin şehir sayısı sekize ulaşmıştır. Halfeti (Şanlıurfa), Gerze (Sinop), Şavşat (Artvin), Eğirdir (Isparta), Göynük (Bolu), Uzundere (Erzurum), Mudurnu (Bolu), Ahlat (Bitlis), Köyceğiz (Muğla), Gündül (Ankara) ilçelerinin Sakin Şehir ağına dâhil olmasıyla birlikte Türkiye'deki sakin şehir sayısı toplamda 18 olmuştur (www.cittaslowturkiye.org/, 2020).

Kentlerin turizm hareketlerinin gelişmesi ve cazibelerinin artırılması yaşam kalitelerine, sakinliklerine ve sürekliliklerine bağlıdır. Sakinlik ve yavaşlık doğal ve kültürel öğelerle birleşerek turizm destinasyonlarının en önemli tercih sebepleri arasında yer almaktadır.

Sakin şehir ve yavaş turizm; kişilere, tatil yaptıkları zaman diliminde hızlı olmanın ve sıradanlaşan tatil mantığının aksine doğayla, çevreyle daha iç içe daha sakin bir dinlenme olanağı sunmaktadır. Bu akım ile birlikte turistler, kültürel ve geleneksel faktörleri daha iyi tanıyarak yerel halkla daha çok kaynaşıp sosyalleşme olanağı bulmaktadır.

Bu çalışma kapsamında; sürdürülebilir turizmin gelişiminde sakin şehirlerin potansiyeli ve Sakin Şehir Hareketinin, sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir turizm bağlamında yerel halkın yaşamında yarattığı ekonomik, sosyal ve çevresel farklılığı değerlendirmek amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışma sahası olarak seçilen Bitlis ili Ahlat ilçesinde araştırma yürütülecektir. Yerel toplumun yavaş şehir (cittaslow) adaylık süreci öncesi, süreç boyunca ve sonrasında ekonomik, psikolojik, çevresel ve sosyal olarak yaşadığı değişim ele alınarak yavaş şehirlerin bu değişim ile ilişkisi kurulacaktır.

1. SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM

1.1. Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Kalkınma Kavramları

Sürdürülebilir Turizm olgusuna açıklık getirebilmek için öncelikle Son yıllarda sıklıkla karşımıza çıkan sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma kavramlarından bahsetmek faydalı olacaktır.

İngilizcesi “sustainability” olan “sürdürülebilirlik” desteklemek, devam ettirmek, sağlamak ve sürdürmek anlamlarında kullanılmaktadır. “Sustainable” kelimesi devam etmesi istenilen bir durumu desteklemek kalıcılığını sağlamak anlamına gelmektedir (Redcliff, 2003: 4).

Sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma kavramı kökeni çok eskilere dayanmakla birlikte özellikle 20. Yüzyılın son çeyreğinden sonra daha sık duyulmaya başlanmıştır (Bozlağan, 2005: 1012). 19. Yy sonlarında İngiltere’de başlayan sanayi devrimi ile birlikte sosyal, teknolojik, ekonomik ve kültürel değişimlerle birlikte meydana gelen yenilikler ve hızlı tüketimler sonrası sürdürülebilirlik kavramı daha da önem kazanmış ve bu anlamda yapılacak çalışmalara ihtiyaç duyulmuştur (Sarkın, 2008: 3).

Sürdürülebilirlik kavramının kelime anlamı, belirli bir ekosistemin ya da sürekliliği olan bir durumun, bozulmadan, aşırı kullanım sonucu tükenmeden kesintisiz olarak devamının sağlanmasıdır (Çakılcıoğlu, 2000; Sezgin ve Kalaman, 2008: 429; akt. Mercan, 2010).

Sürdürülebilirlik ile ilgili kabul görmüş birçok tanım olmakla birlikte, çok sayıda yazar tarafından kabul görmüş ortak bir tanıma göre sürdürülebilirlik, “Gelecek nesillerin ihtiyaçları doğrultusunda var olan kaynakların ihtiyaçlara göre şekillendirilmesi ve korunması” olarak tanımlanmıştır (Ceylan, 2001: 170; akt. Mercan, 2010).

Kalkınma, toplumların gelişmişliği ve refah düzeyleri ile yakından ilgilidir ve çevre faktörü kalkınma için en önemli faktörlerden biridir. Ekonomik büyüme ve çevre faktörü arasında çok sıkı bir ilişki olduğundan çevresel faktörlerin kalıcılığını ve gelişimini sağlamak için sürdürülebilir gelişme ve sürdürülebilir kalkınma kavramları ortaya çıkmıştır (Kahraman ve Türkay, 2012, s. 87-88).

Sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik yönü, özellikle mal ve hizmet tüketiminin artırılarak insanların refah düzeyinin yükseltilmesiyle; çevresel yönü, ekolojik sistemlerin bütünlüğüyle; sosyal yönü ise, insan ilişkilerinin geliştirilmesi ile sağlanabilmektedir.

Bu kapsamda sürdürülebilir kalkınmanın ilkeleri aşağıdaki gibi sıralanabilir (Decleris, 2000: 19; akt: Eryılmaz, 2011);

1.2. Çevresel Sürdürülebilirlik

- Çevresel çeşitliliğin ve canlıların korunması
- Yaşamak için gerekli olan faktörlerin korunması
- Yenilenebilir kaynakların sürdürülebilir kullanım
- Yenilenemeyen kaynaklarının kullanımının en aza indirgenmesi
- Biyolojik çeşitliliğin korunması ve bütün yaşayan canlıların sağlığına verilen zararın en aza indirgenmesi
- Kültürel ve doğal çevrenin korunması

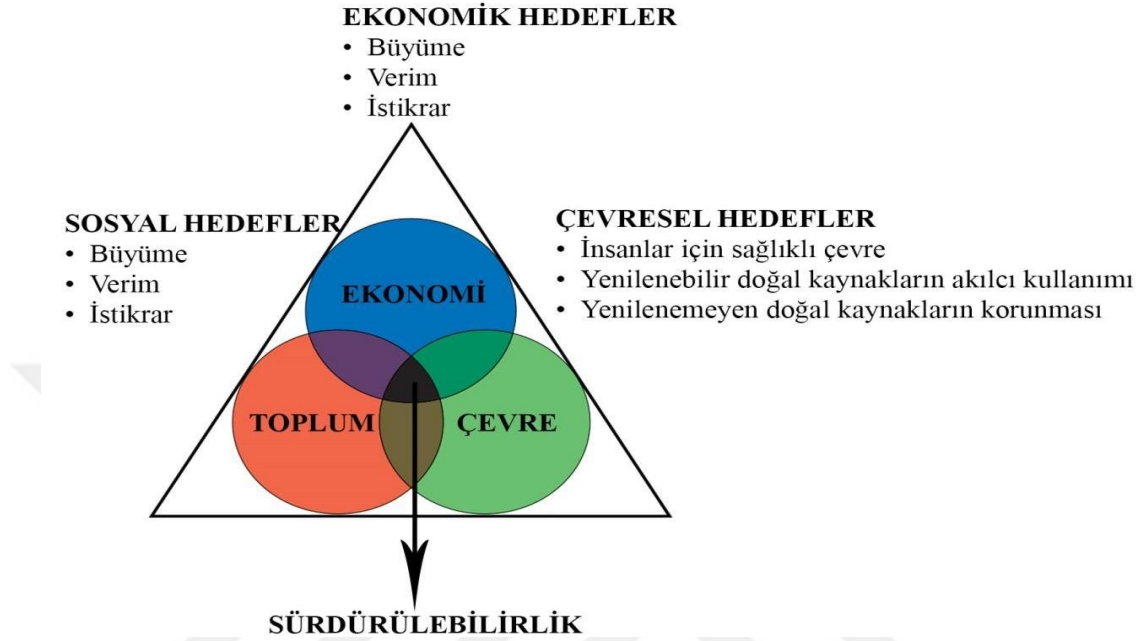
1.3. Ekonomik Sürdürülebilirlik

- Kültürler ve canlılar için adaletin teşvik edilmesi
- Eşit olmayan değiş-tokuştan kaçınılması
- Bir grubu zenginleştirmek için bir diğer grubun yoksullaştırılmaması
- Gerçek maliyet fiyatlandırılmasının sağlanması
- Etik olan tedarik ve yatırım politikalarının teşvik edilmesi
- Maliyet ve yararların eşit dağıtımının desteklenmesi
- Yerel ekonomilerin desteklenmesi

1.4. Sosyal Sürdürülebilirlik

- İnsan yaşam kalitesinde gelişime izin verilmesi
- Halklar arasında sosyal adaletin desteklenmesi
- Kültürel ve sosyal bütünlüğün hesaba katılması
- Kendine güven ve hür iradenin yükseltilmesi

- Bireyselden uluslararasına kadar bütün seviyelerde karar almada iş birliğinin ve katılımın cesaretlenmesi
- Halkın yetkilendirilmesi ve kapasite artırımı için fırsatlar sağlanması

Şekil 1. 1. Sürdürülebilirliğin Üç Temel Bileşeni (Soubotina 2004' den türetilmiştir. Akt; Cesur 2012).

Sürdürülebilirlik kavramı ilk olarak 1960 ve 1970'li yıllarda çevreciler tarafından araştırılmaya ve incelenmeye başlanmıştır. Daha sonraki yıllarda sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir Turizm üzerine çeşitli çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışmalardan ilki 1972 yılında İsveç'in başkenti Stockholm şehrinde 113 ülkenin katıldığı insani çevre konferansı olmuştur. Bu konferansta Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) kurulmuştur. Bu konferansta çevre kirliliğinin önemi üzerinde durulmuş doğal ve çevresel kaynakların gelecek kuşaklara aktarılmasının ve sürdürülebilirliğin önemi görüşülmüştür.

Sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir gelişme için atılan en önemli adımlardan bir tanesi Rio konferansıdır. Konferans birleşmiş milletler çevre ve kalkınma konferansı olarak geçmektedir. Bu konferans Brezilya'da Rio de Janeiro kentinde 1992 yılında düzenlenmiştir. Bu konferansta sürdürülebilir gelişmenin önemine vurgu yapılarak yaşamın her alanında büyük önem taşıdığı ve insanlığın ortak hedefi olması gerektiği vurgulanmıştır. Rio Konferansı olarak adlandırılan bu konferansta kalıcılığın sağlanması için gerekli olan sürdürülebilir turizm ve

sürdürülebilir kalkınmanın amacına ulaşabilmesi için yapılabilecekler görüşülmüş ve sonuç olarak Gündem 21 Eylem Planı oluşturulmuştur. Atılan bu adım ile, ekolojik ve doğal sorunlara çözüm bulmak, çevre ile alakalı gelecekte yaşanılacak tehlikeleri ve sorunları önceden görüşerek sadece ulusal ve yerel idarelerle değil halk ile de birlikte çözüme kavuşturabilmek, halkın bilinçlenmesini ve yapılacak gelişmelere katılmasını sağlamak, biyolojik çeşitliliğin korunmasını ve yok edilmesini önlemek amaçlanmıştır (BM Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992; akt; Akpınar, 2018).

1.5. Sürdürülebilir Turizm

Hızlı kentleşme ve sanayileşme ile birlikte yaşanan nüfus artışı ve hızlı tüketim sonucu doğal kaynakların bilinçsiz kullanılması küresel ısınmaya, iklim değişikliğine, hava su ve çevrenin kirlenmesine, doğal kaynakların bozulmasına ve yok olmasına sebep olmuştur. Bu kaynakların zarar görmesi ve yok olması sürdürülebilirliği gerekli kılmaktadır. Bir destinasyonda turizmden söz edebilmek ve turizmin sürdürülebilirliğiniz sağlayabilmek için bölgenin doğal, kültürel ve sosyal yapısının zarar görmemiş ve bozulmamış olması gerekmektedir.

Turizm Dünyada en hızlı büyüyen ve gelişen sektörler arasında yer almaktadır. Turizm sektörünün en önemli kaynakları doğal ve çevresel faktörlerdir. Bu kaynakların zarar görmesi turizmi ciddi oranda etkilediğinden, sürdürülebilirlik turizm sektörü için büyük önem arz etmektedir. (Demir ve Çevirgen, 2006: 99). Bir ülkede turizmin gelişmesi çevresel, kültürel ve ekonomik değişimleri de beraberinde getirmektedir (Kozak, Akoğlan Kozak ve Kozak, 2015: 127). Turizmdeki olumlu gelişmeler çevresel sorunları da beraberinde getirmektedir. Turizm hareketlerinin gelişmesi bir bölgeye olan ziyaretçi sayısının artması fazla kullanılmaya ve fazla tüketime bağlı olarak çevre kirliliği ve doğal tahribata sebep olmaktadır. Bu noktada sürdürülebilir turizm olgusu önem kazanmaktadır.

Dünya Turizm Örgütü sürdürülebilir turizmi; ekolojik dengelerin, biyolojik çeşitliliklerin, kültürel unsurların ve kaynakların yıpratılmadan kullanıldığı, turistlerin ve ziyaretçilerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde karşılandığı ve bu değerlerin gelecek nesillere de aktarılabilir şekilde yönetildiği bir kalkınma şekli olarak tanımlamaktadır (UNWTO, 1998: 20).

1960'lı yıllarda kitle turizminin yayılması ve turistik faaliyetlerin artması ile turizm olgusu daha önem kazanmış ve daha yaygınlaşmıştır. Bu gelişme sonucu turizmin ekonomideki olumlu sonuçlarının yanı sıra turistik destinasyonlarda turizm hareketlerinin potansiyel etkileri ve bu hareket sonucu meydana gelen tahribatın daha az olabilmesi için yapılabilecekler dikkat çekmeye başlamıştır. Doğayı ve çevreyi korumaya yönelik önlemler alınmaya başlamıştır. Yeşil turizm, turizm ve çevre üzerine çalışmalar yapılmış raporlar hazırlanmıştır.

Sürdürülebilir Turizm ile alakalı birçok tanım yapılabilmekle birlikte yapılabilecek en etkin ve geçerli tanım şu şekildedir; Sürdürülebilir Turizm; çevre dengesi ve kültürel bütünlüğü sağlayarak, ziyaretçiler, çevre ve turistik destinasyonlarda ki toplumlar arasında olumsuzlukları azaltmayı amaçlayan, var olan turistik değerlerin korunarak ve geliştirilerek gelecek nesillere de aktarılmasını sağlayan pozitif bir yaklaşımdır.

Turizm faaliyetlerinin başarılı bir şekilde devam etmesi ve sürdürülebilmesi için faaliyetleri ortadan kaldırmadan doğal ve çevresel imkanların korunması ve doğru şekilde planlanması gerekmektedir. Sürdürülebilir turizmin doğru şekilde kontrol edilmesi ve planlanabilmesi, merkezi, bölgesel ve yerel otoritelerin ortak kararlarına ve doğru adımlar atmasına bağlıdır (Kahraman, 1994). Sürdürülebilir Turizm; şimdi ve gelecekte ki tüm toplumlar için ekolojik dengenin turistik değerlerin ve doğal varlıkların korunarak refah düzeyinin arttırılmasını ve kalıcılığını sağlamayı ifade eder (Voigt, 2009: 54).

Dünya turizm Örgütü'ne göre sürdürülebilir turizm ilkeleri şunlardır;

1. **Yerel Kalkınma:** Bir turizm destinasyonunda yerel halkın istihdam olanaklarını arttırarak turizm üzerinden elde edilen gelirden pay almalarını sağlamak amaçlanmıştır.
2. **İstihdam Kalitesi:** Turizm destinasyonlarında turistik değerleri koruyarak doğru kullanımını sağlamak ve insanların çalışma şartlarını iyileştirmek, daha fazla gelir elde edebilmelerini sağlamak amaçlanmaktadır.

3. **Sosyal Katılım ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği:** Turizmden Elde edilecek gelirin tüm kesimler arasında adil bir şekilde dağıtımının sağlanabilmesi
4. **Ziyaretçi Memnuniyeti:** Turistlere ayrımcılık yapılmaksızın, güvenilir, tatmin edici bir tatil hizmeti sunulmasının sağlanabilmesi
5. **Turizmin Planlamaya Entegre Edilmesi:** Yerel ve uluslararası stratejik planlar, turizmin uygulanabilirliğini arttırmaktadır.
6. **Yerelden Kontrol:** Yerel Yönetimlerin turizmin diğer paydaşları ile iletişim halinde olmaları, karar alınma ve uygulama gibi süreçlere dahil edilmesinin sağlanabilmesi
7. **Ekonomik Süreklilik:** Uzun vadede turizm ile ilgili her türlü girişimin başarıya ulaşması ve devamlılığının sağlanabilmesi
8. **Kültürel Zenginlik:** Tarihi, kültürel değerlere ve yöre halkının geleneklerine saygı duymak ve muhafaza edilmesinin sağlanabilmesi
9. **Fiziki Bütünlük:** Çevrenin fiziki şartlarının uyumunun ve sürekliliğinin sağlanması.
10. **Ekolojik ve Biyolojik Çeşitlilik:** Ekolojik çeşitliliği, çevrenin, hayvan ve bitki türlerinin çeşitliliğinin korunmasının ve muhafaza edilmesinin sağlanabilmesi
11. **Çeşitliliğin ve kaynakların korunması:** turizm destinasyonlarında turistik çeşitliliğin doğru kullanımını ve turistik tesislerin faaliyetlerini sürdürürken yararlanılan kıt ve yenilemeyen kaynakların asgari düzeyde kullanılmasını sağlanabilmesi amaçlanmaktadır.
12. **Çevresel Etki:** Turizm işletmelerinin ve ziyaretçilerinin kullanımından kaynaklı oluşan kirliliği ve atık üretimini en az düzeye indirilmesinin sağlanabilmesi ve bunu yaparken de konu hakkında bilgilendirilmelerin yapılması.

Sürdürülebilir turizmin amacı, turistik faaliyetlerin doğal, kültürel, çevresel ve ekonomik faktörlerin üzerindeki olumsuz etkileri azaltarak yok etmek ve çevre üzerinde olumlu etkileri arttırmaktır (Demir ve Çevirgen, 2006: 116-117).

Sürdürülebilir turizmin yararları şu şekilde sıralanabilir (Yılmaz vd., 2015: 60);

1. Bozulmamış bir çevreye ve kültürel mirasa erişim hakkının korunması
2. Kaliteli ürün ve hizmet sunumu sağlayarak turistlerin kaliteli vakit geçirmelerine yardımcı olmak.
3. Faaliyetlerin doğaya, çevreye ve kültürel yapıya uyumunu sağlamak.
4. Yeni istihdam olanakları yaratarak ekonominin canlandırılmasını sağlamak.
5. Doğal kültürel kaynakların korunmasının ve yönetiminin sağlanması
6. Çevre dostu üretim ve tüketim alışkanlıklarının kazandırılmasını sağlamak.

Sürdürülebilir turizmin gelişmesi ve bölgede etkili olabilmesi için belli başlı konular çok önem arz etmektedir. Bu konular şu şekilde sıralanabilir. (Tosun, 2001: 290-291);

1. Turistik destinasyonlarda giderilmemiş temel ihtiyaçlar ve gereksinimler sürdürülebilir turizmin gelişmesi ile karşılanmalıdır.
2. Sürdürülebilir turizm, turistik destinasyonların ekonomisine katkıda bulunmalı, istihdam imkânı yaratmalı ve gelir eşitsizliğini ortadan kaldırmalıdır.
3. Sürdürülebilir turizm, yerel halkın turistik faaliyetlere katılmalarını, gerekli konularda bilinçlenmelerini, bilgi sahibi olmalarını sağlayabilmeli ve bu konularda kendilerini rahat hissetmelerini sağlamalıdır.
4. Turizmde sürekliliğin sağlanması, dünya genelinde uluslararası ekonomik gelişmelere öncülük yaptığı gibi yerel ve bölgesel kalkınmalara da katkı sağlamalı gelişimlerini hızlandırmalıdır.

2. KAVRAMLAR

2.1. Sakin Şehir (Cittaslow) Kavramı

18. ve 19. Yüzyılda gerçekleşen sanayi devrimi ile birlikte insanların ve toplumların hayat standartları ve yaşam kaliteleri de hızlı şekilde değişim göstermeye başlamıştır. Sanayileşmeyle birlikte özellikle metropollerde ve büyük şehirlerde yaşayan insanlar daha fazla çalışmaya daha hızlı yaşamaya dolayısıyla daha fazla ve daha hızlı tüketmeye, başlamışlardır. Yaşam standartlarının ve çevre düzenlerinin değişmesi, kent merkezlerinin yoğunlaşması ve nüfus artışıyla birlikte alışkanlıklar da değişmeye başlamıştır.

Değişen bu alışkanlıklar beslenme düzenini ve beslenme alışkanlığını da etkilemiştir. Geleneksel yemek ve sofr düzenleri azalmış şehir yaşamının getirdiği hızlı yaşam gerekliliği ile birlikte daha hızlı yeme kültürü oluşmuştur. Bu hızlı değişim birçok olumsuzluğu ve küreselleşme sorununu da beraberinde getirmiştir. İnsanlar yaşadıkları kentlerde kültürel değerlere özlem duymaya ve geçmişin bilgi ve birikimi ile geleceğin imkân ve olanaklarını birlikte yaşamının olanaklarını aramaya başlamıştır. Bu istek ve arayışlar sakin şehir (Cittaslow) kavramının oluşmasını sağlamıştır.

İnsanoğlu yaşadığı çevre ve yaşam standartları bağlamında son derece yorucu ve hızlı yaşam kalitesi içinde, daha sakin ve çevreyle iç içe bir yaşam tarzı ihtiyacı hissetmektedir.

2.2. Yavaş Hareketi (Slow Movement)

Günümüzde sanayi devrimi ve globalleşme ile birlikte gelişen hızlı yemek ve tempolu yaşamak ile iyice yorulan insanlar daha yavaş ve daha sakin yaşamayı planlamaktadırlar. Bu hareketler sonucu yapılan çalışmalar ile “yavaş hareket (slow movement)” gelişmeye başlamıştır.

Zaman kavramının daha fazla öne çıkarıldığı bu akım, kişilere aynı anda birden fazla iş yapmanın, çok hızlı yaşamının aksine yaşanan anın tadını çıkara çıkara, içinde bulunulan ortamın zevkine vararak sakin yaşam şeklinin önemini

farkında olarak yaşamayı gerekli, kılmaktadır (<http://www.slowplanet.com/blog/home/2012>).

Yavaş hayat felsefesi insanları yaptığı işten, yediği yemekten, günlük hayatından zevk alması anı doya doya sindire sindire yaşayabilmesi anlamına gelmektedir. İnsanlar gün içerisinde çok iş yapsa bile yaptıkları işten zevk almalarını ifade etmektedir. (Yurtseven vd., 2010: 11, akt: Çoban, 2016).

2.3. Slow Food (Yavaş Yemek)

2.3.1. Yavaş Yemek Hareketi

Sanayi devrimi ve küreselleşmeyle birlikte ortaya çıkan hızlı yaşam felsefesine farklı bir boyut kazandıran yavaş yemek hareketleri, bir fastfood zinciri olan McDonald's'ın 1986 yılında Roma'nın turistik bölgelerinden biri olan İspanyol Merdivenleri yakınında restoran açmak istemesiyle ortaya çıkmıştır (Görkem ve Öztürk, 2014: 12). İtalyan yazar Carlo Petrini'nin önderliğinde bir grup eylemci tarafından açılan bu restoran protesto edilmiş, eylemciler yeme-içme alanına nüfuz eden fastfood anlayışına karşı yerelliği ve yavaşlığı simgeleyen yavaş yemek anlayışını savunmuşlardır. Böylece Yavaş Yemek Hareketleri (Slow Food Movement) ortaya çıkmıştır (Güven, 2011: 114). Yavaş Yemek Hareketi, 1989 yılında 15 kurucu ülkenin Paris'te bir araya gelere Slow Food Manifestosunu imzalamasıyla uluslararası düzeyde ve resmi olarak tanınan bir oluşum haline gelmiştir (Rogovska ve Lacková, 2015: 1).

Yavaş Yemek Hareketi, geleneksel lezzetlerin ve yemek kültürlerinin ortadan kalkmasına, hızlı yaşamın daha da yükselerek Fast Food kültürünün yayılmasına karşı koymak için ortaya çıkan bir halk hareketidir.

Bu çerçevede, bölge geleneğini, yöresel yemeği, gastronomik tatları ve yavaş tempoda yaşamı savunan Yavaş Yemek Hareketi günümüzde binlerce projenin, milyonlarca insanın dâhil olduğu 160'ın üzerinde ülkede faaliyet gösteren küresel bir hareketi temsil etmektedir (www.slowfood.com, 2018).

Slow Food Hareketi, yöresel ürünleri tüketen tüketicileri geleneksel yiyecekler konusunda bilgilendirirken aynı zamanda gıda ve tarım mirasını korumayı da amaçlamaktadır. Böylece sağlık, etik, çevre ve doğal ürünler konusunda

bilinçlenen tüketicilerin talepleri doğal tarıma dayanan Yavaş Yemek Hareketine yönelmektedir (Jung, vd., 2014: 434).

Slow Food Hareketi, sürdürülebilirlik ve doğal yaşam konusunda farkındalık yaratarak ve tüketicileri bilinçlendirerek geleneksel gıdaları ve biyolojik çeşitliliği korumayı; gıda eğitimini ve yerel ekonomiyi desteklemeyi amaçlamaktadır. Tüm bu çabalar sonucunda doğayı ve çevreyi koruyan, sağlıklı beslenmeye dikkat eden ve ne yediğini bilen, yediği yemekten keyif alırken bu sayede sosyalleşen ve öğrenen yeni bir kitle ve buna bağlı olarak yeni bir akım ortaya çıkmıştır (Kavas ve Kavas, 2018).

Yavaş Yemek Hareketi; sanayileşmeyle birlikte gıda sektöründe bozulan kaliteye, kültürel çeşitliliğin korunması gerektiğine sürdürülebilir çiftçilik, doğal tarım ve organik gıdalar sisteminin önemine, tüm insanlara sürdürülebilir temiz, iyi ve adil gıdanın sağlanması gerekliliğine dikkat çeker (Andarabi, 2012: 15; aktaran; Acuner, 2014). Bu sebeple, Yavaş Yemek Hareketi kendini birbirine bağlı üç ilkeyle ifade etmektedir: iyi, temiz ve adil. “İyi”: doğal, sağlıklı ve kaliteli gıdayı; “Temiz”: çevreyi koruyucu ve zararsız üretimi, “Adil”: eşitlik ve alıcılar için uygun fiyatları ifade etmektedir.

Bu ilkeler doğrultusunda varlığını sürdüren Yavaş Yemek hareketinin logosu da yavaş bir şekilde hareket ettiği ve yaşamını sakın bir şekilde tükettiği için “salyangoz” olarak tercih edilmiştir (www.slowfood.com, 2018).

Şekil 2. 1. Yavaş Yemek Logosu (www.slowfood.com)

Salyangozlar gitmek istedikleri yerlere kolayca gidebilmek için yeterli zamanı harcar yavaş yavaş gider ve evlerini gittikleri her yere kolayca götürebilirler. Salyangozların yavaşlığı ağırbaşlılıkla, erdemlikle örtüşmektedir. (Yurtseven vd., 2010: 24).

Yavaş Yemek Hareketine bağılı yerel temsilcilikler, ulusal ofisler ve uluslararası merkezler düzenledikleri etkinlikler, kampanyalar ve geniş çaplı projelerle esas amaçlarını gerçekleştirmek üzere aşağıdaki çalışmaları yapmaktadır:

- Biyoçeşitlilik üzerine geliştirilen projelerle nesli tükenmekte olan yiyecekleri kurtarma ve gastronomi geleneklerini koruma altına alma,
- Gastronomik anlamda yemek zevkini ve daha keyifli yemek yeme alışkanlığını öğretme.
- Avrupa ve Asya'nın gastronomi geleneği ve zanaatkar peynir ve balık üretimine yönelik kutlamalar aracılığıyla dünya çapındaki ağda faaliyet gösterenlerin uluslararası etkinliklerde buluşturulması,
- Hayvanların yaşamından işgal ettiğimiz toprağa kadar önemsedığımız tüm konular için fikir üretme,

Uluslararası ağ aracılığıyla yemek sistemini değiştirmeye tutkulu insanların bir araya getirilmesi (www.slowfood.com, 2018).

Türkiye'de de Yavaş Yemek Hareketi ağında faaliyet gösteren kayıtlı 24 temsilci bulunmaktadır (www.slowfood.com, 2018). Hareket “yöresellik” esasına dayanmakta olup geleneksel üretim biçimi, yemekler, şarap, peynir, sebze ve meyve gibi yetiştirilebilen ürünler sayesinde bir bölgenin karakteristiği ve yerel zenginliği ön plana çıkarılmaktadır. Bu ürünlerle yerel halk tarafından işletilen restoran ve çiftlik gibi iş alanları ortaya çıkmakta ve yereldeki topluluğun ekonomisi de canlanmaktadır (Özcan, 2011: 17).

Yavaş Yemek Hareketi ekonomik sebeplerle unutulmakta olan ve ustalık gerektiren yemek türlerini ortaya çıkarmayı ve bunların global pazarlara sunulmasını amaçlamaktadır. Bununla birlikte yerel ve küçük üreticilerin bir ağda buluşmasını sağlayarak bürokrasinin getirdiği zorlukları aşmalarına katkı sunmaktadır. Tüm bunlara ek olarak Yavaş Yemek Hareketi kültürel ve gastronomik sürdürülebilirliği amaç edinen bir akım olarak yoluna devam etmektedir (Ekincek, 2014: 15).

2.4. Cittaslow (Sakin Şehir) Hareketi ve Amacı

Küreselleşme ile birlikte hızla değişen dünyada insanların yaşam standartlarıyla birlikte yemek kültürleri ve yemek yeme alışkanlıkları da değişmiştir. İnsanlar çok hızlı tempo ile yaşamaya ve çalışmaya başlamışlardır. Dolayısıyla insanlar için yaşam daha monoton ve daha keyifsiz bir hale gelmiştir. Hızlı yaşamla birlikte şehirler de daha hızlı yıpranmıştır. Tüm bu olumsuzluklar dünyanın farklı bölgelerinde insanlar tarafından tepkiyle karşılanmaya başlamıştır (Günerhan, vd., 2010: 32).

Zamanla Yavaş Yeme Hareketi ile birlikte yavaş yaşamın sadece yeme içme alışkanlıklarına değil bir bütün olarak hayata ve yaşam standartlarına da uygulanabileceği anlaşılmıştır. (Reis ve Wolf, 210: 2).

Sakin şehir hareketi, 1999 yılında İtalya'nın Toskana kentinde bulunan Chianti kasabasının eski belediye başkanı Paolo Saturnini, tarafından başlatılmıştır. Son olarak, Yavaş Yemek Hareketinin kurucusu Carlo Petrini ve ilk dört kurucu kasabanın (Orvieto, Bra, Positano, Greve in Chianti) belediye başkanı tarafından imzalanan bir beyanname sonucu Sakin Şehir Hareketi Orvieto şehrinde resmi bir kimliğe kavuştu (www.cittaslow.org, Association, 2018). Cittaslow, İtalyanca Citta (Şehir) ve İngilizce Slow (Yavaş) kelimelerinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkmıştır. "Citta" kelimesi hareketin ortaya çıktığı yer olan İtalya'yı, "Slow" kelimesi ise İngilizcenin evrensel bir dil olarak kabul görmesiyle tüm dünyayı işaret etmektedir. Sakin şehir hareketinin Türkiye kurucusu Tunç SOYER, yavaş kelimesinin tembellik ve zayıflık anlamlarını da yüklenmesi açısından Sakin Şehir olarak nitelendirmenin ve adlandırmanın daha doğru olacağını düşünerek Türkiye 'de Sakin Şehir ünvanının kullanılmasına karar kılıştır.

Bu yaklaşımın ve bu felsefenin öncelikli amacı yavaş yemek hareketini ve sakin şehir hareketini kentsel boyutlara taşımaktır (www.cittaslow.org, Association, 2018). Yavaş Yemek Hareketi restoran ve çiftlik gibi yerel işletmelerin varlıklarını korumak amacıyla kurulmuştur. Hareketin özünde "yöre" vardır. Buna karşın Sakin Şehir Hareketinde yöresel ayırım ortadan kalkmakta ve daha geniş bir bölgenin gelişimi amaçlanmaktadır (Mayer ve Knox, 2006: 326-237). Yavaş Yemek Hareketi yerel kimliklerin ortadan kalkmasına karşı yerel yemek kültürünü, yerleşim yerinin önemini ve konukseverliğini hedef alır ve daha çok bu konular üzerinde durur.

Şehirler bu amaçla planlanırken ulaşılmak istenen temel amaçlar şu şekilde sıralanabilir;

1. Tek düzelikten ziyade farklılıkları yenilikleri teşvik etmek.
2. Bölgelerin süre gelen kültür ve değerlerinin sürekliliğini sağlamak.
3. Çevrenin kalıcılığını sağlamak için uğraşmak.
4. Bölgesel tarımı ve üreticileri desteklemek.
5. Daha doğal daha sağlıklı yaşam olanakları sağlayarak çocukları ve gençleri desteklemek.
6. Bu çalışmaları yaparken halkında çalışmalara katılımını sağlamak ve doğru bilinçlendirmek (Sezgin ve Ünüvar, 2011).

Sakin Şehir Hareketi, yöreyi özel kılan gıda türlerinin koruma altına alınmasına, şehrin dokusunu ve çevre kalitesini geliştirmeye yönelik teknoloji kullanımına katkı sunmaktadır. Buna ek olarak, yerel tüketiciler ile yerel üreticilerin iletişime geçmesini sağlamaktadır. Sakin Şehir kendisini çevresine ve dünyadaki değişimlere kapatan bir yaklaşım olmanın aksine küreselleşmeye entegre olan şehirlerin özlerini ve doğal yapılarını kaybetmeden sürece dahil alabilmelerini sağlayan ve bunun kaygısını taşıyan bir harekettir. Bu amaçla hareketin arkasında, yerel çevre ve gastronomik kaynakların kalitesine bağlı iyi yaşam ve ortak refah için teknoloji kullanımı fikri yatmaktadır (Miele, 2008: 136 -137).

Uluslararası kordinasyon birliğinin yönetmeliği doğrultusunda cittaslow logosu, evleri ve binaları sırtında taşıyan sola doğru yol alan turuncu bir salyangozdur. Bu logo cittaslow komitesinin ve birliğinin tescilli bir markası ve mirasıdır. Cittaslow hareketinin logosu ise “Yaşamın güzel olduğu şehirlerin küresel ağı: Sakin Şehirdir’ (www.cittaslow.org, Charter, 2018).

Şekil 2. 2. Cittaslow Logosu ve Sloganı (www.cittaslow.org, Charter, 2018).

“Sakin Şehir Hareketi, insanların yoğun yaşam içerisinde yaşamdan zevk alarak doğal ve sakin yaşayabilmelerini savunmaktadır. Bu hareket; insanların sosyalleşebilecekleri, iletişimlerini güçlendirebilecekleri, gelenek göreneklerine sahip çıkabilen, kendine yetebilen, el sanatlarını, yöresel ürünlerini ve doğasını koruyabilen ve altyapı sorunları olmayan, yenilebilir enerji kaynaklarını ve aynı zamanda teknolojiyi de kullanabilen kentleri ifade etmektedir (www.cittaslowturkiye.org, 2018).

Sakin Şehirlerde yöresel ürünler üretilmekte, el sanatları, halı kilim dokumacılığı gibi yöreyi temsil eden ürünler genelde yörede ki kadınlar tarafından el emeği ile işlenmekte ve yöreye gelen turistlerin hizmetine sunulmaktadır. Yöre halkı bu bölgelerde farklı faaliyetlerde bulunmaktadır. Bunlar; çay ve kahvaltı salonları, pansiyonculuk, lokantacılık, halıcılık, dokumacılık, el sanatları atölyeleri olarak sıralanabilir. Genelde reçel, tarhana, konserve, gibi organik ürünler üretilir. (Kazançoğlu ve Dirsehan, 2016: 143). Sakin Şehir Hareketi sosyal bir girişimdir ve amacı bölgesel kalkınmayı sağlamaktır. Sakin şehir hareketi ile küreselleşme sürecinde kentlerin ve şehirlerin kendilerine has özelliklerini kaybetmeden yerel ekonomilerini güçlendirebilen alternatif bir yaşam modeli oluşturulmaktadır.

2.5. Sakin Şehir Yönetim Organı

Cittaslow Birliğinin organizasyon yapısı; Ulusal ağların temsilcilerinden oluşan ve aynı zamanda karar merci olan Koordinasyon Komitesi, hareketin bilimsel altyapısını ve çerçevesini oluşturan Bilim Komitesi ve son olarak birliğin faaliyetlerine ilişkin güncel çalışmalardan sorumlu Sekreteryaya olmak üzere üç temel organdan oluşur (www.cittaslowturkiye.org, 2018). Bu organlar Üç yıl süreyle atanırlar. Yönetim biriminde yer alan bu organlara ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır (www.cittaslow.org, Charter, 2018).

2.5.1. Uluslararası Kurul

Bu kurulda sakin şehir temsilcileri yıllık olarak bir araya gelirler. Kurulun temel amaçları sakin şehirler için stratejiler geliştirmek, uluslararası koordinasyon ve tanıtım faaliyetleri hakkında görüşmeler yapmaktır. Bu kurul yıl boyunca belirlenen hedeflere, çalışmaların kapsamına, yıllık dernek ücretlerine fonlara ve bütçeye karar

vermektedir. Kurul üyeleri, Uluslararası Koordinasyon Komitesini seçer ve Garantörler Kurulunu atar.

2.5.2. Uluslararası Koordinasyon Kurulu

Yılda en az bir kez Sakin Şehir başvuru ve üyelik süreci, üyelikten çıkarılmaya ilişkin şartları, yatırım fonlarının yönetimi, ağda yer alan üyelerin faaliyetleri arasında uyum sağlanması, Sakin Şehir ödülünün verilmesine ilişkin kriterleri, birliğin proje ve etkinlik takvimini ve operasyonu hakkında görüşmek üzere toplanan kuruldur.

2.5.3. Uluslararası Başkan

Sakin Şehir belediye başkanları arasından üç yıl süreyle seçilen kişidir. Birliğin faaliyetlerini denetleyerek, resmi ve yasal temsilciliğini yapar, Kurulu ve Koordinasyon Komitesini toplar ve başkanlık eder, Başkanlık Konseyinin atamasını yapar. Seçilen bir başkan bir kereye mahsus yeniden başkan olarak seçilebilir.

2.5.4. Başkanlık Konseyi

Bu konsey, başkan, başkan vekili ve yardımcısından oluşur. Koordinasyon komitesi ve kurulun faaliyetlerine ilişkin toplantılarında başkana eşlik eder. Üye toplantılarında alınan kararların uygulanmasına ilişkin atılacak adımları değerlendirir. Herhangi bir koordinasyon biriminin faaliyetleri için destek verir ya da kurula fesih önerisinde bulunur. Genel sekreter bu konsey tarafından atanır.

2.5.5. Garantörler Kurulu

Birliğin yasal ve yargısal süreçlere ilişkin yetkili mercidir. 3 üyesi bulunmaktadır. Üyeler tarafından sunulan disiplin davalarını inceler ve 60 gün içinde karara bağlar.

2.5.6. Uluslararası Bilim Komitesi

Başkanlık tarafından atanan bilim komitesi farklı disiplinlerde deneyimi olan uzman ve akademisyenlerden oluşmaktadır. Birliğin tüm organlarına faaliyetlerini geliştirebilmesi için güncel bilimsel ve kültürel bilgiler sağlar. Uluslararası Sakin

Şehir projelerinin desteklenmesi, denetlenmesi, ödüllendirilmesi gibi süreçlere ilişkin profesyonel destek verir.

2.5.7. Muhasebe Sorumlusu

Üç yılda bir atanan muhasebe birimi birliğin operasyonlarına ilişkin harcamaları denetler ve bu konuda genel kurula rapor hazırlar.

2.6. Sakin Şehir Mükemmeliyet Koşulları

Sakin Şehir yönetmeliğinde, bir kentin hareketine katılabilmesi için sahip olması gereken şartlar belirlenmiştir. Ve Mükemmeliyet koşulları olarak adlandırılmıştır. Bu koşullar 72 kriterden oluşmaktadır ve yedi farklı alanı kapsamaktadır. Adaylar bu yedi alandan en az birini ve kriterlerin %50 sini yerine getirmelidir. Sakin Şehir Yönetmeliği Ek/C’de geçen bu temel alanlar ve içeriğindeki 72 kriter aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır. (www.cittaslow.org, Charter, 2018).

2.6.1. Enerji ve Çevre Kriterleri

1. Temiz havanın sağlanması ve korunması,
2. Temiz su imkanlarının oluşturulması ve korunması,
3. Kent sakinleri için içilebilir su tüketiminin dikkate alınması,
4. Bölgelerde atık depoları oluşturulması ve katı atıkların toplanması
5. Endüstriyel ve evsel atıkların toplanması,
6. Atık suların arıtılması,
7. Binalarda ve kamuda enerji tasarrufunun sağlanması,
8. Kamuda enerji tüketiminin yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanması,
9. Trafik sorununun çözülüp gürültünün azaltılması ve görsel uyumun sağlanması.
10. Kamuda ışıklandırmalara bağlı kirliliğin azaltılması,
11. Kent sakinlerinin elektrik tüketiminin dikkate alınması,

12. Biyoçeşitliliğin korunması.

2.6.2. Altyapı Politikaları

1. Kamu binalarına bağlanan bisiklet yollarının yapımı,
2. Kent yollarının kilometresi boyunca oluşturulan bisiklet yolları,
3. Kavşak bölgelerinde bisiklet park yerlerinin yapımı,
4. Özel araçlara alternatif olarak eko taşımacılığın planlanması,
5. Mimari engellerin kaldırılması,
6. Ailelerin temel yaşam şekilleri ve özellikle gebe kadınlar için girişimler
7. Sağlık hizmetlerine erişim,
8. Kent merkezlerinde ticari ürünlerin dağıtımında sürdürülebilirlik,
9. Başka bir kente çalışmak için gelen yerel sakinlerin yüzdesi,

2.6.3. Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları

1. Kentin dayanıklılığının planlanması,
2. Sivil yaşam alanlarının değerinin artırılması,
3. Verimli bitki ve meyve ağaçlarının yer aldığı sosyal yeşil alanların oluşturulması,
4. Kentsel canlılığın sağlanması,
5. Atıl kalmış bölgelerin kullanıma açılması,
6. Kent sakinleri ve turistler için interaktif hizmetlerin gelişimi için bilgi ve bilişim teknolojilerinin kullanımı,
7. Sürdürülebilir mimari için danışma sevisinin kurulması,
8. Kablolu ağ kenti,
9. Her türlü kirliliğin azaltılması ve izlenmesi,
10. İletişim ağlarının genişletilmesi

11. Özel alanlarda sürdürülebilir şehir politikalarının oluşturulması ve teşvik edilmesi,
12. Sosyal altyapının teşvik edilmesi (ücretsiz bisiklet projesi, vb.),
13. Kamuda sürdürülebilir kentsel planlamanın teşvik edilmesi
14. Kent içinde verimli bitki ve meyve ağaçlarının olduğu yeşil alanların oluşturulması,
15. Üretilen Yerli ürünlerin satışının yapılabilmesi için yeni alanların oluşturulması,
16. Yöresel ürünler için doğal pazarların oluşturulması, atölyelerin korunması ve artırılması,
17. Yeşil kent alanlarında çimento kullanımı,

2.6.4. Tarım, Turizm ve Sanat Politikaları

1. Tarıma dayalı ekolojinin geliştirilmesi,
2. El yapımı ve etiketli zanaat üretiminin korunması,
3. Geleneksel el sanatlarının ve çalışma tekniklerinin değerini artırmak,
4. Kırsal alanların değerinin artırılması,
5. Halka açık lokantalarda, okul kantinlerinde mümkünse organik olacak şekilde yerel ürünlerin kullanımı,
6. Yiyecek içecek hizmetlerinde mümkünse organik olacak şekilde yerel ürünlerin tüketiminin teşvik edilmesi ve lezzet eğitiminin verilmesi,
7. Yerel ve kültürel etkinliklerin korunması ve artırılması,
8. Yıllık yatak, misafir ve otel kapasitesinin artırılması,
9. Tarımda genetiği değiştirilmiş ürünlerin kullanımının yasaklanması,
10. Daha önce tarım için kullanılmış arazilere yönelik uygulanacak planlar için yeni fikirlerin geliştirilmesi.

2.6.5. Eğitim, Farkındalık ve Ağırlama Politikaları

1. Uygun altyapı ve saatlerde, sembollerle ve sorumlu kişilerin eğitilmesiyle hoş karşılama,
2. Şeffaflık konusunda yereldeki faaliyetlerden sorumlu kişilerin ve işletmecilerin farkındalığını artırma,
3. Kente ait yavaş güzergahların kullanılabilir hale getirilmesi,
4. Yönetimi ilgilendiren önemli kararlarda aşağıdan-yukarı süreçlerinin başlatılması için uygun tekniklerin benimsenmesi,
5. Sakin Şehirler için “yavaş” teması üzerine, eğitmenlerin ve/veya yöneticilerin ve çalışanların eğitimlerinin sürekli hale getirilmesi,
6. Obezite ve diyabet gibi sağlık sorunlarıyla mücadelede eğitim verilmesi,
7. Yerel halkın sakin şehir hakkında sürekli ve doğru şekilde bilgilendirilmesi.
8. Sakin Şehir anlayışı üzerine yönetimle uyumlu hareket eden aktif derneklerin varlığı,
9. Sakin Şehir kampanyalarına gereken desteğin verilmesi,
10. Broşür ve internet sitesi gibi yerlerde Sakin Şehir logosunun kullanılması.

2.6.6. Sosyal Dayanışma Politikaları

1. Azınlıklar konusunda ayrımcılık,
2. Komşuluk ilişkileri
3. Engelli bireylerin entegrasyonu,
4. Çocuk bakımı,
5. Gençlik,
6. Yoksulluk,
7. Topluluk örgütlerinin oluşumu,
8. Çok kültürlülüğün entegrasyonu,

9. Siyasi katılım,
10. Toplu konut,
11. Gençlik faaliyet alanlarının varlığı ve gençlik merkezinin oluşumu

2.6.7. Ortaklık Politikaları

1. Sakin Şehir kampanyaları ve etkinlikleri için gereken desteğin verilmesi,
2. Doğal ve yöresel yiyecekleri teşvik eden kuruluşlarla işbirliği yapılması,
3. Sakin Şehir anlayışının yaygınlaştığı gelişmekte olan ülkelerin ilerlemesi için ikili projelerle işbirliğinin desteklenmesi.
4. Mükemmeliyet Koşulları başlığı altında yer alan gereklilikleri yerine getirerek Sakin Şehir üyesi olmaya hak kazanan kentlerden daha sonraki süreçte aşağıda maddeler halinde sıralanan taahhütleri yerine getirmesi beklenir:
5. Hareketin amacına ulaşabilmesi için Sakin Şehir girişimlerini yaygınlaştırmak ve uygulanan girişimleri duyurmak,
6. Yerel düzeydeki başarılı projeleri ve uygulamaları paylaşmak,
7. Projelere ilişkin geliştirilen politikalara ve kararlara gençlerin katılımını sağlayacak bir gençlik konseyi kurmak,
8. Sakin Şehirler arasında gençleri de dahil ederek işbirliği ve değişimi teşvik etmek,
9. Sakin Şehirde uygulanacak olan politikalar için kalıcı bir temsilci atamak,
10. Yereldeki temsilci kuruluşun birliğe katılımını sağlayan yönetim içinden teknik konularda bir irtibat kişisi belirlemek,
11. Genel çıkarlar doğrultusunda üzerinde anlaşılan girişimlerin değerlendirilmesine gönüllü olarak katkı sağlamak,

12. Ulusal ya da Uluslararası Koordinasyon Komitesi tarafından onay verilen yerel özelliklere uygun önemli bireysel girişimlerin sertifikasyon sürecini yürütmek ve bu sürece düzenli olarak katkı sağlamak (www.cittaslow.org, Charter, 2018).

2.7. Sakin Şehir Üyelik Süreci

Bir ülkede 3 sakin şehir olması durumunda ulusal bir ağ kurulabilir. Kurulan bu ağ yerel ağlardan oluşmaktadır. Türkiye de bu ağa dâhil olarak Sakin Şehir Hareketinde görev almaktadır. Hareketine katılan Ulusal ağlar, genel merkez kurallarına bağlı kalarak kendi ülkelerindeki sakin şehirlerle genel merkez arasında iletişimi sağlar ve sakin şehir adaylarının sürecini takip ederler. (www.cittaslowturkiye.org, 2018). Sakin Şehir felsefesiyle uyumlu yönetim anlayışına ve 50.000’den az nüfusa sahip olan bir kent, bağlı olduğu ülke ağında faaliyet gösteren Sakin Şehir Koordinatörlüğüne başvuru yapabilir. Başvuru sürecine ilişkin süreç şu şekildedir (www.cittaslowturkiye.org, 2018):

2.7.1. Başvuru Mektubunun Sunulması

Aday kent, bağlı olduğu ülke ağında faaliyet gösteren Sakin Şehir Koordinatörlüğüne üye olma niyetini içeren gerekçeli bir başvuru mektubu sunar.

2.7.2. Başvuru Mektubunun Değerlendirilmesi

Sakin Şehir Kriterleri ve anlayışına uygunluğu açısından kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulan kente değerlendirme sonucu gerekçeleriyle birlikte iletilir.

2.7.3. Adaylık Değerlendirme Ziyareti ve Raporu

Sakin şehir olmaya aday olan kentin bağlı olduğu ülkenin koordinasyon birimi aday olan kente ziyarette bulunarak gerekli incelemeleri yapar ve bir rapor hazırlar raporun olumlu sonuçlanması durumunda bu kent aday kent unvanı alır.

2.7.4. Adaylık Süreci ve Hazırlık Raporu

İlgili Koordinasyon birimi aday kentin Sakin Şehir Kriterlerine ilişkin eksik olduğu noktaları ve bu hususta bir yıl içinde atması gereken adımları içeren bir hazırlık raporu sunar. Kendisi için ayrılan sürede eksikliklerini tamamlayamayan kentin adaylığı sonlandırılır ve bu kent bir yıl süreyle yeni bir aday başvurusu yapamaz.

2.7.5. Üyelik Değerlendirmesi ve Başvuru Süreci

Hazırlık Raporunda yer alan maddeleri eksiksiz tamamlayan kent, ülkenin koordinasyon birimi tarafından ziyaret edilir ve adaylık sürecinde gerçekleştirilen faaliyetler değerlendirilir. Bu değerlendirmeden olumlu sonuçlar elde eden aday kent Başvuru Dosyası'nı hazırlar ve Sakin Şehir Genel Merkezine (Cittaslow International-İtalya) üyelik başvurusunu yapar.

2.7.6. Sakin Şehir Genel Merkezin Değerlendirmesi

Aday kent başvuru dosyası Sakin Şehir Genel Merkezi tarafından incelenir ve daha sonra kentin Sakin Şehir üyeliği onaylanır. Mayıs 2020 itibarıyla dünya ve Türkiye'deki Sakin Şehir sayısına bakıldığında, 30 ülkede 20 Sakin Şehir ağına kayıtlı 264 küçük kent ve kasaba Sakin Şehir Sertifikasına sahiptir. Ülkelerdeki ağlar ve üye kasabaların sayıları; Avustralya (4), Avusturya (4), Belçika (8), Kanada (5), Çin (12), Kolombiya (1), Danimarka (2), Finlandiya (1), Fransa(11), Almanya (22), İngiltere (6), Macaristan (1), İzlanda (1), İrlanda (1), İtalya (85),Japonya (2), Hollanda (12), Yeni Zelanda (1), Norveç (3), Polonya (33), Portekiz (5),Rusya (1), Güney Afrika (1), Güney Kore (16), İspanya (8), İsveç (1), Tayvan (5), Türkiye , KKTC (6), ABD (2) şeklinde sıralanabilir (www.cittaslow.org/, 2020).

İzmir'in Seferihisar ilçesi 2009 yılında sakin şehir unvanı alarak Türkiye'de Sakin Şehir unvanını alan ilk yer olmuştur. Daha sonraki süreçte Aydın'ın Yenipazar, Muğla'nın Akyaka, Çanakkale'nin Gökçeada, Sakarya'nın Taraklı ilçeleri bu oluşuma katılmış ve sayı 2011 yılına beşe yükselmiştir. Bir yıl sonra Ordu'nun Perşembe, Kırklareli'nin Vize, Isparta'nın Yalvaç ilçeleri de bu ağa katılmış ve Türkiye'deki sakin şehir sayısı on sekize ulaşmıştır. Halfeti (Şanlıurfa), Gerze (Sinop), Şavşat (Artvin), Eğirdir (Isparta), Göynük (Bolu), Uzundere

(Erzurum), Mudurnu (Bolu), Ahlat (Bitlis), Köyceğiz (Muğla), G d l (Ankara) ilçelerinin Sakin Şehir ağına dâhil olmasıyla birlikte Türkiye’deki Sakin Şehir sayısı toplamda 18 olmuştur (www.cittaslowturkiye.org/, 2020).

3. AHLAT

3.1. Sakin Şehir Ahlat

Ahlat, Van Gölü'nün Kuzeybatı kesiminde, Bitlis ili sınırları içerisinde yer almaktadır. Ahlat Doğuda Adilcevaz, Kuzeyde Muşun Malazgirt ilçesi, batıda Muş'un Bulanık ve Korkut ilçeleri, güneybatıda ise Bitlis'in Tatvan ve Güroymak ilçeleri ile çevrilidir. Ahlat ilçesi, yaklaşık 1000 km² lik alana sahiptir. Ahlat, Van Gölü kıyısından 1720 m. yükseltiden başlayarak 1850 m. yükseltiye kadar ulaşmaktadır. Ancak şehrin yerleşim alanlarının büyük çoğunluğu göl taraçası üzerinde doğu-batı istikametinde gelişim göstermiştir (Arınç, 1999, s. 3, Akt; Elmastaş, 20001). Ahlat'ın Bitlis şehrine karayolu uzaklığı 65 km. ve Van şehrine karayolu uzaklığı ise 172 km. civarındadır

Bir kıyı kenti olan Ahlat, Van Gölü kıyısında doğu-batı doğrultusunda uzanmaktadır. 2020 verilerine göre kentin nüfusu 41. 633 kişiye ulaşmıştır. Ahlat ilçesinde 15 mahalle bulunmaktadır. Mimari yapı genellikle modern meskenler ve geleneksel meskenlerden oluşmaktadır. Geleneksel meskenler, volkanik tüflerden oluşan Ahlat taşı adı verilen ve çevrede çok fazla bulunan bir taş ile inşa edilmektedir. Geleneksel meskenler genellikle bir ya da iki kat inşa edilmiş ve Türk İslam kültürüne uyum sağlamıştır.

Anadolu'nun fethi ve Türklerin Anadolu'ya girişinin merkezi olması sebebi ile Ahlat ilçesinin hem tarihi hem de coğrafi konumu çok büyük önem arz etmektedir. Coğrafi konumu şehre sağladığı avantajları nedeni ile birçok farklı medeniyetin kurulmasına ve gelişmesine olanak vermiştir. Tarihsel süreç boyunca çok farklı medeniyetlerden izler taşıyan Ahlat'ta Kümbet, köprü, camii, kale, hamam ve anıt mezarlar gibi birçok kültürel miras bulunmaktadır ve Ahlat kültürel miras turizmi açısından zengin ve avantajlı bir konuma sahiptir.

Ahlat ilçesinde yaşayan halkın ekonomik geçim kaynağı genelde tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Ahlat fiziki coğrafya özellikleri açısından tarımsal üretim için elverişli ve verimli topraklara sahiptir. Bunun yanı sıra Ahlat'ta diğer önemli ekonomik faaliyet balıkçılıktır. Ahlat ilçesinin hem Van Gölü'ne kıyısı bulunmakta hem de Nazik Gölü'nü bünyesinde barındırmaktadır.

3.2. Ahlat Yöresinin Turizm Potansiyeli

Tarihi ve kültürel yapılar: Ahlat geçmişten günümüze birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, farklı kültürlerden izler taşıyan Türk tarihi için önemli merkezlerden biridir. Bu medeniyetlerden izler taşımaktadır. Bölgede, günümüze kadar varlığını korumuş birçok tarihi yapı bulunmaktadır. Bu tarihi değerlerin birçoğu 1. Derece sit alanı olarak korunmaktadır.

3.2.1. Kaleler

Ahlat'ta günümüze kalan 2 farklı kale bulunmaktadır. Bir tanesi bölgenin en eski tarihi yapısı olan iç kale (Urartu kalesi) harabe şehirde bulunmaktadır. Kalenin büyük bölümü doğal olaylar nedeni ile tahrip olmuştur. Bir diğeri ise Urartu kalesinin güneyinde bulunan Yeni Kaledir. Bu kale Van Gölü sahilinde bulunmaktadır ve Osmanlı dönemi eserlerinden biridir. Kalenin 13 kulesi vardır ve içerisinde İskender Paşa ve Kadı Mahmut Efendi camileri mevcuttur.

3.2.2. Camiler

İslam dininin sembolü olan ve İslamiyet için çok büyük öneme sahip olan camiler her toplum ve medeniyette farklı mimariye ve yapıya sahiptir. 1071 Malazgirt Savaşı ile birlikte Anadolu'nun fethi nedeniyle Türkler bu bölgeye daha da yoğunlaşmış ve çok sayıda cami inşa edilmiştir.

Ahlat ilçesinde tarihi ve kültürel öneme sahip 4 adet cami bulunmaktadır bunlar;

- Ulu camii (günümüze sadece kalıntıları ulaşmıştır.)
- Emir Bayındır Camii,
- İskender Paşa Camii
- Kadı Mahmut Camiidir.

Bu tarihi camilerden Ulu Cami hariç diğerleri ibadete açıktır v kullanılmaktadır.

3.2.3. Mezarlıklar

Ahlat'taki mezar taşları 13.14. ve 15. Yüzyıllara aittir. Mimari değeri oldukça yüksek olan mezar taşları Selçuklu ve beylikler dönemine aittir. Mezar taşları

genelde dikeydir ve birçoğu Ahlat taşından yapılmıştır. Taşların uzunluğu kişilerin statüsü ve saygınlığına göre daha uzun olabilmektedir. Ahlat'ta farklı kültürlere ait 6 adet tarihi mezarlık bulunmaktadır.

- Selçuklu Meydan Mezarlığı
- Harabeşehir Mezarlığı
- Tahtı Süleyman Mezarlığı
- Kırklar Mezarlığı
- Kale Mezarlığı
- Merkez Mezarlığı

3.2.4. Kümbetler

Büyük İslam alimleri, veli, Hükümdar ve ailelerinin kabirlerinin daha kalıcı olması için inşa edilmiş üzerleri kubbeler ile örtülü yapılardır. İnşa edildikleri döneme ait farklı kültürlerin izlerini taşımaktadırlar. Ahlat'ta çok sayıda Kümbet bulunmaktadır bunların başlıcaları;

- Ulu Kümbet (Usta Şagirt Kümbeti)
- Emir Bayındır Kümbeti
- Emir Ali Kümbeti
- Çifte Kümbetler (Boğatay Aka Kümbeti ve Hüseyin Timur Kümbeti)
- Şeyh Necmettin Kümbeti
- Erzen Hatun kümbeti
- Hasan Padişah Kümbeti
- Alimoğlu Kümbeti
- Tek Kümbet (Keşiş Kümbeti)
- Mirza Muhammet Kümbeti
- Dede Makdut Türbesi
- Abdurrahman Gazi Türbesi

3.3. Diğer Kültürel Değerler

3.3.1. Ahlat Bastonu

Bastonculuk Ahlat yöresine ait bir el sanatıdır. Coğrafi işaret; herhangi bir yöreye, şehre, bölgeye ait gıda, tarım ve el sanatları gibi geleneksel ürünün bulunduğu yerle özdeşleştiğinin tescil edilip koruma altına alınmasıdır. Coğrafi işarete sahip ürünler, mülkiyet hakkına sahiptir ve marka niteliği taşımaktadır. Ürünlerin markalaşmasıyla geleneksel ve yerel ürünler küresel pazara ulaşabilmektedir. Tarım ürünleri fiyatlarındaki düşüşün coğrafi işaretle engellenebileceği böylece yerel kalkınmaya katkısı olabileceği de savunulmaktadır (Özsoy, 2015).

Ahlat Bastonu coğrafi işaret kapsamında 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kararı ile 26/12/2017 tarihinde tescil edilmiştir. Ahlat'ta hala baston üretimi yapan farklı atölyeler olmasına rağmen Ahlat Bastonlarının coğrafi işaret almasında büyük katkıları olan “Refa Usta” günümüzde bu el sanatının en önemli temsilcilerinden birisidir. Bugün Ahlat Bastonları 150 çeşidi ile renk, desen ve motifi her kesimden ilgi gören bir el sanatı konumuna gelmiştir. (Coşkun Çelik, 2019, s. 487, Akt; Elmastaş, 2001)

Bastonların desenleri, yörenin tarihi eserleri ile kurt, at, kuş gibi bazı hayvanların resimleriyle süslenmektedir. En çok üretilen baston çeşitleri Ahlat Bastonu (düz), bayan, atbaş, topbaş, kurtbaş, kartal, şahin, aslan, güvercin, yılan, mahmuzlu gibi çeşitlerdir.

Ahlat Bastonunun tanıtımının yapılmasına, pazarlanmasına ve gelecek nesillere bu el sanatının aktarılmasına katkı sağlamak gerekmektedir. Geleneksel yapısı ve ekonomik değeri ile Ahlat ilçesi için önemli bir yere sahip olan Ahlat bastonunun üreticileri gerekli olan hammaddeyi sağlamakta ve gerekli tanıtımların yapılmamasına bağlı olarak ürünün pazarlanmasında güçlük çekmektedirler. Yöre için önemli bir el sanatı faaliyeti olan ve yıllardır üretimi yapılan bastonculuk, gerekli olan hammadde sağlandığı, tanıtım çalışmalarının artırıldığı ve baston üreticileri teşviklerle, kredilerle desteklendiği takdirde bölge turizmüne önemli katkılar sağlayabilecektir.

3.3.2. Konaklama

Ahlat ilçesinde turizm açısından en önemli sorunlardan bir tanesi yeterli kapasitede tesis bulunmamasıdır. Konaklama imkanlarının sınırlı olması nedeni ile ilçeyi ziyaret eden yerli ve yabancı turistler günübirlik gezi yapmaktadırlar. Günü birlik geziler sonucunda turistlerin ilçede geçirdikleri zaman kısıtlı olmakta ve fazla harcama yapmamaktadırlar. Tek konaklama tesisi 40 odalı ve 80 yatak kapasiteli 3 yıldızlı Ahlat Selçuklu otelidir. Otel Van Gölü sahilinde inşa edilmiştir ve şimdi Ahlat Öğretmen evi olarak varlığını sürdürmeye devam etmektedir fakat yörenin Turizm potansiyeli açısından çok yetersiz kalmaktadır.

3.3.3. Ahlat Müzesi

Ahlat – Tatvan karayolunda bulunan müze 1971 yılında inşa edilmiştir. Daha sonra 2014 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yenilenmiştir. Urartulardan günümüze kadar çok sayıda tarihi eser barındırmaktadır. Ahlat tarihi değerler bakımından çok zengin olduğundan, müzede farklı medeniyet ve kültürlerle ait çok fazla tarihi eser bulunmaktadır

3.4. Ahlat'ın Sakin Şehir Olma Süreci

Cittaslow hareketi, sanayileşmenin, şehirleşmenin yoğun temposu, stres ve hızlı yaşamın aksine insanlara, doğanın ve yavaş yaşamının tadını çıkararak hayattan zevk alarak zamanın farkına vararak yaşama olanağı sağlayan bir harekettir. İnsanların daha fazla tüketmesi ve tüketerek daha fazla zamana sahip olmaları için daha hızlı yaşamaları için planlanan kentler sosyalleşmeyi ortadan kaldırır duruma gelmiştir. Cittaslow insanlara daha sakin, sosyal ilişkilerde daha aktif oldukları bir yaşam olanağı sunmaktadır. Aynı zamanda cittaslow hareketi ile Kentlerde alt yapı sorunlarının minimuma indirilmesi, yenilebilir enerji ürünlerinin arttırılması ve daha yaşanılır bir kent olarak gezilecek yerlere alternatif oluşturulması hedeflenmektedir. (Cittaslow International, 2020)

Cittaslow hareketi uluslararası bir hareket ve uluslararası bir birliktir. Bu harekete aday olmak isteyen kentlerde adaylık başvurusu belediye başkanının başvuru mektubu ile yaptığı talep ile gerçekleşir. Talebin onaylanması ile birlikte ön değerlendirme süreci başlar ve adaylık dosyası hazırlanır. Hazırlanan dosyaların

değerlendirmeyi geçebilmesi için her kriterden en az bir maddenin onaylanması ve %50 başarı notu alması gerekmektedir.

Ahlat ilçesi cittaslow adaylık başvurusu ilk olarak 2018 yılında dönemin belediye başkanı Abdulalim Mümtaz Çoban, kaymakam Mustafa AKGÜL, Vali Oktay ÇAĞATAY zamanında yapılmıştır. Belediye başkanı Mümtaz ÇOBAN ve kaymakam Mustafa AKGÜL İtalya’da yapılan sakin şehir genel kurul toplantısına katılmış ve burada gerekli sunumları yaparak başvuru sürecini gerçekleştirmişlerdir. Kaymakamlık ve belediye tarafından yapılan hazırlıklar 2 yıl sürmüştür.

Ahlat ilçesi gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra yapılan başvuru sonrası Cittaslow genel başkanı Stefano Pisani, genel sekreter Pier Giorgio Oliveti, Cittaslow Türkiye koordinatörü Tunç Soyer ve Cittaslow Türkiye Teknik Koordinatörü Bülent Köstem’in katılımlarıyla 23 Mart 2019 tarihinde Ahlat ilçesi üyelik sertifikasını almıştır.

Tablo 3. 1. Cittaslow Türkiye Ulusal Ağı'na Dahil Olan Kentler ve Cittaslow Olma Tarihleri

Sakin şehir ismi	İl	Tarih
Seferihisar	İzmir	2009
Akyaka	Muğla	2010
Gökçeada	Çanakkale	2011
Taraklı	Sakarya	2011
Yenipazar	Aydın	2011
Vize	Kırklareli	2012
Yalvaç	Isparta	2012
Perşembe	Ordu	2012
Halfeti	Şanlı Urfa	2013
Şavşat	Artvin	2015
Uzundere	Erzurum	2016
Eğirdir	Isparta	2017
Gerze	Sinop	2017
Göynük	Bolu	2017
Mudurnu	Bursa	2018
Ahlat	Bitlis	2019
Köyceğiz	Muğla	2019
Güdül	Ankara	2020

Kaynak: www.cittaslowturkiye.org’dan ve kent belediyelerinin internet sitelerinden derlenmiştir.

3.5. Ahlat İçin Öneriler

1. Ahlatta Turizmi dört mevsime yayabilmek ve yeni destinasyonları önere çıkarabilmek için Ahlatta var olan kültürel miras değerlerini koruyarak ve geliştirerek turizme kazandırmak gerekmektedir.

2. Ahlat'ta yerel halka Ahlat'ın sahip olduğu kültürel, doğal turistik ve coğrafi değerler hakkında detaylı bilgiler verilmeli ve bu değerlerin ileri kuşaklara aktarılmasının gerekliliğı anlatılmalıdır.
3. Sakin şehir olan Ahlat ilçesinin doğru şekilde kullanılmayan, atıl durumda olan tarihi kümbet, kale, mağaralar ve mezar taşlarının onarımı yapılarak turizme kazandırılması gerekmektedir.
4. Halk sakin şehir hakkında daha fazla bilgilendirilmelidir. Tarihi dokular ve turistik değeri olabilecek eserlerin daha iyi korunması gerektiğı, bunların sürdürülebilirliğı için daha dikkatli olunmasının gerektiğı konusunda eğitimler verilmelidir.
5. Ahlat'ın sakin şehir olması nedeni ile sakin şehir Cittaslow tabelalarının ve bununla alakalı bilgilendirmelerin turistlerin görebileceğı levhalar şeklinde sokaklara asılması gerekmektedir. Bu levhalar ve cittaslow logosunun yer aldığı tabelalar, farkındalık yaratmak ve sakin şehri daha iyi tanıtmak için yerel halk tarafından da işyerleri ve özel mülkiyetlerde kullanılabilir. Böylece tanıtım için yerel idareler ve bürokrasinin yanı sıra yerel halkta faaliyetlerde bulunmuş olacaktır.
6. Özel mülkiyet içerisinde bulunan tarihi ve turistik değerler kamulaştırılmalı ve ziyaretçilerin rahat bir şekilde ulaşabilmesi sağlanmalıdır.
7. Ahlat ilçesinin ve turistik değerlerinin daha iyi tanınması için sosyal medyada daha sık tanıtım yapılmalıdır. Tanıtım kapsamında dizi ve film çekimleri için çalışmalar yapılmalıdır.
8. Ahlat ilçesinde en önemli turizm sorunlarından biri olan konaklama sıkıntısı en kısa sürede giderilmeli ve yatırımcılar bu tesislerin yapılabilmesi için desteklenmelidir.
9. Seyahat acenteleri ve tur şirketleri ile görüşmeler yapıp Ahlat ilçesinin daha fazla ziyaret edilmesi ve bu bölgeye turistik rota oluşturulması sağlanmalıdır.
10. Ahlat için en önemli geçim kaynaklarından biri tarımdır. Ülkemizde Cittaslow kentlerinden biri olan Seferihisar'da olduğu gibi yerli tohum kullanımı, üretici pazarlarının kurulması, kooperatif ve üretici

birliklerinin kurulması ve yüksek katma değerli tarım ürünlerinin üretilmesi gibi tarımsal kalkınma hedefleri belirlenmeli ve bu doğrultuda çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar kapsamında Seferihisar'da Can Yücel tohum merkezi kurulmuştur.

11. Seferihisar'da yapıldığı gibi çiftçilere sürdürülebilir tarımın geliştirilmesi ve tanıtımı için eğitimler verilmeli bu konuda başarılı olan çiftçilere organik tohum desteği sağlanmalıdır.
12. Kültürel ve yerel değerlerin tanıtılması yerel ürünlerin satışının yapılabilmesi için Seferihisar örneğinde de olduğu gibi üretici pazarları kurulmalı, el sanatları, gastronomi, geleneksel ürünlerin üretilmesi ve tanıtımı için özellikle kadınlara yönelik eğitimler verilmeli, eğitim merkezleri kurularak kadınlar için ek gelir olanakları sağlanmalıdır.
13. Seferihisar'da olduğu gibi yöreye ait değerler üzerine bazı şenlikler yapılarak kültürel değerler tanıtılmalı ekonomik katkı sağlanmalı.
14. Seferihisar örneğinde en önemli ekonomik sorunlardan bir tanesi Cittaslow ile ünlenen Seferihisar'a gelen yabancı yatırımcıların yerel halkın iş alanını ve yatırım alanını daraltmasıdır. Aynı zamanda popülerlik kazanan Seferihisar'da fiyatlar çok fazla yükselip yerel halkın yaşam kalitesi üzerine olumsuz etkilere sebep olmuştur. Bu sebeple yerel halkın ekonomide daha fazla yer almaları sağlanmalı ve yatırım teşvikleri konusunda yerel halk desteklenmeli ve öncelik yerel halka tanınmalıdır.
15. Sürdürülebilir turizm kapsamında Ahlat turizmine canlılık kazandırmak ve katkı sağlamak amacı ile Ahlat kıyı turizmi için teşvik olanaklarının artırılması gerekmektedir. Bu teşvikler ile kıyı turizmi için yapılan yatırımlar ek gelir ve istihdam olanağı sağlayabilecektir.

4. AHLAT YEREL HALKININ YAVAŞ ŞEHİR (CITTASLOW) YÖNELİK ARAŞTIRMA YAVAŞ ŞEHİRLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ: AHLAT ÖRNEĞİ

4.1. Yöntem

İnsanların ve toplumsal olayların karmaşık bir yapı sergilediği bilinmektedir. Söz konusu karmaşık durumun tanımlanabilmesi ve ortaya çıkmış olan problemlerin sebep ve sonuçlarının incelenmesi amacıyla günümüzde başvurulmuş bilimsel çalışmalar üç temel kategoriye ayrılmaktadır. Bunlar; nicel, nitel ve karma çalışmalardır (Ataseven, 2012: 544). Bu kapsamda araştırmada nicel araştırma tipi benimsenmiştir. Bu araştırmanın alt modeli olan betimsel dizayn temel araştırma modelini oluşturmaktadır.

4.2. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışma kapsamında; sürdürülebilir turizm için yavaş şehirlerin (“cittaslow”) rolü ve potansiyelinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla yavaş şehirlerde yaşayan yerel halkın algıları sürdürülebilir turizm ilkelerine yönelik olarak çeşitli değişkenler aracılığıyla ölçülmesi hedeflenmektedir. Buna yönelik olarak sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir turizm bağlamında yerel halkın yaşamında yarattığı ekonomik, sosyal ve çevresel farklılığın değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışma sahası olarak Bitlis ili Ahlat ilçesinde araştırma yürütülmüştür. Yerel halkın, yavaş şehir (“cittaslow”) adaylık süreci öncesi, süreç boyunca ve sonrasında ekonomik, psikolojik, çevresel ve sosyal olarak yaşadığı değişime yönelik algıları çevresel, sosyal ve ekonomik alt boyutlarda ele alınarak yavaş şehir olmanın bu değişime yaptığı katkıya yönelik bir değerlendirme sunulmaktadır.

Araştırma soruları;

- Yavaş şehir (“cittaslow”) olmak ilçede yerel halkın turizme bakışında ne ölçüde bir değişim yaratmıştır?
- Yavaş şehir (“cittaslow”) olmak ilçede yaşayan kişilerin güçlenmesine (sosyo-ekonomik ve psikolojik) ne düzeyde katkı sunmuştur?

- Yavaş şehir (“cittaslow”) olmak ilçede yaşayan kişiler arasında fırsat eşitsizliğinin giderilmesine ne ölçüde katkı sunmuştur.
- Yavaş şehir (“cittaslow”) olmak ilçede doğal kaynakların korunmasına (çevre bilincinin oluşmasına) ne düzeyde katkı sunmuştur?
- Yavaş şehir (“cittaslow”) olmak ilçede soyut ve somut kültürel mirasın (gelenek ve görenekler, el sanatları, hikayeler, düğünler vs.) değerinin anlaşılmasını hangi düzeyde sağlamıştır?
- Yavaş şehir (“cittaslow”) olmak ilçede yerel halkın aidiyet oluşumuna katkısı ne ölçüdedir?
- Yavaş şehir (“cittaslow”) olmak ilçede yerel halkın kentsel yaşam kalitesine ne düzeyde katkı sunmuştur?

4.3. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Araştırma, Türkiye’nin Doğu Anadolu Bölgesinde yer alan ve 23 Mart 2019 da sakin şehir unvanı alan Bitlis’in Ahlat ilçesinde yaşayan yerel halk ile yürütülmüştür. Alan yazında sakin şehirler ile ilgili yapılmış çalışmaların daha çok turizm sektörünün gelişmiş olduğu Türkiye’nin Batı illerinde bulunan sakin şehirlerde yürütülmüş olması, son yıllarda sakin şehir olan Ahlat ile ilgili sakin şehir olmanın yarattığı değişimin neler olduğunu ortaya koyan yeterli çalışmaların henüz yapılmamış olması sebebiyle alan yazına katkı sunacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede özellikle yerel halkın sürece yönelik tutumları bu araştırma kapsamında değerlendirilmektedir. Bu anlamda, özellikle BM’in 2030 Sürdürülebilir (Cihangir & Şeremet, 2021).

4.4. Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Çalışma yukarıda amaç ve alt amaçlar kapsamında nicel bir tasarım çerçevesinde betimsel model benimsenerek yürütülmüştür. Bu amaçlara ulaşılabilmesi için yerel halka tarama desenine uygun olarak anket uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Araştırma modeli; bilimsel çalışmalarda verilerin belli bir amaç ya da amaçlara ulaşmak üzere en ekonomik şekilde toplanması ve analiz edilmesine denilmektedir (Karasar, 2008: 76). Çalışmada “Ahlat’ın yavaş şehir (cittaslow) olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin yerel halkın algısı farklı değişkenler açısından hangi düzeydedir? sorusuna cevap aranmaktadır. Bu çerçevede Ahlat halkı üzerinde yapılmış olan bu çalışmada betimsel tarama modeli tercih edilmiştir. Betimsel tarama modeli, bir grupta veya işyerinde bulunmakta olan kişilerin özelliklerinin belirlenmesinin yanı sıra geçmiş ve mevcut anda devam eden durumun ne olduğunu var olan şekilde tasvir etmeyi amaçlamaktadır. Betimsel tarama modelleri nicel ve nitel olmak üzere iki biçimde yapılabilmekte olup bu çalışmada nicel yaklaşım yöntemi benimsenmiştir (Büyüköztürk, vd., 2010: 17).

Betimsel tarama modelleri, istatistiksel açıdan çeşitli testler yapılarak değerlendirilebilen veya bu özelliğe sahip olan model türlerindendir. Betimsel tarama modellerinin uygulanması ve verilerin tekrar edilir olması diğer modellere göre daha hızlı olabilmektedir (Ulus vd., 2010: 44). Bununla birlikte bu tür çalışmalarda, hipotezlerin test edilmesi öngörülmüşse ve istatistiki bakımdan bir sonuca ulaşılması istenmişse, söz konusu modelin uygulanması daha doğru olarak kabul edilmektedir (Padem vd., 2012: 58). Hipotez, yapılması düşünülen çalışmadan hareketle araştırma problemine ilişkin bir özelliğin doğrulanması için ileri sürülmekte olan geçici bir önermedir. Bu çalışmalarda araştırmacı olay ve olgulara yönelik bilgileri sentezleyerek hipotez belirler ve bu hipotezleri uygun testlerle test etmeye çalışmaktadır. Yapılan test işleminin sonucunda öngörülen hipotezler ya doğrulanmış ya da ret edilmiş olmaktadır (Erdem, 2007: 47). Bu çerçevede bağımsız değişkenler olan demografik özellikler ile bağımlı değişken olan yavaş şehirlerin sürdürülebilir turizmine ilişkin yerel halkın algısından yola çıkılarak ön görülen hipotezler aşağıda sıralanmıştır:

- H_1 : Ahlat’tın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir.
 - $H_{1.1}$: Yavaş şehir olması sayesinde Ahlat’ta yaşanan üretim artışına ilişkin algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.

- H_{1.2}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanımına yönelik algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{1.3}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta çevre bilincinin oluşmasına yönelik algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{1.4}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültüre aidiyetin arttığına yönelik algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{1.5}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta ekonominin büyüdüğüne ilişkin algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{1.6}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta fırsat eşitliğinin sağlandığına yönelik algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{1.7}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'taki yerelin güçlendiğine ilişkin algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{1.8}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına ilişkin algı katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₂: Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir.
 - H_{2.1}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{2.2}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanılmasına yönelik algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.

- H_{2.3}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğuna yönelik algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{2.4}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültüre aidiyetin arttığına yönelik algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{2.5}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta ekonominin büyüdüğüne ilişkin algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{2.6}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta fırsat eşitliğinin sağlandığına yönelik algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{2.7}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'taki yerelin güçlendiğine ilişkin algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{2.8}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına ilişkin algı katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₃: Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir.
 - H_{3.1}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{3.2}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanımına yönelik algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{3.3}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğuna yönelik algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.

- H_{3.4}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültüre aidiyetin arttığına yönelik algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{3.5}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta ekonominin büyüdüğüne ilişkin algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{3.6}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta fırsat eşitliğinin sağlandığına yönelik algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{3.7}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'taki yerelin güçlendiğine ilişkin algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{3.8}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına ilişkin algı katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₄: Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{4.1}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{4.2}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanımına yönelik algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{4.3}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğuna yönelik algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{4.4}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültüre aidiyetin arttığına yönelik algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.

- H_{4.5}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta ekonominin büyüdüğüne ilişkin algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{4.6}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta fırsat eşitliğinin sağlandığına yönelik algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{4.7}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'taki yerelin güçlendiğine ilişkin algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{4.8}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına ilişkin algı katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₅: Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{5.1}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{5.2}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanımına yönelik algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{5.3}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğuna yönelik algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{5.4}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültüre aidiyetin arttığına yönelik algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{5.5}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta ekonominin büyüdüğüne ilişkin algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.

- H_{5.6}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta fırsat eşitliğinin sağlandığına yönelik algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{5.7}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'taki yerelin güçlendiğine ilişkin algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{5.8}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına ilişkin algı katılımcıların gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₆: Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{6.1}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{6.2}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanımına yönelik algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{6.3}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğuna yönelik algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{6.4}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültüre aidiyetin arttığına yönelik algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{6.5}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta ekonominin büyüdüğüne ilişkin algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{6.6}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta fırsat eşitliğinin sağlandığına yönelik algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.

- H_{6.7}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'taki yerelin güçlendiğine ilişkin algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H_{6.8}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına ilişkin algı katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₇: Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{7.1}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{7.2}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanımına yönelik algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{7.3}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğuna yönelik algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{7.4}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültüre aidiyetin arttığına yönelik algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{7.5}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta ekonominin büyüdüğüne ilişkin algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{7.6}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta fırsat eşitliğinin sağlandığına yönelik algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{7.7}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'taki yerelin güçlendiğine ilişkin algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.

- H_{7.8}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına ilişkin algı katılımcıların ikamet ettikleri mahalle açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₈: Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{8.1}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{8.2}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanımına yönelik algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{8.3}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğuna yönelik algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{8.4}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültüre aidiyetin arttığına yönelik algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{8.5}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta ekonominin büyüdüğüne ilişkin algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{8.6}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta fırsat eşitliğinin sağlandığına yönelik algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{8.7}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'taki yerelin güçlendiğine ilişkin algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.
 - H_{8.8}: Yavaş Şehir olması sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına ilişkin algı katılımcıların gelecekte Ahlat dışında yaşama düşünceleri açısından anlamlı farklılık göstermektedir.

4.5. Evren ve Örneklem

Akademik (bilimsel) çalışmaların genelde küçük bir kesimi (örneklem) kapsadığı ve çıkmış olan sonuçların hedef kitlenin (evren) bütününe genellendiği bilinmektedir. Bu tür çalışmalarda evrenin ve örneklemin belirlenmesi beş aşamada gerçekleşmektedir. Birinci aşamada, sonuçların genellendiği hedef kitle veya evren belirlenmesi gelmektedir. İkinci aşama örneklem çerçevesinin saptandığı aşamadır. Üçüncü sırada örnekleme yönteminin belirlenmesi aşaması gelmektedir. Örneklem büyüklüğünün hesaplanması dördüncü aşamayı oluşturmaktadır. Son aşamada ise, örneklem hatası ve örnekleme dışı hatalarla ilgili okuyucuya bilgi verilmektedir (Şencan, 2007: 130). Bu açıklamadan hareketle; araştırma problemini cevaplayabilecek ve örneklem seçme şansı olan kişi ve grupların tümü evren olarak tanımlanabilmektedir (Altunışık vd., 2010: 27-142). Evrenin; genel ve erişilebilir olmak üzere iki türü vardır. Genel evren soyuttur ve tanımı kolay ancak ulaşılması zor olan evrendir. Erişilebilir evren somuttur ve ulaşılabilirliği daha kolay olan evren türüdür (Karasar, 2011: 110). Bu açıklamalar çerçevesinde, çalışmanın evreni Bitlis iline bağlı Ahlat ilçesinde ikamet eden kişilerden oluşmaktadır. Araştırmanın yapıldığı ilçede 2020 nüfus verilerine göre; 21.493 erkek ve 20.140 kadın olmak üzere toplam 41.493 kişinin yaşadığı tespit edilmiştir (<https://www.nufusu.com>, 2021).

Zaman, maliyet, cevap alma oranı ve Covid-19 pandemi yasakları gibi nedenlerden dolayı araştırmada örnekleme başvurulmuştur. Örneklem; evrenden araştırma sorularına cevap verebilecek sınırları ve kuralları belli olan bir küçük bir birimdir (Özen ve Gül, 2007: 397; Karasar, 2011: 110). Örnekleme alınacak kişilerin belirlenmesinde ise tesadüfi olmayan örnekleme teknikleri içerisinde değerlendirilen kolayda örnekleme tekniği uygulanmıştır. Kolayda örnekleme, araştırmacının istediği veya daha doğru cevaplar vereceğini düşündüğü birimleri özgürce seçebildiği örnekleme tekniğidir (Nakip, 2013: 204).

Nicel araştırmalarda örneklem hesaplamak için çalışmada kullanılan değişken sayısının en az beş katı olması gerektiği (Tavşancıl, 2002: 51) belirtilmekle birlikte evren hacmi, değişken tipleri (nicel ve nitel), güven düzeyi, standart hata gibi belirleyiciler göz önünde bulundurularak örnekleme tekniklerine göre çeşitli formüller geliştirilmiştir (Ryan, 1995: 36; Davis ve Cosenza, 1998: 28; Sekaran,

2003: 119; Yamane, 2001: 117). Bu araştırmada kullanılmış olan kolayda örnekleme tekniği çerçevesinde örneklem büyüklüğünü hesaplamak için Krejcie ve Morgan'ın (1970: 608) önerdikleri örneklem tablosundan yararlanılmıştır. Söz konusu tabloda incelenen konunun görülme sıklığı $p=0,5$ 'tir. Görülmeme sıklığı ise $q=0.5$ olarak belirlenmiştir. T tablosunda 0.5 hata payında ve %95 güven aralığında dikkate alınması gereken güven değeri 1.96 olarak tespit edilmiştir (Sekaran, 2003: 294). Bu değerler çerçevesinde 40.000-50.000 kişilik evren için ulaşılması gereken kişi sayısının en az 380 kişi olduğu belirlenmiştir.

Saha çalışmasında sonuçların daha gerçekçi olması için 450 anket dağıtılmıştır. Anketlerin 400 geri dönmüş ve 3 adet eksik veri nedeniyle dikkate alınamamıştır. 397 kişiden elde edilen anketler değerlendirilmiştir.

4.6. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada Ahlat ilçesinde ikamet eden kişilerin demografik özelliklerini ve yavaş şehir ile ilgili fonksiyonel değişkenleri tespit etmek üzere kullanılmış olan bilgi formu ve söz konusu kişilerin yavaş şehrin sürdürülebilirlik gelişimine etkisine yönelik algısını belirlemek için Dr. İbrahim Taner AKKOÇ tarafından geliştirilmiş olan ve kullanma izni mail iletişimi yoluyla alınan Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeği ile ilgili detaylı bilgiler aşağıda verilmiştir.

4.6.1. Demografik Bilgi Formu

Hazırlanmış olan anket formunun birinci bölümünü demografik bilgiler oluşturmaktadır. Söz konusu bölümde Ahlat ilçesinde ikamet eden kişilerin cinsiyetleri, yaşları, eğitim durumları, ikamet süreleri, meslekleri, gelir durumları vb. sorular yer almaktadır.

4.6.2. Fonksiyonel Değişkenler Bilgiler Formu

Anket formunun ikinci bölümünü oluşturmaktadır. Bu bölümde Ahlat'ta ikamet eden kişilerin Sakin Şehir (Cittaslow) ile ilgili bilgi düzeyleri, Ahlat'ta çözülmesi gereken sorunlar, yerel turizminin hangi yolla yapılması gerektiği ve Ahlat'ı ziyaret eden turist potansiyelinin ne olduğunu belirlemek üzere geliştirilmiş olan kapalı uçlu sorulardan oluşmaktadır.

4.7. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeği

Araştırmada kullanılan “Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeği”nin geçerlik ve güvenirlik çalışması Akkoç (2020) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek ifadeleri 5’li Likert (1 = Kesinlikle Katılmıyorum; 5 = Kesinlikle Katılıyorum) ölçeğinde hazırlanmıştır. 11 uzman görüşü alınarak oluşturulmuş olan 50 maddelik ölçeğe Açıklayıcı ve Doğrulayıcı faktör analizleri uygulanmıştır. Çapraz yüklenme ve uyum indeksleri çerçevesinde 10 madde ölçekten çıkarılmış ve kalan 40 ifade üzerinden işlemler yapılmıştır. Yapılan son analizlerde toplam 8 boyuttan oluşan bir yapı elde edilmiştir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı 0,92 oranında yüksek düzeyde tespit edilmiştir. Bununla birlikte 0,915 KMO değeriyle veri setinin yeterli seviyede örneklem büyüklüğüne sahip olduğuna karar verilmiştir. Ayrıca 11515,349 Ki-kare ve $p=0,000$ değerleriyle Bartlett Küresellik Testinin anlamlı sonuçlar ürettiği ve faktör analizi için değişkenler arasında ideal seviyede bir ilişkinin bulunduğu görülmüştür. Yazar, ölçekte yer alan tüm ifadelerin 0.46-0.89 arasında değişen faktör yüklerine sahip olduğunu ve kabul edilebilir sınırlar içerisinde yer aldığını tespit etmiştir. Bu çalışmada araştırmacı tarafından konunun amacına bağlı olarak 2 tane ifade ölçeğe eklenmiştir.

4.8. Verilerin Analizi

Ahlat ilçesinde ikamet eden kişilerden elde edilen verilerin analizi için SPSS 20 istatistik paket programı kullanılmıştır. Analizlerin ilk aşamasında nicel çalışmalarda gerekli ön adım olan veri setinin yapısal geçerliliği ve güvenirliği test edilmiştir (Christensen vd., 2015: 154). Yapısal geçerlilik, ölçülmekte olan olgunun ne ile ilgili olduğunu ifade etmekte ve faktör analizi bunu test etmek için en yaygın kullanılan yöntemlerden biridir. Faktör analizi; açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Doğrulayıcı faktör analizi; farklı dillerden çevrilen ölçeklerin aynı sonuçları veya özellikleri gösterip göstermediğini belirlemeyi amaçlayan bir analiz türü olup günümüzde AMOS vb. programlar aracılığıyla test edilmektedir. Açıklayıcı faktör analizi ise daha önce kullanılan bir ölçeğin, başka bir çalışma kapsamında kullanılması sonucunda aynı özellikte faktör yapısını verip vermediğini test eden bir analizdir (Yaşlıoğlu, 2017: 75).

Bu çalışmada, Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeği'nin yapısal olarak geçerli olup olmadıklarını belirlemek için yaygın olarak kullanılan açıklayıcı faktör analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Açıklayıcı faktör analizinde öncelikle dikkat edilmesi gereken iki temel değer bulunmaktadır (Büyüköztürk vd., 2004: 117). Bu değerlerden ilki olan Barlett değeridir. Bu değer alan çalışması sonucunda toplanmış olan verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını ifade eden bir değerdir. Bartlett değerinin $p < 0,05$ veya $p < 0,01$ olması gerektiği ifade edilmektedir (Hair vd., 2010: 99). Diğer değer Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeridir. Bu değer ise değişkenler setinin ne kadar ortak olduğunu göstermektedir. Açıklayıcı faktör analizinde KMO değerinin 0.60'ın üzerinde olması, verilerin faktör analizine uygun olmasının göstergesidir (Tabachnick ve Fidell, 2013: 53). Barlett ve KMO değerinden sonra önem kazanan diğer bir değer toplam varyans açıklama oranıdır. Toplam varyans açıklama oranının; Hair ve arkadaşlarına (2010: 99) göre, 0,55'in üzerinde olması gerekmektedir. Varyans oranının 0,55'in altında olması verilerin değerlendirilmesini zorlaştırmaktadır (Tavşancıl, 2002: 48). Varyans açıklama oranından sonra özdeğeri 1'den büyük olan faktörler dikkate alınmak üzere veri setinin kaç faktörden oluştuğuna karar verilmektedir (Erdoğan, 2003: 358). Bu çalışmada, kullanım alanı geniş olan ve yorumlama açısından kolaylık sağlayan dikey (ortagonal) döndürme yöntemlerinden Varimax Döndürme Yöntemi tercih edilmiştir. Varimax döndürme yöntemi, az değişkenlerin faktör varyanslarının yüksek çıkmasını sağlayabilen bir yöntemdir (Tavşancıl, 2002: 50).

Ölçek verilerinin güvenilir olup olmadığını güvenilirlik testi yapılmıştır. Güvenirlik, bir ölçümde, ölçüm işleminin tekrarlanabilir olmasını veya tekrarlar sonucunda elde edilen değerlerin tutarlı olmasını ifade etmektedir (Alpar, 2010: 411). Güvenirlik ölçüsü, zamana göre değişme göstermeyen bir ölçüdür (Tavşancıl, 2002: 148). Bununla birlikte güvenilirliğin, ölçek ifadelerinin kendi içlerinde tutarlı olduklarını gösteren bir değer olarak kullanıldığı söylenebilir (Ural ve Kılıç, 2013: 280). Literatürde güvenilirlik analizi için yaygın olarak Alfa katsayısından (Cronbach Alpha) yararlanıldığı bilinmektedir (Özdamar, 2004: 623; Erkuş, 2009: 132). Araştırmalarda kullanılmış olan Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeği'nin güvenilir olup olmadığına karar vermek için aşağıda değer aralıkları dikkate alınmaktadır (Kalaycı, 2010: 405);

- 0,00 $\leq \alpha < 0,40$ = güvenilir değil,
- 0,40 $\leq \alpha < 0,60$ = düşük güvenilirlik,
- 0,60 $\leq \alpha < 0,80$ = oldukça güvenilir
- 0,80 $\leq \alpha < 1,00$ = yüksek güvenilirlik

Yapılan analizlerde ikinci aşamayı betimsel analizler oluşturmaktadır. Bu kapsamda çalışmada araştırmaya katılan kişilerin demografik özellikleri, Ahlat ilçesine ilişkin fonksiyonel özellikler ve ölçek boyutlarına vermiş oldukları yanıtları tespit etmek amacıyla betimsel analizlerden yararlanılmıştır. Betimsel analizlerden en önemli ikisi aritmetik ortalamalar ve frekanslardır. Frekanslar bir dizi nicel değişkenin sıklık sayısının ve yüzdelerini göstermektedir. Aritmetik ortalama ise verilen yanıtların ortalama değerini ifade etmektedir (Veal, 2006: 159; Cebeci, 2010: 124). Çalışmada ölçek ifadelerine verilen yanıtları değerlendirmek için aşağıda belirtilen değer aralıkları göz önünde tutulmuştur (Özdamar, 2001: 145);

- 1.00-1.80 = kesinlikle katılmıyorum
- 1.81-2.60 = katılmıyorum
- 2.61-3.40 = kısmen katılıyorum
- 3.41-4.20 = katılıyorum
- 4.21-5.00 = kesinlikle katılıyorum

Üçüncü aşamada Ahlat'ın yavaş şehir (cittaslow) olmasının sürdürülebilir turizme katkısına yönelik ilişkin algının, araştırmaya katılan kişilerin demografik değişkenleri açısından farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Ancak farklılık analizlerine geçmeden önce verilerin parametrik test koşullarını sağlayıp sağlamadığına bakılmıştır. Bu kapsamda verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiş ve basıklık-çarpıklık değerleri hesaplanmıştır. Alan yazında verilen normal dağılım göstermeleri için Kolmogorov-Smirnov p değerinin 0,05'ten büyük olması gerektiği, basıklık ve çarpıklık değerlerinin de -1,5 ve +1,5 arasında değer alması gerektiği belirtilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Tablo 4.1'de Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeği ile ilgili normallik varsayımı sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4. 1. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğine İlişkin Basıklık ve Çarpıklık Değerleri Sonuçları

Değişkenler	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
1-Üretim Artışı	-0,223	-1,252
2-Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	0,079	-1,176
3-Çevre Bilincinin Oluşması	-0,497	-0,124
4-Yerel-Kültürel Aidiyet	-0,374	-0,897
5-Ekonomik Büyüme	-0,424	-0,535
6-Fırsat Eşitliği	-0,830	-0,254
7-Yerelin Güçlenmesi	0,203	-0,910
8-Kentsel Yaşam Kalitesi	0,296	-0,677
Ölçek Geneli	-0,106	-0,472

Tablo 4.1’de gösterildiği gibi verilerin basıklık ve çarpıklık değerlerinin belirtilen sınırlar içerisinde yer aldığı tespit edilmiştir. Bu değerlerden hareketle parametrik test koşullarının sağlandığına karar verilmiş olup farklılık analizleri için Independent Sample T test (Bağımsız Örneklem T testi) ve One-Way ANOVA (Tek Yönlü ANOVA) testi tercih edilmiştir. Independent Sample T test; aralarında bir bağlantı olmayan iki grup değişken anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirleyen bir analiz türüdür (Arslantürk, 2001: 140). One-Way ANOVA ise; bir’den çok bağımsız grup arasındaki ortalamaların farklılık gösterip göstermediğini ortayan koyan bir analiz çeşididir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004: 172). Gruplar arasındaki anlamlı farklılıkların ölçüsü ise gruplar arası varyansın grup içi varyansa bölünmesi sonucu elde edilmiş olan F değerine bakılarak karar verilir. F değerinin yüksek olması, değişkenler arasındaki anlamlı farkın yüksek olduğu anlamına gelmektedir (Pallant, 2005: 214).

4.9. Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Ahlat ilçesinde ikamet eden kişiler üzerinde yapılmış olan alan çalışmasına ilişkin verilerin analiz sonuçları ele alınmıştır.

4.9.1. Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular

Ahlat ilçesine ikamet eden ve araştırmaya katılan kişilerin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, meslek, gelir durumu vb. tanımlayıcı bilgilerine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.2, 4.3 ve Tablo 4.4 ‘de gösterilmiştir.

Tablo 4. 2. Ahlat İlçesinde İkamet Eden Katılımcıların Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler		Değişkenler	
Cinsiyet		n	%
	Kadın	218	54,9
	Erkek	179	45,1
Yaş		n	%
	18 Yaş Altı	37	9,3
	18-25 Yaş	97	24,4
	26-35 Yaş	70	17,6
	36-45 Yaş	95	23,9
	46-55 Yaş	33	8,3
	56-65 Yaş	41	10,3
	66 Yaş ve Üstü	24	6,0
Eğitim Durumu		n	%
	Okumamış	32	8,1
	İlkokul	48	12,1
	Ortaokul	44	11,1
	Lise	77	19,4
	Önlisans	42	10,6
	Lisans	83	20,9
	Yüksek Lisans	33	8,3
	Doktora	38	9,6
Toplam		397	100

Ahlat ilçesinde yapılmış olan çalışmaya %54,9 oranında erkek ve %45,1 oranında kadın katılmıştır. Katılımcıların %9,3'ü 18 yaş altında, %24,4'ü 18-25 yaşlarında, %17,6'sı 26-35 yaşlarında, %23,9'u 36-45 yaşlarında, %8,3'ü 46-55 yaşlarında, %10,3'ü 56-65 yaşlarında ve %6'sı 66 yaş ve üzerindedir. Eğitim durumu açısından incelendiğinde; katılımcıların %8,1'i okumadığını belirtmiştir. %12,1'i ilkokul, %11,1'i ortaokul, %19,4'ü lise, %10,6'sı önlisans, %20,9'u lisans, %8,3'ü yüksek lisans, %9,6'sı ise doktora mezunu olduğunu belirtmiştir.

Tablo 4. 3. Ahlat İlçesinde İkamet Eden Katılımcıların Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler		Değişkenler	
Meslek		n	%
	Kamu Memur	96	24,2
	Kamu İşçi	93	23,4
	Özel Sektör İşçi	49	12,3
	Esnaf	26	6,5
	Çiftçi	36	9,1
	Emekli	13	3,3
	Öğrenci	23	5,8
	Ev Hanımı	51	12,8
	Diğer	10	2,5
Gelir Düzeyi		n	%
	Geliri Yok	14	3,5
	1-2825 TL	35	8,8
	2826-3825 TL	65	16,4
	3826-4825 TL	65	16,4
	4826-5825 TL	52	13,1
	5826-7500 TL	83	20,9
	7501-10000 TL	42	10,6
	10001-15000 TL	41	10,3
Toplam		397	100

Araştırmaya katılan kişilerden %24,2'si kamuda memur, %23,4'ü ise kamuda işçi olarak çalışmaktadır. Özel sektör işçisi olan kişilerin oranı %12,3'tür. Esnaf %6,5'i oluştururken, çiftçilerin oranının %9,1 olduğu görülmektedir. Katılımcıların %3,3'ü emekli, %5,8'i öğrenci, %12,8'i ev hanımı, %2,5'ise diğer meslek gruplarını oluşturmaktadır. Söz konusu meslek gruplarından %3,5'inin hiçbir geliri yoktur. %8,8'inin geliri 1-2825 TL, %16,4'ünün 2826-3825 TL, %16,4'ünün 3826-4825 TL, %13,1'inin 4826-5825 TL, %20,9'unun 5826-7500 TL, %10,6'sını 7501-10000 TL ve %10,3'ünün geliri ise 10001-15000 TL arasındadır.

Tablo 4. 4. Ahlat İlçesinde İkamet Eden Katılımcıların Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler		Değişkenler	
Ahlat'taki İkamet Süresi		n	%
	1 Yılda Az	40	10,1
	1-5 Yıl	93	23,4
	6-10 Yıl	72	18,1
	11-15 Yıl	49	12,3
	16-20 Yıl	36	9,1
	21 Yıl ve Üstü	107	27,0
İkamet Edilen Mahalle		n	%
	Erkizan Mahallesi	31	7,8
	Haraba Şehir Mahallesi	44	11,1
	İki Kubbe Mahallesi	21	5,3
	Kacer Mahallesi	26	6,5
	Kale Mahallesi	36	9,1
	Kırklar Mahallesi	13	3,3
	Kulaksız Mahallesi	23	5,8
	Kurtuluş Mahallesi	33	8,3
	Kültür Mahallesi	22	5,5
	Orta Mahallesi	36	9,1
	Saray Mahallesi	28	7,1
	Selçuklu Mahallesi	26	6,5
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	4,5
	Tunus Mahallesi	17	4,3
	Yıldızlar Mahallesi	23	5,8
Gelecekte Ahlat Dışında Yaşama Düşüncesi		n	%
	Evet	89	22,4
	Hayır	308	77,6
Toplam		397	100

Araştırmaya katılan kişilerin %10,1'i 1 yıldan az süredir Ahlat'ta ikamet etmektedir. Katılımcıların %23,4'ü 1-5 yıldır, %18,1'i 6-10 yıldır, %12,3'ü 11-15 yıldır, %9,1'i 16-20 yıldır, %27'si ise 21 ve üstü yıldır ikamet ettiğini belirtmiştir. Katılımcıların %7,8'i Erkizan Mahallesi'nden, %11,1'i Haraba Şehir Mahallesi'nden, %5,3'ü İki Kubbe Mahallesi'nden, %6,5'i Kacer Mahallesi'nden, %9,1'i Kale Mahallesi'nden, %3,3'ü Kırklar Mahallesi'nden, %5,8'i Kulaksız Mahallesi'nden, %8,3'ü Kurtuluş Mahallesi'nden araştırmaya katılmıştır. Bununla birlikte katılımcılardan %5,5'i Kültür Mahallesi, %9,1'i Orta Mahallesi, %7,1'i Saray Mahallesi, %6,5'i Selçuklu Mahallesi, %4,5'i Tahtı Süleyman Mahallesi, %4,3'ü Tunus Mahallesi ve %5,8'i Yıldızlar Mahallesi'nde ikamet ettiği tespit edilmiştir. Katılımcılara gelecekte Ahlat dışında yaşamak gibi bir düşüncelerinin olup olmadığı sorulmuş olup %77,6 gibi büyük bir çoğunluğunun böyle bir niyetinin olmadığı belirlenmiştir.

4.9.2. Fonksiyonel Özelliklere İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu kısmında Ahlat'ın yavaş şehir (Cittaslow) Olması süreci ile ilgili yerel halkın düşüncelerini ve Ahlat'ta geliştirilmesi gereken yönlerin neler olduğunu ortaya koymak için katılımcılara bazı kapalı uçlu sorular yöneltilmiş olup elde edilen sonuçlar Tablo 4.5 ve Tablo 4.6'da gösterilmiştir.

Tablo 4. 5. Ahlat İlçesine İlişkin Fonksiyonel Özelliklere Yönelik Betimsel Bulgular

Fonksiyonel Özellikler	Değişkenler	
	n	%
Sakin Şehir (Cittaslow) Kavramını Anlamını Biliyor musunuz?		
Evet	154	38,8
Hayır	243	61,2
Ahlat'ın Sakin Şehir Unvanına Sahip Olduğunu Biliyor musunuz?	n	%
Evet	234	58,9
Hayır	163	41,1
Ahlat Sakin Şehir Olmadan Önce Halkın Bilgisine Başvuruldu mu?	n	%
Evet	160	40,3
Hayır	237	59,7
Yörede Turist Yoğunluğunun Çok Fazla Olduğunu Düşünüyor musunuz?	n	%
Evet	181	45,6
Hayır	216	54,4
Toplam	397	100

Katılımcıların %38,8'i sakin şehir (cittaslow) kavramının anlamını bilmektedir. %61,2'si ise kavramın ne anlama geldiğini bilmemektedir. Katılımcıların %58,9'u Ahlat'ın sakin şehir unvanına sahip olduğunu bilirken, %41,1'i bilmediği görülmektedir. Ahlat'ın sakin şehir olmadan önce halkın bilgisine başvuruldu mu soruna katılımcıların %40,3'ü evet yanıtını verirken, %59,7'si hayır yanıtını vermiştir. Bununla birlikte katılımcıların %45,6'sı yöredeki turist sayısının çok fazla olduğunu düşünmektedir. Ancak %54,4'ü ise tersi bir düşünceye sahiptir.

Tablo 4. 6. Ahlat İlçesine İlişkin Fonksiyonel Özelliklere Yönelik Betimsel Bulgular

Fonksiyonel Özellikler	Değişkenler	
	n	%
Ahlat'ın Sakin Şehir Olduğunu İlk Defa Nereden Öğrendiniz?		
Sosyal Çevre	108	24,1
İnternet	95	21,2
Yerel Basın	81	18,1
Televizyon	65	14,5
Bilgilendirme Toplantısı	50	11,2
Ulusal Basın	49	10,9
<i>Toplam</i>	<i>448</i>	<i>100</i>
Ahlat'ta Çözümlemesi Gereken En Önemli Sorun Nedir?	n	%
İşsizlik	169	37,1
Altyapı	139	30,5
Trafik	89	19,6
Çevre Kirliliği	58	12,7
<i>Toplam</i>	<i>455</i>	<i>100</i>
Ahlat'ta Yerel Kalkınmanın Hangi Yolla Yapılabileceğini düşünüyorsunuz?	n	%
Turizm	173	35,8
Sanayileşme	131	27,1
Hayvancılık	80	16,6
Tarım	70	14,5
Diğer	29	6,0
<i>Toplam</i>	<i>483</i>	<i>100</i>
Genel Toplam	397	100

Yukarıdaki tabloda Ahlat'ın sakin şehir olması, sorunları ve ilçenin daha fazla gelişimi için neler yapılması gerektiği konusunda katılımcılara yöneltilmiş olan soruların çoklu yanıtları verilmiştir. Buna göre Ahlat'ın sakin şehir olduğu sırasıyla sosyal çevreden (%24,1), internette (%21,2), yerel basından (%18,1), televizyondan (%14,5), bilgilendirme toplantısı sayesinde (%11,2) ve ulusal basından (%10,9) öğrenildiği görülmektedir. Ahlat'ta çözülmesi gereken sorunlarından başında işsizlik (%37,1) ve altyapı (%30,5) gelmektedir. Trafik (%19,6) ve çevre kirliliği (%12,7) gibi sorunların daha sonra geldiği ortaya çıkmıştır. Araştırmada Ahlat'ın kalkınması için özellikle turizmin (%35,8) ve sanayileşmenin (%27,1) geliştirilmesinin daha önemli olduğunu belirtenlerin oranının daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

4.10. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğine İlişkin Geçerlilik ve Güvenirlilik Sonuçları

Ahlat ilçesinde ikamet eden kişilerden toplanmış olan verilerin bilimsel yönden doğruluğunun sağlanması, inandırıcılığının kabul edilmesi için verilerin yapısal geçerliliğine ve güvenirliliğine ilişkin ölçümler yapılmıştır. Ölçeğin yapısal yönden geçerli olduğuna karar vermek için Açıklayıcı Faktör analizi yapılmıştır.

Verilerin güvenilirliği için ise Cronbach's Alpha (α) katsayısına bakılmıştır (Bkz Tablo 4.7 ve Tablo 4.8).

Tablo 4.7. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğine İlişkin Geçerlilik ve Güvenilirlik Sonuçları

Faktörler	Faktör Yüğü	Özdeğer	Varyans Açıklama Oranı	Cronbach's Alpha
Üretim Artışı				
s11	0,961	7,193	17,545	0,979
s12	0,960			
s8	0,944			
s9	0,943			
s13	0,938			
s10	0,912			
s7	0,912			
s14	0,908			
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi				
s4	0,962	5,616	13,697	0,980
s6	0,961			
s3	0,957			
s1	0,952			
s2	0,949			
s5	0,937			
Çevre Bilincinin Oluşması				
s25	0,835	4,029	9,827	0,872
s27	0,817			
s29	0,813			
s28	0,797			
s26	0,777			
Yerel ve Kültürel Aidiyet				
s19	0,862	3,473	8,472	0,872
s17	0,829			
s18	0,828			
s16	0,812			
s15	0,710			

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)=0.871 Bartlett Küresellik Testi: $\chi^2 = 13876,487$; $p=0.000$.

Tablo 4.8. Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğine İlişkin Geçerlilik ve Güvenilirlik Sonuçları

Faktörler	Faktör Yüğü	Özdeğer	Varyans Açıklama Oranı	Cronbach's Alpha
Ekonomik Büyüme				
s23	0,831	3,132	7,640	0,852
s21	0,799			
s24	0,796			
s22	0,782			
s20	0,742			
Fırsat Eşitliği				
s31	0,802	2,758	6,726	0,830
s32	0,782			
s33	0,782			
s30	0,751			
s42	0,716			
Yerelin Güçlenmesi				
s36	0,800	2,080	5,073	0,738
s34	0,774			
s35	0,722			
s37	0,657			
Kentsel Yaşam Kalitesi				
s40	0,864	1,803	4,398	0,817
s38	0,827			
s39	0,814			
Toplam		73,377		0,813

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)=0.871

Bartlett Küresellik Testi: $\chi^2 = 13876,487$; $p=0.000$.

Ahlat ilçesinde ikamet eden kişilerden toplanmış olan verilere varimax rotasyonlu açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Sonuçlar örneklemin faktör analizi için uygun olduğunu ve veriler arasındaki korelasyonun yeterli olduğunu göstermiştir (KMO= 0,871; Bartlett: $p<0,000$). Cittaslow Sürdürülebilir Turizm Ölçeğin'in toplam varyans açıklama oranı %73,377 olarak tespit edilmiş olup en az %55 kuralını sağladığı belirlenmiştir (Yaşlıoğlu, 2017). Söz konusu ölçek; özdeğeri 1'in üzerinde olan 41 madde ve 8 alt boyuttan meydana gelmektedir. Çapraz yüklenme nedeniyle "Ahlat yavaş şehir olduktan sonra turizm faaliyetlerine karşı halkın hoşgörü duygusu artmıştır" ifadesi ölçekten çıkarılmıştır. Boyutların genel faktör yüklerine bakıldığında; 0,65-0,96 arasında değiştigi ve en az 0,35 kuralını sağladığı tespit edilmiştir (Büyüköztürk, 2007). Ayrıca ölçeğin genel güvenilirliği $\alpha=0,813$ olarak tespit edilmiştir. Hem genel hem de alt boyutlarla ilgili Alfa değer aralıklarından hareketle ölçeğin 0,70 kuralını sağladığı ve yüksek güvenilirlikte olduğu söylenebilir (Akgül ve Çevik, 2003).

4.10.1. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algıya Yönelik Bulgular

Araştırmanın bu kısmında, Ahlat'ın sakin şehir olmasıyla yerel halkın sürdürülebilir kalkınmanın alt boyutlarına yönelik algılarında bir farklılık olup olmadığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede katılımcıların sürdürülebilir turizm bağlamında Ahlat'ın sakin şehir algısına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hem genel hem de boyutlar bazında Tablo 5.9'da belirtilmiştir.

Tablo 4.9. Ahlat'ın Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Algısına İlişkin Betimsel Bulgular

Değişkenler	N	Min.	Max.	$\bar{X}$	σ
Üretim Artışı	397	1,00	5,00	3,246	1,293
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	397	1,00	5,00	2,809	1,228
Çevre Bilincinin Oluşması	397	1,00	5,00	3,303	0,908
Yerel ve Kültürel Aidiyet	397	1,00	5,00	3,534	1,038
Ekonomik Büyüme	397	1,00	5,00	3,505	0,969
Fırsat Eşitliği	397	1,00	5,00	3,726	1,057
Yerelin Güçlenmesi	397	1,00	5,00	2,818	1,073
Kentsel Yaşam Kalitesi	397	1,00	5,00	2,602	0,977
Ahlat ile İlgili Genel Algı	397	1,88	4,29	3,225	0,443

Tablo 4.9'da görüldüğü üzere sürdürülebilir turizm bağlamında alt boyutlar değerlendirildiğinde Ahlat'ın sakin şehir algısı orta düzeyde çıkmıştır ($\bar{X}=3,22$). Alt boyutlar bazında incelendiğinde; sakin şehir olduktan sonra Ahlat'ta kısmen üretim artışının yaşandığı ($\bar{X}=3,24$), kısmen tarih ve kültürel mirasın değerlendirildiği ($\bar{X}=2,80$), çevre bilincinin kısmen arttığı ($\bar{X}=3,30$), yerelin kısmen güçlendiği ($\bar{X}=2,81$) ve kentsel yaşam kalitesinin ($\bar{X}=2,60$) de kısmen arttığı söylenebilir. Bununla birlikte yerel ve kültürel aidiyetin arttığı, ekonomik büyümenin meydana geldiği, fırsat eşitliğinin sağlandığı tespit edilmiştir. Bu anlamda, betimsel düzeyde sakin şehir olmanın sürdürülebilirlik açısından bit katkı sunduğu görülmektedir.

4.10.2. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Cinsiyetleri Açısından Karşılaştırılması

Analizlerin bu aşamasında; Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algının katılımcıların cinsiyetleri açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu çerçevede Tablo 4.10'da yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algının katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımını belirlemek için yapılmış olan Bağımsız Örneklem T testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4.10. Ahlat'ın Yavaş Şehir Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	σ	t	p
Yavaş şehir olmasına İlişkin Genel Algı	Erkek	218	3,267	0,472	2,061	0,040*
	Kadın	179	3,175	0,402		
Üretim Artışı	Erkek	218	3,471	1,254	3,893	0,000*
	Kadın	179	2,972	1,291		
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	Erkek	218	2,925	1,210	2,087	0,037*
	Kadın	179	2,667	1,238		
Çevre Bilincinin Oluşması	Erkek	218	3,345	0,907	1,019	0,309
	Kadın	179	3,252	0,908		
Yerel ve Kültürel Aidiyet	Erkek	218	3,249	1,029	-6,311	0,000*
	Kadın	179	3,880	0,942		
Ekonomik Büyüme	Erkek	218	3,463	0,942	-0,963	0,336
	Kadın	179	3,557	1,002		
Fırsat Eşitliği	Erkek	218	3,667	1,054	-1,219	0,224
	Kadın	179	3,797	1,059		
Yerelin Güçlenmesi	Erkek	218	2,919	1,066	2,092	0,037*
	Kadın	179	2,694	1,071		
Kentsel Yaşam Kalitesi	Erkek	218	2,773	0,964	3,912	0,000*
	Kadın	179	2,394	0,954		

*p<0.05.

Tablo 4.10'daki sonuçlarda görüldüğü gibi Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin algının kadın ve erkeklerde farklılık gösterdiği görülmektedir (t=2,061, p<0,05). Aritmetik ortalamalardan hareketle erkeklerin yavaş şehir olmasına ilişkin

algısının kadınların algısından daha olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algının kadın ve erkeklerde farklı olduğu ($t=3,893$, $p<0,05$), erkeklerin kadınlardan daha fazla turizm sayesinde üretimde artışın yaşandığını düşündükleri belirlenmiştir. Tarihi ve kültürel mirasın değerlendirilmesi konusunda kadın ve erkeklerin görüşleri arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir ($t=2,087$, $p<0,05$). Buna göre erkekler, kadınlardan daha fazla yavaş şehir olması sayesinde tarihi ve kültürel mirasın değer kazandığını düşünmektedirler. Ahlat'ın sakin şehir olmasından sonra yerel ve kültürel aidiyetin artması konusunda kadın ve erkeklerin farklı bir düşünceye sahip oldukları tespit edilmiştir ($t=-6,311$, $p<0,05$). Dolayısıyla kadınların, erkeklerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri görülmektedir. Bununla birlikte yerelin güçlenmesi ($t=2,092$, $p<0,05$) ve kentsel yaşam kalitesine ($t=3,912$, $p<0,05$) ilişkin algının da cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede erkeklerin kadınlardan daha fazla sakin şehir olmasından ötürü Ahlat'tın yerel olarak güçlendiği ve kentsel yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri belirlenmiştir. Bu sonuçlardan hareketle araştırmanın H_1 , $H_{1.1}$, $H_{1.2}$, $H_{1.4}$, $H_{1.7}$ ve $H_{1.8}$ hipotezleri kabul edilmiştir. Ancak $H_{1.3}$, $H_{1.5}$ ve $H_{1.6}$ hipotezleri kabul edilmemiştir.

4.10.3. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Yaşlarına Göre Karşılaştırılması

Analizlerin bu aşamasında; Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algının katılımcıların yaşları açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu çerçevede Tablo 4.11 ve Tablo 4.12'de Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin algının katılımcıların yaşlarına göre dağılımını belirlemek için yapılmış olan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4.11. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Yaş	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Yavaş Şehir Olmasına İlişkin Genel Algı	18 Yaş Altı	37	3,169	0,419	9,353	0,000*	2>6
	18-25 Yaş	97	3,183	0,453			4>6
	26-35 Yaş	70	3,497	0,349			5>6
	36-45 Yaş	95	3,192	0,419			3>1,2
	46-55 Yaş	33	3,328	0,482			3>4,6
	56-65 Yaş	41	2,917	0,358			
	66 Yaş ve Üstü	24	3,208	0,447			
Üretim Artışı	18 Yaş Altı	37	3,074	1,451	4,310	0,000*	3>1,2
	18-25 Yaş	97	3,021	1,355			3>6
	26-35 Yaş	70	3,844	1,098			
	36-45 Yaş	95	3,322	1,168			
	46-55 Yaş	33	3,223	1,403			
	56-65 Yaş	41	2,762	1,312			
	66 Yaş ve Üstü	24	3,239	1,061			
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	18 Yaş Altı	37	2,680	1,148	2,945	0,008*	3>4
	18-25 Yaş	97	2,735	1,305			
	26-35 Yaş	70	3,285	0,925			
	36-45 Yaş	95	2,543	1,179			
	46-55 Yaş	33	2,762	1,460			
	56-65 Yaş	41	3,012	1,302			
	66 Yaş ve Üstü	24	2,680	1,222			
Çevre Bilincinin Oluşması	18 Yaş Altı	37	3,427	0,763	3,476	0,002*	3>4
	18-25 Yaş	97	3,266	0,913			
	26-35 Yaş	70	3,597	0,997			
	36-45 Yaş	95	3,092	0,876			
	46-55 Yaş	33	3,624	0,746			
	56-65 Yaş	41	3,102	0,886			
	66 Yaş ve Üstü	24	3,150	0,906			
Yerel ve Kültürel Aidiyet	18 Yaş Altı	37	3,448	1,087	17,948	0,000*	1>6
	18-25 Yaş	97	3,830	1,070			2>6
	26-35 Yaş	70	3,520	0,779			3>6
	36-45 Yaş	95	3,663	0,985			4>6
	46-55 Yaş	33	4,187	0,554			7>6
	56-65 Yaş	41	2,263	0,609			5>1,3
	66 Yaş ve Üstü	24	3,266	1,027			5>6,7

*p<0.05.

Ahlat'ın yavaş şehir olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algının katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=9,353$, $p<0,05$). Tukey sonuçlarına göre; 18-25 yaş, 36-45 yaş ve 46-55 yaşlarında olan kişilerin Ahlat turizmine ilişkin algısının 56-65 yaşlarında olan kişilerden daha olumlu olduğu görülmektedir. Ayrıca 26-35 yaşları arasında olan kişilerin yavaş şehir algısı; 18 yaş altı, 18-25 yaş, 36-45 yaş ve 56-65 yaşlarında olan kişilerin algısından daha olumlu çıkmıştır. Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algının katılımcıların yaşları açısından farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F=4,310$, $p<0,05$). Buna göre 25-35 yaşları arasında olan kişilerin, 18 yaş altı, 18-25 yaş ve 56-65 yaşlarında olan kişilerden daha fazla yavaş şehir (cittaslow) olması sayesinde üretim artışının yaşandığını düşündükleri tespit edilmiştir. Yaşları 26-35 arasında olan kişilerin, 36-45 yaşlarında olan kişilerden daha fazla yavaş şehir (cittaslow) olması sayesinde Ahlat'taki tarihi ve kültürel mirasın değerlendirildiğini ($F=2,945$, $p<0,05$) ve çevre bilincinin oluştuğunu ($F=3,476$, $p<0,05$) düşündükleri belirlenmiştir. Ayrıca yaş itibarıyla yavaş şehir (cittaslow) olması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültürel aidiyetin arttığına yönelik algının anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir. Buna göre; 18 yaş altı, 18-25 yaş, 26-35 yaş, 36-45 yaş ile 66 yaş ve üzerinde olan kişilerin 56-65 yaşında olanlardan daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri tespit edilmiştir. Bununla birlikte 46-55 yaşlarında olan kişilerin, 18 yaş altı, 26-35 yaş, 56-65 yaş ile 66 yaş ve üstünde olan kişilerden daha fazla Ahlat'ta yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 4.12. Ahlat’ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Yaş	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Ekonomik Büyüme	18 Yaş Altı	37	3,459	1,205	0,438	0,853	-
	18-25 Yaş	97	3,591	0,934			
	26-35 Yaş	70	3,408	0,759			
	36-45 Yaş	95	3,471	0,999			
	46-55 Yaş	33	3,624	1,137			
	56-65 Yaş	41	3,434	0,896			
	66 Yaş ve Üstü	24	3,608	1,073			
Fırsat Eşitliği	18 Yaş Altı	37	3,729	1,151	0,889	0,503	-
	18-25 Yaş	97	3,670	1,149			
	26-35 Yaş	70	3,702	0,748			
	36-45 Yaş	95	3,854	1,035			
	46-55 Yaş	33	3,472	1,154			
	56-65 Yaş	41	3,648	1,146			
	66 Yaş ve Üstü	24	3,991	1,094			
Yerelin Güçlenmesi	18 Yaş Altı	37	2,986	1,256	0,625	0,711	-
	18-25 Yaş	97	2,726	1,035			
	26-35 Yaş	70	2,878	0,764			
	36-45 Yaş	95	2,897	1,159			
	46-55 Yaş	33	2,628	1,021			
	56-65 Yaş	41	2,719	1,216			
	66 Yaş ve Üstü	24	2,864	1,197			
Kentsel Yaşam Kalitesi	18 Yaş Altı	37	2,333	0,926	16,218	0,000*	3>1,2 3>4 3>6,7 5>1,2 5>4,6
	18-25 Yaş	97	2,415	0,946			
	26-35 Yaş	70	3,428	0,872			
	36-45 Yaş	95	2,343	0,838			
	46-55 Yaş	33	3,010	1,001			
	56-65 Yaş	41	2,113	0,724			
	66 Yaş ve Üstü	24	2,666	0,786			

*p<0.05.

Tablo 4.12’deki sonuçlarda görüldüğü gibi Ahlat’taki ekonomik büyüme, fırsat eşitliği, yerelin güçlenmesi ile ilgili algının katılımcıların yaşlarına göre anlamlı farklılık göstermemiştir ($p>0,05$). Kentsel yaşam kalitesi ile ilgili algının ise yaş açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Tukey sonuçları incelendiğinde; 26-35 yaşlarında olan kişilerin 18 yaş altı, 18-25 yaş, 36-45 yaş, 56-66 yaş ile 66 yaş ve üzerinde olan kişilerden daha fazla Ahlat’ta yaşam kalitesinin

arttığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Yine 46-55 yaşlarında olan kişilerin 18 yaş altı, 18-25 yaş, 36-45 yaş ile 66 yaş ve üzerinde olan kişilerden daha fazla Ahlat'ta yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri belirlenmiştir. Bu sonuçlardan hareketle araştırmanın H_2 , $H_{2.1}$, $H_{2.2}$, $H_{2.3}$, $H_{2.4}$, ve $H_{2.8}$ hipotezleri kabul edilmiştir. Ancak $H_{2.5}$, $H_{2.6}$ ve $H_{2.7}$ hipotezleri kabul edilmemiştir

4.10.4. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Eğitim Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Analizlerin bu aşamasında; Ahlat'ın yavaş şehir (cittaslow) olmasının sürdürülebilir turizme ilişkin algının katılımcıların eğitim durumları açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu çerçevede Tablo 4.13, Tablo 4.14 ve Tablo 4.15'te yavaş şehir olmasına ilişkin algının katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımını belirlemek için yapılmış olan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4.13. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Eğitim Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Yavaş şehir olmasına İlişkin Genel Algı	Okumamış	32	3,529	0,374	5,247	0,000*	1>2,3
	İlkokul	48	3,143	0,406			1>5,6
	Ortaokul	44	3,156	0,400			1>7
	Lise	77	3,282	0,478			4>5
	Önlisans	42	3,001	0,407			8>5
	Lisans	83	3,226	0,434			
	Yüksek Lisans	33	3,141	0,487			
	Doktora	38	3,357	0,367			
Üretim Artışı	Okumamış	32	3,968	0,904	3,580	0,001*	1>2,3
	İlkokul	48	2,835	1,126			1>8
	Ortaokul	44	2,965	1,271			
	Lise	77	3,327	1,464			
	Önlisans	42	3,142	1,319			
	Lisans	83	3,448	1,261			
	Yüksek Lisans	33	3,428	1,131			
	Doktora	38	2,835	1,298			
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	Okumamış	32	3,224	1,026	1,301	0,248	-
	İlkokul	48	2,923	1,183			
	Ortaokul	44	2,484	1,246			
	Lise	77	2,772	1,140			
	Önlisans	42	2,888	1,230			
	Lisans	83	2,674	1,284			
	Yüksek Lisans	33	2,803	1,295			
	Doktora	38	2,973	1,358			

*p<0.05.

Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin genel algının katılımcıların medeni durumları açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=5,247$, $p<0,05$). Tukey sonuçlarına göre; okumamış kişilerin Ahlat turizmine ilişkin algısının daha olumlu olduğu söylenebilir. Bununla birlikte lise mezunları ile doktora mezunu olan kişilerin yavaş şehir olmasına ilişkin genel algısının, önlisans mezunu olan kişilerin algısından daha olumlu olduğu görülmektedir. Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algının katılımcıların eğitim durumları açısından farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F=3,580$, $p<0,05$). Buna göre; okumamış kişiler, ilkokul, ortaokul ve doktora mezunlarından daha fazla yavaş şehir (cittaslow) hareketi sayesinde üretim artışının yaşandığını düşündükleri tespit edilmiştir.

Tablo 4.14. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Eğitim Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Çevre Bilincinin Oluşması	Okumamış	32	3,775	0,763	5,055	0,000*	1>2,3
	İlkokul	48	3,025	1,087			1>7
	Ortaokul	44	3,140	0,819			4>7
	Lise	77	3,457	0,939			8>2,7
	Önlisans	42	3,228	0,932			
	Lisans	83	3,248	0,776			
	Yüksek Lisans	33	2,866	0,938			
	Doktora	38	3,721	0,668			
Yerel ve Kültürel Aidiyet	Okumamış	32	3,725	0,815	14,077	0,000*	1>5
	İlkokul	48	3,608	1,040			2>5
	Ortaokul	44	4,145	0,786			4>5
	Lise	77	3,576	1,020			6>5
	Önlisans	42	2,533	0,659			7>5
	Lisans	83	3,224	1,096			3>4,5
	Yüksek Lisans	33	3,581	1,052			8>4,5
	Doktora	38	4,226	0,566			3>6
Ekonomik Büyüme	Okumamış	32	3,362	0,879	1,182	0,312	-
	İlkokul	48	3,629	0,948			
	Ortaokul	44	3,768	0,867			
	Lise	77	3,428	0,998			
	Önlisans	42	3,390	1,047			
	Lisans	83	3,448	0,964			
	Yüksek Lisans	33	3,721	0,827			
	Doktora	38	3,389	1,130			

* $p<0.05$.

Katılımcıların eğitim durumlarına göre çevre bilincinin oluşmasına yönelik algının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=5,055$, $p<0,05$). Buna göre; okumamış kişilerin, ilkokul, ortaokul ve yüksek lisans mezunu kişilerden daha fazla Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğunu düşündükleri belirlenmiştir. Lise mezunları, yüksek lisans mezunlarından daha fazla çevre bilincinin geliştiğine inanmaktadır. Ayrıca doktora mezunlarının, ilkokul ve yüksek lisans mezunlarından daha fazla çevre bilincinin oluştuğuna inandıkları ortaya çıkmıştır. Çalışmada, yerel ve kültürel aidiyetin artmasına yönelik algının eğitim durumu bakımından farklılaştığı görülmüştür ($F=14,067$, $p<0,05$). Tukey sonuçlarına göre; okumamış olan kişilerin yanı sıra ilkokul, lise, lisans, yüksek lisans mezunu kişilerin, önlisans mezunu kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri tespit edilmiştir. Ortaokul ve doktora mezunlarının, lise, önlisans ve lisans mezunlarından daha fazla ilçede yerel ve kültürel aidiyetin arttığına inandıkları belirlenmiştir.

Tablo 4.15. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Eğitim Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Fırsat Eşitliği	Okumamış	32	3,687	0,776	1,334	0,233	-
	İlkokul	48	3,654	1,053			
	Ortaokul	44	3,631	1,182			
	Lise	77	3,758	1,042			
	Önlisans	42	3,552	1,250			
	Lisans	83	3,855	0,924			
	Yüksek Lisans	33	3,436	1,264			
	Doktora	38	4,057	0,949			
Yerelin Güçlenmesi	Okumamış	32	2,742	0,697	1,830	0,080	-
	İlkokul	48	2,927	1,116			
	Ortaokul	44	2,738	1,152			
	Lise	77	2,792	1,066			
	Önlisans	42	2,642	1,174			
	Lisans	83	3,105	0,990			
	Yüksek Lisans	33	2,416	1,155			
	Doktora	38	2,802	1,101			
Kentsel Yaşam Kalitesi	Okumamış	32	3,291	0,922	10,068	0,000*	1>2,3
	İlkokul	48	2,458	0,803			1>5,6,7
	Ortaokul	44	2,136	0,863			4>2,3
	Lise	77	3,021	0,975			4>5,6,7
	Önlisans	42	2,158	0,776			8>3,5,7
	Lisans	83	2,453	0,980			
	Yüksek Lisans	33	2,292	0,815			
	Doktora	38	2,982	0,964			

* $p<0.05$.

Fırsat eşitliği ve yerelin güçlenmesine yönelik algının eğitim durumu açısından anlamlı farklılık göstermediği görülmekle birlikte kentsel yaşam kalitesine ilişkin algının anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir ($F=10,068$, $p<0,05$). Sonuçlar; okumamış ve lise mezunu olan kişilerin, ilkokul, ortaokul, önlisans, lisans ve yüksek lisans mezunlarından daha fazla kentsel yaşam kalitesinin arttığını düşündüklerini göstermektedir. Ayrıca doktora mezunlarının, ortaokul, önlisans ve yüksek lisans mezunlarından daha fazla Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlardan hareketle araştırmanın H_3 , $H_{3.1}$, $H_{3.3}$, $H_{3.4}$, ve $H_{3.8}$ hipotezleri kabul edilmiştir. Ancak $H_{3.2}$, $H_{3.5}$, $H_{3.6}$ ve $H_{3.7}$ hipotezleri kabul edilmemiştir.

4.10.5. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Analizlerin bu aşamasında; Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin algının katılımcıların meslekleri açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu çerçevede Tablo 4.16, Tablo 4.17 ve Tablo 4.18'de cittaslow'un sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algının katılımcıların mesleklerine göre dağılımını belirlemek için yapılmış olan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4.16. Ahlat’ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Meslek	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Yavaş şehir olmasına İlişkin Genel Algı	Kamu Memur	96	3,274	0,445	1,447	0,175*	-
	Kamu İşçi	93	3,171	0,412			
	Özel Sektör İşçi	49	3,176	0,502			
	Esnaf	26	3,201	0,346			
	Çiftçi	36	3,373	0,532			
	Emekli	13	3,258	0,447			
	Öğrenci	23	3,306	0,432			
	Ev Hanımı	51	3,193	0,412			
	Diğer	10	2,975	0,372			
Üretim Artışı	Kamu Memur	96	3,437	1,318	0,709	0,684	-
	Kamu İşçi	93	3,078	1,342			
	Özel Sektör İşçi	49	3,206	1,243			
	Esnaf	26	2,995	1,333			
	Çiftçi	36	3,343	1,235			
	Emekli	13	3,173	1,505			
	Öğrenci	23	3,472	1,213			
	Ev Hanımı	51	3,205	1,247			
	Diğer	10	3,275	1,184			
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	Kamu Memur	96	2,831	1,224	0,748	0,649	-
	Kamu İşçi	93	2,849	1,146			
	Özel Sektör İşçi	49	2,710	1,272			
	Esnaf	26	2,634	1,207			
	Çiftçi	36	3,032	1,207			
	Emekli	13	2,628	1,211			
	Öğrenci	23	3,130	1,457			
	Ev Hanımı	51	2,719	1,321			
	Diğer	10	2,300	0,938			

*p<0.05.

Ahlat’ın yavaş şehir olmasına ilişkin genel algı ile, üretim artışı, tarihi ve kültürel mirasın değerlendirilmesine yönelik algının katılımcıların meslekleri açısından anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.17. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Meslek	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Çevre Bilincinin Oluşması	Kamu Memur	96	3,345	0,856	3,802	0,000*	5>8,9
	Kamu İşçi	93	3,361	0,797			
	Özel Sektör İşçi	49	3,420	0,903			
	Esnaf	26	3,369	0,785			
	Çiftçi	36	3,766	0,884			
	Emekli	13	3,215	1,138			
	Öğrenci	23	3,060	0,958			
	Ev Hanımı	51	2,937	1,007			
	Diğer	10	2,500	0,828			
Yerel ve Kültürel Aidiyet	Kamu Memur	96	3,477	1,146	0,637	0,747	-
	Kamu İşçi	93	3,537	1,042			
	Özel Sektör İşçi	49	3,404	0,955			
	Esnaf	26	3,438	0,883			
	Çiftçi	36	3,750	0,868			
	Emekli	13	3,846	1,155			
	Öğrenci	23	3,600	1,113			
	Ev Hanımı	51	3,603	1,056			
	Diğer	10	3,240	0,937			
Ekonomik Büyüme	Kamu Memur	96	3,422	1,023	0,556	0,814	-
	Kamu İşçi	93	3,501	0,954			
	Özel Sektör İşçi	49	3,506	1,026			
	Esnaf	26	3,484	0,994			
	Çiftçi	36	3,427	0,940			
	Emekli	13	3,553	1,030			
	Öğrenci	23	3,852	0,876			
	Ev Hanımı	51	3,592	0,912			
	Diğer	10	3,380	0,906			

*p<0.05.

Katılımcıların mesleklerine göre çevre bilincinin oluşmasına yönelik algının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=3,802, p<0,05). Buna göre; çiftçi olan kişilerin, ev kadın ve diğer meslek kollarında çalışan kişilerden daha fazla Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğunu düşündükleri belirlenmiştir. Yerel ve kültürel aidiyet ile ekonomik büyüme konusundaki algının ise mesleklere göre anlamlı farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.18. Ahlat’ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Meslek	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Fırsat Eşitliği	Kamu Memur	96	3,875	1,072	0,898	0,518	-
	Kamu İşçi	93	3,612	1,071			
	Özel Sektör İşçi	49	3,506	1,187			
	Esnaf	26	4,000	0,754			
	Çiftçi	36	3,700	0,937			
	Emekli	13	3,892	0,870			
	Öğrenci	23	3,704	1,155			
	Ev Hanımı	51	3,713	1,036			
	Diğer	10	3,720	1,289			
Yerelin Güçlenmesi	Kamu Memur	96	2,864	1,161	0,955	0,471	-
	Kamu İşçi	93	2,685	0,922			
	Özel Sektör İşçi	49	2,704	1,097			
	Esnaf	26	3,221	1,098			
	Çiftçi	36	2,833	0,912			
	Emekli	13	2,673	1,105			
	Öğrenci	23	2,695	1,212			
	Ev Hanımı	51	2,980	1,106			
	Diğer	10	2,700	1,316			
Kentsel Yaşam Kalitesi	Kamu Memur	96	2,566	0,901	1,652	0,108	-
	Kamu İşçi	93	2,501	1,022			
	Özel Sektör İşçi	49	2,768	0,984			
	Esnaf	26	2,384	0,922			
	Çiftçi	36	2,935	1,035			
	Emekli	13	3,076	1,123			
	Öğrenci	23	2,376	1,093			
	Ev Hanımı	51	2,607	0,868			
	Diğer	10	2,333	0,955			

*p<0.05.

Yavaş şehir (Cittaslow) hareketi nedeniyle Ahlat’ta yaşanan fırsat eşitliği, yerelin güçlenmesi ve kentsel yaşam kalitesi ile ilgili algının katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir ($p>0,05$). Bu çerçevede $H_{4.3}$ hipotezi kabul edilmiş olup H_4 , $H_{4.1}$, $H_{4.2}$, $H_{4.4}$, $H_{4.5}$, $H_{4.6}$, $H_{4.7}$ ve $H_{4.8}$ hipotezleri kabul edilmemiştir.

4.10.6. Ahlat’ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Karşılaştırılması Karşılaştırılması

Analizlerin bu aşamasında; Ahlat’ın yavaş şehir olmasına ilişkin algının katılımcıların gelir durumları açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu çerçevede Tablo 4.19, Tablo 4.20 ve Tablo 4.21’de yavaş şehir

olmasına ilişkin algının katılımcıların gelir durumlarına göre dağılımını belirlemek için yapılmış olan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4.19. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Gelir Durumu	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Yavaş şehir olmasına ilişkin Genel Algı	Geliri Yok	14	3,118	0,371	7,661	0,000*	3>2,7,8
	1-2825 TL	35	3,066	0,436			4>2,7,8
	2826-3825 TL	65	3,403	0,427			5>2,7,8
	3826-4825 TL	65	3,342	0,401			
	4826-5825 TL	52	3,361	0,425			
	5826-7500 TL	83	3,220	0,425			
	7501-10000 TL	42	2,940	0,471			
	10001-15000 TL	41	3,063	0,357			
Üretim Artışı	Geliri Yok	14	2,892	,846	4,397	0,001*	5>3,7,8
	1-2825 TL	35	3,178	1,245			6>7,8
	2826-3825 TL	65	3,036	1,306			
	3826-4825 TL	65	3,444	1,369			
	4826-5825 TL	52	3,762	1,127			
	5826-7500 TL	83	3,524	1,212			
	7501-10000 TL	42	2,797	1,321			
	10001-15000 TL	41	2,692	1,284			
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	Geliri Yok	14	2,761	1,231	0,896	0,510	-
	1-2825 TL	35	2,728	1,325			
	2826-3825 TL	65	2,964	1,281			
	3826-4825 TL	65	3,035	1,171			
	4826-5825 TL	52	2,560	1,130			
	5826-7500 TL	83	2,743	1,201			
	7501-10000 TL	42	2,686	1,281			
	10001-15000 TL	41	2,861	1,269			

*p<0.05.

Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin genel algının katılımcıların gelir durumları açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=7,661, p<0,05). Tukey sonuçlarına göre; geliri 2826-3825 TL, 3826-4825 TL ve 4826-5825 TL olan kişilerin Ahlat turizmine ilişkin algısının, geliri 1-2825 TL, 7501-10000 TL ile 10001-15000 TL olan kişilerin algısından daha olumlu olduğu söylenebilir. Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algının katılımcıların gelir durumları açısından farklılık gösterdiği belirlenmiştir (F=4,397, p<0,05). Buna göre; 4826-5825 TL geliri olan kişilerin, geliri 2826-3825 TL, 7501-10000 TL ile 10001-15000 TL olan

kişilerden daha fazla yavaş şehir (cittaslow) sayesinde üretim artışının yaşandığını düşündükleri tespit edilmiştir.

Tablo 4.20. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Gelir Durumu	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Çevre Bilincinin Oluşması	Geliri Yok	14	2,628	0,807	7,979	0,000*	
	1-2825 TL	35	3,137	0,829			
	2826-3825 TL	65	3,760	0,809			3>1,2
	3826-4825 TL	65	3,627	0,875			3,6,7
	4826-5825 TL	52	3,415	0,828			4>1,6
	5826-7500 TL	83	3,094	0,955			4>7
	7501-10000 TL	42	2,857	0,984			5>1,7
	10001-15000 TL	41	3,180	0,574			
Yerel ve Kültürel Aidiyet	Geliri Yok	14	3,985	0,758	10,870	0,000*	
	1-2825 TL	35	3,308	1,039			1>7
	2826-3825 TL	65	3,963	0,744			2>7
	3826-4825 TL	65	3,483	1,004			4>7
	4826-5825 TL	52	3,988	0,794			8>7
	5826-7500 TL	83	3,472	1,108			3>2,6
	7501-10000 TL	42	2,533	0,725			3>7
	10001-15000 TL	41	3,546	1,209			5>2,7
Ekonomik Büyüme	Geliri Yok	14	3,614	1,146	0,299	0,312	-
	1-2825 TL	35	3,405	1,068			
	2826-3825 TL	65	3,624	0,935			
	3826-4825 TL	65	3,473	0,903			
	4826-5825 TL	52	3,434	0,974			
	5826-7500 TL	83	3,534	0,969			
	7501-10000 TL	42	3,509	1,017			
	10001-15000 TL	41	3,443	0,979			

*p<0.05.

Katılımcıların gelir durumlarına göre çevre bilincinin oluşmasına yönelik algının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=7,979, p<0,05). Buna göre; geliri 2826-3825 TL olan kişilerin, geliri olmayanlardan ve geliri 1-2825 TL, 5826-7500 TL ile 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğunu düşündükleri belirlenmiştir. Geliri 3826-4825 TL olan kişilerin, geliri olmayanlardan ve geliri 5826-7500 TL ile 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla çevre bilincinin geliştiğine inandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca 4826-5825 TL geliri olan kişilerin, geliri olmayanlardan ve geliri 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla çevre bilincinin geliştiğine inandıkları ortaya çıkmıştır. Çalışmada, yerel ve kültürel aidiyetin artmasına yönelik algının gelir durumu bakımından farklılaştığı

görülmüştür ($F=10,870$, $p<0,05$). Tukey sonuçlarına göre; geliri olmayanlar ile geliri 1-2825 TL, 3826-4825 TL ve 10001-15000 TL olan kişilerin geliri 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri tespit edilmiştir. Geliri 2826-3825 TL olan kişilerin, geliri 1-2825 TL, 5826-7500 TL ile 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte 4826-7500 TL geliri olanların da geliri 1-2825 TL ile 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri belirlenmiştir.

Tablo 4.21. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelir Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Gelir Durumu	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Fırsat Eşitliği	Geliri Yok	14	3,928	1,094	1,063	0,387	-
	1-2825 TL	35	3,474	1,261			
	2826-3825 TL	65	3,876	0,958			
	3826-4825 TL	65	3,646	0,812			
	4826-5825 TL	52	3,830	1,071			
	5826-7500 TL	83	3,578	1,072			
	7501-10000 TL	42	3,895	1,217			
	10001-15000 TL	41	3,756	1,119			
Yerelin Güçlenmesi	Geliri Yok	14	2,678	1,190	0,392	0,907	-
	1-2825 TL	35	2,757	1,266			
	2826-3825 TL	65	2,961	1,054			
	3826-4825 TL	65	2,857	0,965			
	4826-5825 TL	52	2,711	1,023			
	5826-7500 TL	83	2,849	1,033			
	7501-10000 TL	42	2,827	1,254			
	10001-15000 TL	41	2,689	1,046			
Kentsel Yaşam Kalitesi	Geliri Yok	14	2,214	0,843	8,826	0,000*	3>1,2 3>6,7,8 4>2,7,8 5>2
	1-2825 TL	35	2,085	0,837			
	2826-3825 TL	65	3,169	0,860			
	3826-4825 TL	65	2,897	0,901			
	4826-5825 TL	52	2,717	1,075			
	5826-7500 TL	83	2,530	0,958			
	7501-10000 TL	42	2,254	0,753			
	10001-15000 TL	41	2,170	0,954			

* $p<0.05$.

Fırsat eşitliği ve yerelin güçlenmesine yönelik algının gelir durumu açısından anlamlı farklılık göstermediği görülmekle birlikte kentsel yaşam kalitesine ilişkin algının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=8,826$, $p<0,05$). Bu çerçevede; 2826-3825 TL geliri olan kişilerin, geliri olmayanların yanı sıra geliri 1-2825 TL 5826-7500 TL, 7501-10000 TL ve 10001-15000 TL olanlardan daha fazla kentsel yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri görülmektedir. Geliri 3826-4825 TL olan kişilerin kentsel yaşam kalitesine ilişkin algısının, geliri 1-2825 TL, 7501-10000 TL ve 10001-15000 TL olanların algısından daha olumlu çıkmıştır. Ayrıca geliri 4826-5825 TL olan kişilerin kentsel yaşam kalitesine ilişkin algısının da 1-2825 TL geliri olan kişilerden daha olumlu çıkmıştır. Bu sonuçlardan hareketle araştırmanın H_5 , $H_{5.1}$, $H_{5.3}$, $H_{5.4}$, ve $H_{5.8}$ hipotezleri kabul edilmiştir. Ancak $H_{5.2}$, $H_{5.5}$, $H_{5.6}$ ve $H_{3.7}$ hipotezleri kabul edilmemiştir.

4.10.7. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Süreleri Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Analizlerin bu aşamasında; Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin algının katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu çerçevede Tablo 4.22 ve Tablo 4.23 yavaş şehir olmasına ilişkin algının katılımcıların ikamet sürelerine göre dağılımını belirlemek için yapılmış olan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4.22. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Süreleri Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	İkamet Süresi	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Yavaş şehir olmasına ilişkin Genel Algı	1 Yıldan Az	40	3,225	0,497	1,301	0,262	-
	1-5 Yıl	93	3,171	0,412			
	6-10 yıl	72	3,179	0,445			
	11-15 yıl	49	3,250	0,388			
	16-20 yıl	36	3,373	0,532			
	21 yıl ve üstü	107	3,243	0,437			
Üretim Artışı	1 Yıldan Az	40	3,215	1,194	0,511	0,768	-
	1-5 Yıl	93	3,078	1,342			
	6-10 yıl	72	3,319	1,267			
	11-15 yıl	49	3,219	1,288			
	16-20 yıl	36	3,343	1,235			
	21 yıl ve üstü	107	3,336	1,338			
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	1 Yıldan Az	40	2,679	1,157	0,561	0,730	-
	1-5 Yıl	93	2,849	1,146			
	6-10 yıl	72	2,666	1,340			
	11-15 yıl	49	2,867	1,339			
	16-20 yıl	36	3,032	1,207			
	21 yıl ve üstü	107	2,816	1,209			
Çevre Bilincinin Oluşması	1 Yıldan Az	40	3,615	0,852	5,135	0,000*	1>3 5>3,6
	1-5 Yıl	93	3,361	0,797			
	6-10 yıl	72	2,983	0,963			
	11-15 yıl	49	3,224	0,875			
	16-20 yıl	36	3,766	0,884			
	21 yıl ve üstü	107	3,233	0,919			
Yerel ve Kültürel Aidiyet	1 Yıldan Az	40	3,615	0,859	0,495	0,780	-
	1-5 Yıl	93	3,537	1,042			
	6-10 yıl	72	3,444	1,057			
	11-15 yıl	49	3,514	0,990			
	16-20 yıl	36	3,750	0,868			
	21 yıl ve üstü	107	3,497	1,160			

*p<0.05.

Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin genel algının katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$). Bununla birlikte Ahlat'taki üretim artışı, tarihi ve kültürel mirasın değerlendirilmesi ile yerel ve kültürel aidiyetin artmasına yönelik algının da ikamet süresine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir. Ancak ikamet süresi itibarıyla katılımcıların çevre bilincinin artışına ilişkin algılarının anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F=5,135$, $p<0,05$). Tukey sonuçlarına göre; 1 yıldan az süredir Ahlat'ta ikamet eden kişilerin, 6-10 yıldır yaşayanlardan daha fazla çevre bilincinin arttığını düşündükleri

ortaya çıkmıştır. Ayrıca 16-20 yıldır ilçede yaşayanlar, 6-10 yıl ile 21 yıl ve üzerinde yaşayanlardan daha fazla çevre bilincinin arttığını düşünmektedirler.

Tablo 4.23. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Süreleri Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	İkamet Süresi	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Ekonomik Büyüme	1 Yıldan Az	40	3,505	1,059	0,508	0,770	-
	1-5 Yıl	93	3,501	0,954			
	6-10 yıl	72	3,572	0,919			
	11-15 yıl	49	3,657	0,949			
	16-20 yıl	36	3,427	0,940			
	21 yıl ve üstü	107	3,422	1,010			
Fırsat Eşitliği	1 Yıldan Az	40	3,480	1,091	1,442	0,208	-
	1-5 Yıl	93	3,612	1,071			
	6-10 yıl	72	3,672	1,133			
	11-15 yıl	49	3,861	0,964			
	16-20 yıl	36	3,700	0,937			
	21 yıl ve üstü	107	3,900	1,045			
Yerelin Güçlenmesi	1 Yıldan Az	40	2,706	1,060	0,659	0,655	-
	1-5 Yıl	93	2,685	0,922			
	6-10 yıl	72	2,888	1,126			
	11-15 yıl	49	2,974	1,171			
	16-20 yıl	36	2,833	0,912			
	21 yıl ve üstü	107	2,850	1,170			
Kentsel Yaşam Kalitesi	1 Yıldan Az	40	2,850	1,088	2,103	0,064	-
	1-5 Yıl	93	2,501	1,022			
	6-10 yıl	72	2,625	0,827			
	11-15 yıl	49	2,381	0,995			
	16-20 yıl	36	2,935	1,035			
	21 yıl ve üstü	107	2,573	0,933			

*p<0.05.

Tablo 5.23'teki sonuçlarda görüldüğü gibi Ahlat'taki ekonomik büyüme, fırsat eşitliği, yerelin güçlenmesi ve kentsel yaşam kalitesine ilişkin algının katılımcıların ikamet sürelerine göre anlamlı farklılık göstermemiştir ($p>0,05$). Bu çerçevede $H_{6.3}$ hipotezi kabul edilmiş olup H_6 , $H_{6.1}$, $H_{6.2}$, $H_{6.4}$, $H_{6.5}$, $H_{6.6}$, $H_{6.7}$ ve $H_{6.8}$ hipotezleri kabul edilmemiştir.

4.10.8. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Analizlerin bu aşamasında; Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu çerçevede Tablo 44.24 ,4.25, 4.26, 4.27, 4.28, 4.29, 4.30, 4.31, ve 4.32'de yavaş şehir (cittaslow) olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algının katılımcıların ikamet ettikleri mahallelere göre dağılımını belirlemek için yapılmış olan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4.24. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Yavaş şehir olmasına ilişkin Genel Algı	Erkizan Mahallesi	31	3,165	0,354	3,758	0,000*	2>13
	Haraba Şehir Mahallesi	44	3,242	0,445			5>13
	İki Kubbe Mahallesi	21	3,268	0,328			9>13
	Kacer Mahallesi	26	3,083	0,465			12>13
	Kale Mahallesi	36	3,327	0,438			10>8
	Kırklar Mahallesi	13	3,223	0,573			10>13
	Kulaksız Mahallesi	23	3,250	0,339			10>14
	Kurtuluş Mahallesi	33	3,065	0,402			15>13
	Kültür Mahallesi	22	3,400	0,339			15>14
	Orta Mahallesi	36	3,432	0,426			
	Saray Mahallesi	28	3,200	0,458			
	Selçuklu Mahallesi	26	3,269	0,502			
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	2,825	0,480			
	Tunus Mahallesi	17	2,958	0,324			
	Yıldızlar Mahallesi	23	3,448	0,423			

*p<0.05.

Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin genel algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (F=3,758, p<0,05). Bu çerçevede; Harabe Şehir, Kale, Kültür, Selçuklu mahallelerinde ikamet eden kişilerin yavaş şehir olmasına ilişkin genel algısının, Tahtı Süleyman Mahallesinde ikamet eden kişilerden daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Orta Mahallede ikamet eden kişilerin, Kurtuluş, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerin algısından daha olumlu olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Yıldızlar Mahallesinde ikamet eden kişilerin yavaş şehir (cittaslow) olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin algısının, Tahtı Süleyman ve Tunus

mahallelerinde ikamet eden kişilerin algılarından daha olumlu çıkmıştır. Bu çerçevede H_7 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4.25. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Üretim Artışı	Erkizan Mahallesi	31	3,310	1,346	2,130	0,010*	
	Haraba Şehir Mahallesi	44	3,224	1,316			
	İki Kubbe Mahallesi	21	3,845	0,998			
	Kacer Mahallesi	26	2,851	1,287			3>4
	Kale Mahallesi	36	3,559	1,190			3>8
	Kırklar Mahallesi	13	3,086	1,128			3>13
	Kulaksız Mahallesi	23	3,587	1,137			3>14
	Kurtuluş Mahallesi	33	2,791	1,321			15>4
	Kültür Mahallesi	22	3,340	1,355			15>6
	Orta Mahallesi	36	3,347	1,370			15>8
	Saray Mahallesi	28	3,013	1,231			15>11
	Selçuklu Mahallesi	26	3,182	1,336			15>13
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	2,569	1,128			15>14
	Tunus Mahallesi	17	2,897	1,481			
	Yıldızlar Mahallesi	23	3,918	1,140			

* $p<0.05$.

Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=2,130$, $p<0,05$). Dolayısıyla İki Kubbe Mahallesinde ikamet eden kişiler, Kacer, Kurtuluş, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla Ahlat'ta üretim artışının yaşandığına inanmaktadır. Bununla birlikte Yıldızlar Mahallesinde ikamet eden kişiler, Kacer, Kırklar, Kurtuluş, Saray, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla Ahlat'ta üretim artışının yaşandığına inandığını söylemek mümkündür. Bu çerçevede $H_{7.1}$ hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4.26. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	Erkizan Mahallesi	31	3,166	1,230	1,196	0,276	-
	Haraba Şehir Mahallesi	44	2,734	1,127			
	İki Kubbe Mahallesi	21	2,888	1,418			
	Kacer Mahallesi	26	2,980	0,910			
	Kale Mahallesi	36	3,004	1,258			
	Kırklar Mahallesi	13	2,500	1,269			
	Kulaksız Mahallesi	23	2,246	1,245			
	Kurtuluş Mahallesi	33	2,631	1,356			
	Kültür Mahallesi	22	2,916	1,044			
	Orta Mahallesi	36	3,037	1,391			
	Saray Mahallesi	28	2,714	1,104			
	Selçuklu Mahallesi	26	2,955	1,317			
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	2,907	1,462			
	Tunus Mahallesi	17	2,225	1,020			
	Yıldızlar Mahallesi	23	2,731	1,028			

*p<0.05.

Yavaş şehir olmasına bağlı olarak Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın değişimine yönelik algının değerlendirilmesine göre katılımcıların ikamet ettikleri mahallelere göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir (p>0,05). Çalışmanın H_{7.2} hipotezi kabul edilmemiştir.

Tablo 4.27. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Çevre Bilincinin Oluşması	Erkizan Mahallesi	31	2,980	0,917	2,746	0,001*	10>1 10>5 10>13
	Haraba Şehir Mahallesi	44	3,345	0,971			
	İki Kubbe Mahallesi	21	3,085	0,730			
	Kacer Mahallesi	26	3,076	0,943			
	Kale Mahallesi	36	2,988	1,146			
	Kırklar Mahallesi	13	3,569	0,811			
	Kulaksız Mahallesi	23	3,547	0,633			
	Kurtuluş Mahallesi	33	3,333	0,926			
	Kültür Mahallesi	22	3,745	0,701			
	Orta Mahallesi	36	3,805	0,756			
	Saray Mahallesi	28	3,357	0,842			
	Selçuklu Mahallesi	26	3,446	0,778			
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	2,844	1,055			
	Tunus Mahallesi	17	3,200	0,632			
	Yıldızlar Mahallesi	23	3,173	0,899			

*p<0.05.

Ahlat'ta yaşanan çevre bilincine ilişkin algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($F=2,746$, $p<0,05$). Dolayısıyla Orta Mahallede ikamet eden kişilerin, Erkizan, Kale ve Tahtı Süleyman mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğunu düşündüğü görülmektedir. Çalışmanın $H_{7,3}$ hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4.28. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Yerel ve Kültürel Aidiyet	Erkizan Mahallesi	31	3,096	1,094	5,937	0,000*	
	Haraba Şehir Mahallesi	44	3,681	0,915			2>13
	İki Kubbe Mahallesi	21	2,876	0,921			5>13
	Kacer Mahallesi	26	3,269	1,271			7>13
	Kale Mahallesi	36	3,661	0,830			11>13
	Kırklar Mahallesi	13	3,523	0,862			10>1,3
	Kulaksız Mahallesi	23	3,791	0,965			10>8
	Kurtuluş Mahallesi	33	3,072	1,075			10>13
	Kültür Mahallesi	22	3,527	0,817			12>1,3
	Orta Mahallesi	36	3,972	0,899			12>4,8
	Saray Mahallesi	28	3,742	0,926			12>13
	Selçuklu Mahallesi	26	4,176	0,776			12>14
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	2,644	0,959			15>1,3
	Tunus Mahallesi	17	3,117	1,187			15>4,8
	Yıldızlar Mahallesi	23	4,295	0,740			15>13
							15>14

* $p<0.05$.

Ahlat ilçesinin yavaş şehir (Cittaslow) ağına katılması sayesinde Ahlat'ta yerel ve kültürel aidiyetin artmasıyla ilgili algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F=5,937$, $p<0,05$). Tukey sonuçlarına göre; Haraba Şehir, Kale, Kulaksız ve Saray mahallelerinde ikamet eden kişiler, Tahtı Süleyman Mahallesinde oturan kişilerden daha fazla Ahlat'ta yerel ve kültürel aidiyetin arttığına inanmaktadır. Orta Mahallede oturan kişilerin, Erkizan, İki Kubbe, Kurtuluş ve Tahtı Süleyman mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri söylenebilir. Selçuklu ve Yıldızlar mahallelerinde oturan kişiler, Erkizan, İki Kubbe, Kacer, Kurtuluş, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşünmektedir. Çalışmanın $H_{7,4}$ hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4.29. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Ekonomik Büyüme	Erkizan Mahallesi	31	3,380	1,033	0,605	0,861	-
	Haraba Şehir Mahallesi	44	3,304	0,924			
	İki Kubbe Mahallesi	21	3,561	0,956			
	Kacer Mahallesi	26	3,523	0,946			
	Kale Mahallesi	36	3,600	0,977			
	Kırklar Mahallesi	13	3,384	1,087			
	Kulaksız Mahallesi	23	3,339	1,006			
	Kurtuluş Mahallesi	33	3,697	0,856			
	Kültür Mahallesi	22	3,400	1,098			
	Orta Mahallesi	36	3,550	0,787			
	Saray Mahallesi	28	3,371	1,273			
	Selçuklu Mahallesi	26	3,630	0,838			
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	3,522	1,027			
	Tunus Mahallesi	17	3,552	1,011			
	Yıldızlar Mahallesi	23	3,808	0,923			

*p<0.05.

Yavaş şehir olmasına bağlı olarak Ahlat'ta yaşanan ekonomik büyümeye ilişkin algının katılımcıların ikamet ettikleri mahallelere göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir (p>0,05). Sonuç, H_{7.5} hipotezinin kabul edilmediğini göstermektedir.

Tablo 4.30. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Fırsat Eşitliği	Erkizan Mahallesi	31	3,871	1,025	1,424	0,139	-
	Haraba Şehir Mahallesi	44	3,754	0,969			
	İki Kubbe Mahallesi	21	3,790	0,913			
	Kacer Mahallesi	26	3,623	1,187			
	Kale Mahallesi	36	3,961	0,823			
	Kırklar Mahallesi	13	4,215	0,953			
	Kulaksız Mahallesi	23	3,730	1,074			
	Kurtuluş Mahallesi	33	3,824	1,182			
	Kültür Mahallesi	22	4,090	0,613			
	Orta Mahallesi	36	3,622	1,115			
	Saray Mahallesi	28	3,621	1,078			
	Selçuklu Mahallesi	26	3,353	1,362			
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	3,100	1,176			
	Tunus Mahallesi	17	3,470	1,069			
	Yıldızlar Mahallesi	23	3,791	0,973			

*p<0.05.

Yavaş şehir olmasına bağlı olarak Ahlat'ta yaşanan fırsat eşitliğine yönelik algının katılımcıların ikamet ettikleri mahallelere göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$). Sonuç, $H_{7.6}$ hipotezinin kabul edilmediğini göstermektedir.

Tablo 4.31. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Yerelin Güçlenmesi	Erkizan Mahallesi	31	2,830	1,189	0,995	0,458	-
	Haraba Şehir Mahallesi	44	2,823	0,996			
	İki Kubbe Mahallesi	21	2,750	1,003			
	Kacer Mahallesi	26	2,634	0,914			
	Kale Mahallesi	36	2,659	1,031			
	Kırklar Mahallesi	13	2,961	0,882			
	Kulaksız Mahallesi	23	2,576	0,909			
	Kurtuluş Mahallesi	33	3,007	1,094			
	Kültür Mahallesi	22	3,204	0,918			
	Orta Mahallesi	36	2,965	1,115			
	Saray Mahallesi	28	2,982	1,220			
	Selçuklu Mahallesi	26	2,490	1,231			
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	2,652	1,240			
	Tunus Mahallesi	17	3,191	1,005			
	Yıldızlar Mahallesi	23	2,619	1,155			

* $p<0.05$.

Yavaş şehir olmasına bağlı olarak Ahlat'ta yerelin güçlenmesine yönelik algının katılımcıların ikamet ettikleri mahallelere göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$). Sonuç, $H_{7.7}$ hipotezinin kabul edilmediğini göstermektedir.

Tablo 4.32. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların İkamet Ettikleri Yer Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Mahalle	N	$\bar{X}$	σ	F	p	Tukey
Kentsel Yaşam Kalitesi	Erkizan Mahallesi	31	2,107	0,900	4,800	0,000*	
	Haraba Şehir Mahallesi	44	3,007	0,890			
	İki Kubbe Mahallesi	21	2,777	0,979			
	Kacer Mahallesi	26	2,576	0,774			2>1,8
	Kale Mahallesi	36	2,750	0,881			2>14
	Kırklar Mahallesi	13	2,384	0,901			10>1,8
	Kulaksız Mahallesi	23	2,913	1,055			10>14
	Kurtuluş Mahallesi	33	1,959	0,599			5>8,14
	Kültür Mahallesi	22	2,848	0,929			7>8,14
	Orta Mahallesi	36	3,037	0,981			9>8,14
	Saray Mahallesi	28	2,809	0,909			11>8
	Selçuklu Mahallesi	26	2,615	1,018			11>14
	Tahtı Süleyman Mahallesi	18	2,222	0,885			
	Tunus Mahallesi	17	1,764	0,684			
	Yıldızlar Mahallesi	23	2,608	1,265			

*p<0.05.

Cittaslow hareketi sayesinde Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin artmasına yönelik algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir (F=4,800, p<0,05). Tukey sonuçlarına göre; İki Kubbe ve Orta mahallelerinde ikamet eden kişiler, Erkizan, Kurtuluş ve Tunus mahallelerinde oturan kişilerden daha fazla Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına inanmaktadır. Bununla birlikte Kale, Kulaksız, Kültür ve Saray mahallelerinde ikamet eden kişilerin, Kurtuluş ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla cittaslow hareketi sayesinde kentsel yaşam kalitesinin arttığına inandığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla H_{7,8} hipotezi kabul edilmiştir.

4.10.9. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelecekte Ahlat Dışında Yaşama Düşünceleri Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Analizlerin bu aşamasında; yavaş şehir olmasına ilişkin algının katılımcıların gelecekte Ahlat dışındaki bir yerde yaşayıp yaşamama düşünceleri açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir (Bkz Tablo 4.33).

Tablo 4.33. Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının Sürdürülebilir Turizme Katkısına İlişkin Algının Katılımcıların Gelecekte Ahlat Dışında Yaşama Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Ahlat Dışında Yaşama Düşüncesi	N	$\bar{X}$	σ	t	p
Yavaş şehir olmasına İlişkin Genel Algı	Evet	89	3,223	0,424	-0,053	0,957
	Hayır	308	3,226	0,450		
Üretim Artışı	Evet	89	3,442	1,039	1,622	0,106
	Hayır	308	3,190	1,354		
Tarihi ve Kültürel Mirasın Değerlenmesi	Evet	89	2,773	1,192	-0,310	0,757
	Hayır	308	2,819	1,239		
Çevre Bilincinin Oluşması	Evet	89	3,036	1,061	-3,195	0,002*
	Hayır	308	3,381	0,845		
Yerel ve Kültürel Aidiyet	Evet	89	3,550	0,922	0,171	0,865
	Hayır	308	3,529	1,071		
Ekonomik Büyüme	Evet	89	3,469	1,015	-0,399	0,690
	Hayır	308	3,516	0,957		
Fırsat Eşitliği	Evet	89	3,750	1,099	0,244	0,807
	Hayır	308	3,719	1,046		
Yerelin Güçlenmesi	Evet	89	2,730	1,065	-0,874	0,382
	Hayır	308	2,843	1,076		
Kentsel Yaşam Kalitesi	Evet	89	2,677	0,950	0,822	0,412
	Hayır	308	2,581	0,985		

* $p < 0.05$. 4.33'teki sonuçlarda görüldüğü gibi gelecekte Ahlat dışında yaşamayı düşünenler ile düşünmeyenlerin çevre bilinci ile ilgili algısının anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir ($t = -3,195$, $p < 0,05$). Aritmetik ortalamalardan hareketle; gelecekte Ahlat dışında yaşamayı düşünmeyenlerin cittaslow hareketi sayesinde çevre bilincinin oluştuğuna daha fazla inandıkları ortaya çıkmıştır. Diğer boyutlarda ise katılımcıların algılarının birbirine yakın çıktığı söylenebilir. Bu çerçevede $H_{8,3}$ hipotezi kabul edilmiş olup H_8 , $H_{8,1}$, $H_{8,2}$, $H_{8,4}$, $H_{8,5}$, $H_{8,6}$, $H_{8,7}$ ve $H_{8,8}$ hipotezleri kabul edilmemiştir.

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin genel algının araştırıldığı bu çalışmada katılımcıların cittaslow'un etkisine ilişkin algının orta düzeyde çıktığı belirlenmiştir. Alt boyutlar bazında incelendiğinde; sakin şehir olduktan sonra Ahlat'ta kısmen üretim artışının yaşandığı, kısmen tarih ve kültürel mirasın değerlendirildiği, çevre bilincinin kısmen arttığı, yerelin kısmen güçlendiği ve kentsel yaşam kalitesinin de kısmen arttığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte yerel ve kültürel aidiyetin arttığı, ekonomik büyümenin meydana geldiği, fırsat eşitliğinin sağlandığına ilişkin sonuçlar elde edilen bulgular arasındadır.

Araştırmada Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) olmasına ilişkin algının katılımcıların demografik özellikleri açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Ahlat'ın cittaslow'un sürdürülebilir turizmin gelişimine ilişkin algının kadın ve erkeklerde farklılık gösterdiği, erkeklerin yavaş şehir olmasına ilişkin algısının kadınların algısından daha olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algının kadın ve erkeklerde farklı olduğu, erkeklerin kadınlardan daha fazla turizm sayesinde üretimde artışın yaşandığını düşündükleri belirlenmiştir. Erkekler, kadınlardan daha fazla yavaş şehir (cittaslow) hareketi sayesinde tarihi ve kültürel mirasın değer kazandığını düşünmektedirler. Kadınların, erkeklerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri görülmüştür. Bununla birlikte erkeklerin kadınlardan daha fazla sakin şehir olmasından ötürü Ahlat'ın yerel olarak güçlendiği ve kentsel yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri belirlenmiştir.

Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının sürdürülebilir turizme ilişkin algının katılımcıların yaşları açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre; 18-25 yaş, 36-45 yaş ve 46-55 yaşlarında olan kişilerin Cittaslow'la birlikte sürdürülebilir turizmin geliştiğine ilişkin algısının 56-65 yaşlarında olan kişilerden daha olumlu olduğu görülmüştür. Ayrıca 26-35 yaşları arasında olan kişilerin cittaslow'un katkısına yönelik algısının, 18 yaş altı, 18-25 yaş, 36-45 yaş ve 56-65 yaşlarında olan kişilerin algısından daha olumlu çıkmıştır. Ahlat'ta yaşanan üretim artışı ile ilgili olarak 25-35 yaşları arasında olan kişilerin, 18 yaş altı, 18-25

yaş ve 56-65 yaşlarında olan kişilerden daha fazla cittaslow sayesinde üretim artışının yaşandığını düşündükleri tespit edilmiştir.

Yaşları 26-35 arasında olan kişilerin, 36-45 yaşlarında olan kişilerden daha fazla cittaslow sayesinde Ahlat'taki tarihi ve kültürel mirasın değerlendirildiğini ve çevre bilincinin oluştuğunu düşündükleri belirlenmiştir. Ayrıca 18 yaş altı, 18-25 yaş, 26-35 yaş, 36-45 yaş ile 66 yaş ve üzerinde olan kişilerin 56-65 yaşında olanlardan daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri tespit edilmiştir. Bununla birlikte 46-55 yaşlarında olan kişilerin, 18 yaş altı, 26-35 yaş, 56-65 yaş ile 66 yaş ve üstünde olan kişilerden daha fazla Ahlat'ta yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşün görülmüştür. Ahlat'taki ekonomik büyüme, fırsat eşitliği, yerelin güçlenmesi ile ilgili algının katılımcıların yaşlarına göre anlamlı farklılık göstermemiştir. Kentsel yaşam kalitesi ile ilgili algının ise anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda 26-35 yaşlarında olan kişilerin 18 yaş altı, 18-25 yaş, 36-45 yaş, 56-66 yaş ile 66 yaş ve üzerinde olan kişilerden daha fazla Ahlat'ta yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Yine 46-55 yaşlarında olan kişilerin 18 yaş altı, 18-25 yaş, 36-45 yaş ile 66 yaş ve üzerinde olan kişilerden daha fazla Ahlat'ta yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri belirlenmiştir.

Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin genel algının katılımcıların medeni durumları açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiş olup okumamış kişilerin Ahlat'da turizmin gelişimine ilişkin algısının daha olumlu olduğu söylenebilir. Bununla birlikte lise mezunları ile doktora mezunu olan kişilerin yavaş şehir olmasına ilişkin genel algısının, önlisans mezunu olan kişilerin algısından daha olumlu olduğu görülmektedir. Araştırmada okumamış kişilerin, ilkokul, ortaokul ve doktora mezunlarından daha fazla yavaş şehir (cittaslow) hareketi sayesinde üretim artışının yaşandığını düşündükleri tespit edilmiştir.

Okumamış kişilerin, ilkokul, ortaokul ve yüksek lisans mezunu kişilerden daha fazla Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğunu düşündükleri belirlenmiştir. Lise mezunları, yüksek lisans mezunlarından daha fazla çevre bilincinin geliştiğine inanmaktadır. Ayrıca doktora mezunlarının, ilkokul ve yüksek lisans mezunlarından daha fazla çevre bilincinin oluştuğuna inandıkları ortaya çıkmıştır. Çalışmada, okumamış olan kişilerin yanı sıra ilkokul, lise, lisans, yüksek lisans mezunu kişilerin,

önlisans mezunu kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri tespit edilmiştir. Ortaokul ve doktora mezunlarının, lise, önlisans ve lisans mezunlarından daha fazla ilçede yerel ve kültürel aidiyetin arttığına inandıkları belirlenmiştir. Fırsat eşitliği ve yerelin güçlenmesine yönelik algının eğitim durumu açısından anlamlı farklılık göstermediği görülmekle birlikte kentsel yaşam kalitesine ilişkin algının anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür. Sonuçlar; okumamış ve lise mezunu olan kişilerin, ilkokul, ortaokul, önlisans, lisans ve yüksek lisans mezunlarından daha fazla kentsel yaşam kalitesinin arttığını düşündüklerini göstermiştir. Ayrıca doktora mezunlarının, ortaokul, önlisans ve yüksek lisans mezunlarından daha fazla Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Ahlat'ın yavaş şehir olmasına ilişkin genel algı ile, üretim artışı, tarihi ve kültürel mirasın değerlendirilmesine yönelik algının katılımcıların meslekleri açısından anlamlı bir farklılık göstermiştir. Ancak katılımcıların mesleklerine göre çevre bilincinin oluşmasına yönelik algının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre; çiftçi olan kişilerin, ev kadın ve diğer meslek kollarında çalışan kişilerden daha fazla Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğunu düşündükleri belirlenmiştir. Yerel ve kültürel aidiyet ile ekonomik büyüme konusundaki algının ise mesleklere göre anlamlı farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır. Ahlat'ta yaşanan fırsat eşitliği, yerelin güçlenmesi ve kentsel yaşam kalitesi ile ilgili algının katılımcıların meslekleri açısından anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür.

Gelir durumu açısından bakıldığında; geliri 2826-3825 TL, 3826-4825 TL ve 4826-5825 TL olan kişilerin Ahlat turizmine ilişkin algısının, geliri 1-2825 TL, 7501-10000 TL ile 10001-15000 TL olan kişilerin algısından daha olumlu olduğu söylenebilir. Ahlat'ta yaşanan üretim artışına ilişkin algının katılımcıların gelir durumları açısından farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Buna göre; 4826-5825 TL geliri olan kişilerin, geliri 2826-3825 TL, 7501-10000 TL ile 10001-15000 TL olan kişilerden daha fazla yavaş şehir (cittaslow) hareketi sayesinde üretim artışının yaşandığını düşündükleri tespit edilmiştir.

Geliri 2826-3825 TL olan kişilerin, geliri olmayanlardan ve geliri 1-2825 TL, 5826-7500 TL ile 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğunu düşündükleri belirlenmiştir. Geliri 3826-4825 TL olan kişilerin, geliri

olmayanlardan ve geliri 5826-7500 TL ile 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla çevre bilincinin geliştiğine inandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca 4826-5825 TL geliri olan kişilerin, geliri olmayanlardan ve geliri 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla çevre bilincinin geliştiğine inandıkları ortaya çıkmıştır.

Çalışmada, yerel ve kültürel aidiyetin artmasına yönelik olarak geliri olmayanlar ile geliri 1-2825 TL, 3826-4825 TL ve 10001-15000 TL olan kişilerin geliri 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri tespit edilmiştir. Geliri 2826-3825 TL olan kişilerin, geliri 1-2825 TL, 5826-7500 TL ile 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte 4826-7500 TL geliri olanların da geliri 1-2825 TL ile 7501-10000 TL olan kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri belirlenmiştir. Fırsat eşitliği ve yerelin güçlenmesine yönelik algının gelir durumu açısından anlamlı farklılık göstermemiştir.

Ayrıca çalışmada 2826-3825 TL geliri olan kişilerin, geliri olmayanların yanı sıra geliri 1-2825 TL 5826-7500 TL, 7501-10000 TL ve 10001-15000 TL olanlardan daha fazla kentsel yaşam kalitesinin arttığını düşündükleri görülmüştür. Geliri 3826-4825 TL olan kişilerin kentsel yaşam kalitesine ilişkin algısının, geliri 1-2825 TL, 7501-10000 TL ve 10001-15000 TL olanların algısından daha olumlu çıkmıştır. Bunun yanı sıra geliri 4826-5825 TL olan kişilerin kentsel yaşam kalitesine ilişkin algısının da 1-2825 TL geliri olan kişilerden daha olumlu çıkmıştır.

Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin genel algının katılımcıların ikamet süreleri açısından anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte Ahlat'taki üretim artışı, tarihi ve kültürel mirasın değerlendirilmesi ile yerel ve kültürel aidiyetin artmasına yönelik algının da ikamet süresine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Ancak ikamet süresi itibarıyla 1 yıldan az süredir Ahlat'ta ikamet eden kişilerin, 6-10 yıldır yaşayanlardan daha fazla çevre bilincinin arttığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca 16-20 yıldır ilçede yaşayanlar, 6-10 yıl ile 21 yıl ve üzerinde yaşayanlardan daha fazla çevre bilincinin arttığını düşünmektedirler. Ahlat'taki ekonomik büyüme, fırsat eşitliği, yerelin güçlenmesi ve kentsel yaşam kalitesine ilişkin algının katılımcıların ikamet sürelerine göre anlamlı farklılık göstermemiştir.

Ahlat'ın Yavaş Şehir (Cittaslow) Olmasının sürdürülebilir turizme katkısına ilişkin genel algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu çerçevede; Harab Şehir, Kale, Kültür, Selçuklu mahallelerinde ikamet eden kişilerin yavaş şehir olmasına ilişkin genel algısının, Tahtı Süleyman Mahallesinde ikamet eden kişilerden daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Orta Mahallede ikamet eden kişilerin, Kurtuluş, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerin algısından daha olumlu olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Yıldızlar Mahallesinde ikamet eden kişilerin yavaş şehir olmasına ilişkin algısının, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerin algılarından daha olumlu çıkmıştır.

İki Kubbe Mahallesinde ikamet eden kişiler, Kacer, Kurtuluş, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla Ahlat'ta üretim artışının yaşandığına inanmaktadır. Bununla birlikte Yıldızlar Mahallesinde ikamet eden kişiler, Kacer, Kırklar, Kurtuluş, Saray, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla Ahlat'ta üretim artışının yaşandığına inandığını söylemek mümkündür.

Yavaş şehir (Cittaslow) hareketine bağlı olarak Ahlat'ta tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilir kullanılması, ekonomik olarak büyümesi, fırsat eşitliğinin sağlanması ve yerelin güçlenmesi gibi konularda katılımcıların ikamet ettikleri mahallelere göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Ancak Ahlat'ta yaşanan çevre bilincine ilişkin algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla Orta Mahallede ikamet eden kişilerin, Erkizan, Kale ve Tahtı Süleyman mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla Ahlat'ta çevre bilincinin oluştuğunu düşündüğü görülmektedir.

Ahlat'ın yavaş şehir (cittaslow) ağına katılması ile birlikte Ahlat'ta yerel ve kültürel aidiyetin artmasıyla ilgili algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Sonuçlara göre; Haraba Şehir, Kale, Kulaksız ve Saray mahallelerinde ikamet eden kişiler, Tahtı Süleyman Mahallesinde oturan kişilerden daha fazla Ahlat'ta yerel ve kültürel aidiyetin arttığına inanmaktadır. Orta Mahallede oturan kişilerin, Erkizan, İki Kubbe, Kurtuluş ve Tahtı Süleyman mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşündükleri söylenebilir. Selçuklu ve Yıldızlar mahallelerinde

oturan kişiler, Erkizan, İki Kubbe, Kacer, Kurtuluş, Tahtı Süleyman ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla yerel ve kültürel aidiyetin arttığını düşünmektedir.

Ahlat'ın yavaş şehir (cittaslow) ağına katılması ile birlikte Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin artmasına yönelik algının katılımcıların ikamet ettikleri mahalleler açısından anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Buna göre; İki Kubbe ve Orta mahallelerinde ikamet eden kişiler, Erkizan, Kurtuluş ve Tunus mahallelerinde oturan kişilerden daha fazla Ahlat'ta kentsel yaşam kalitesinin arttığına inanmaktadır. Bununla birlikte Kale, Kulaksız, Kültür ve Saray mahallelerinde ikamet eden kişilerin, Kurtuluş ve Tunus mahallelerinde ikamet eden kişilerden daha fazla cittaslow sayesinde kentsel yaşam kalitesinin arttığına inandığı tespit edilmiştir.

Gelecekte Ahlat dışında yaşamayı düşünenler ile düşünmeyenlerin sadece çevre bilinci ile ilgili algısının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu çerçevede gelecekte Ahlat dışında yaşamayı düşünmeyenlerin cittaslow sayesinde çevre bilincinin oluştuğuna daha fazla inandıkları ortaya çıkmıştır.

KAYNAKÇA

- Ahlat Nüfusu (2021). Erişim Adresi: https://www.nufusu.com/ilce/ahlat_bitlis-nufusu (Erişim Tarihi: 21.10.2021).
- Akgül, A. ve Çevik, O. (2003). *İstatistiksel Analiz Teknikleri, SPSS'te İşletme Yönetimi Uygulamaları*. Ankara: Emek Ofset Ltd. Şti.
- Akkoç, İ. T. (2020). *Sakin Şehirlerde Sürdürülebilir Turizm Üzerine Bir Ölçek Geliştirme Çalışması*. (Doktora Tezi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akpınar, O. (2018). *Yavaş Şehirler (Cittaslow) ve Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkileri: Seferihisar Halkının Algısı Üzerine Bir Araştırma*. (Yüksek Lisans Tezi). Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Alpar, R. (2010). *Spor, Sağlık ve Eğitim Bilimlerinde Örneklerle Uygulamalı İstatistik ve Geçerlilik- Güvenirlilik*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Arslantürk, Z. (2001). *Sosyal Bilimciler İçin Araştırma Metod ve Teknikleri*. İstanbul: Çamlıca Yayınları.
- Ataseven, B. (2012). Nitel bilimsel araştırmalarda veri kalitesinin önemi. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B. Dergisi*, 33 (2), 543-564.
- Bozdoğan, R. (2005). Sürdürülebilir Gelişme Düşüncesinin Tarihsel Arka Planı. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 50, 1001-1028.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Özkahveci, Ö. ve Demirel, F. (2004). Güdülenme ve Öğrenme Stratejileri Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4 (2), 207-239.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cebeci, S. (2010). *Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri*. İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım.
- Cesur, F. (2012). *Sürdürülebilir Stadyum Binalarının Üretimi Üzerine Bir Araştırma*. (Yüksek Lisans Tezi). Bursa: Uludağ Üniversitesi/FenBilimleri Enstitüsü.
- Christensen, B. L., Johnson, R. B. Turner, L. A. (2015). *Research Methods, Design and Analysis. Twelfth Edition*. England: Pearson Education Limited.
- Cittaslow Uluslararası Yavaş Şehirler Ağı (Cittaslow International Network) Resmi İnternet Sayfası. Erişim: 18 Şubat 2021. <https://www.cittaslow.org/>

- Çerçi, A. (2013). *Destinasyon Markalama ve Yavaş Şehir Seferihisar'ın Destinasyon Marka İmajı*. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çoban, Ö. (2016). Yavaş Şehir (Cittaslow) Türkiye Ağı'na Üye Olan Şehirlerin İnternet Sitelerinde Yavaş Şehir Temasının Görünürlüğü Üzerine Bir Araştırma. *İşletme Fakültesi Dergisi*, 17 (2), 235-253.
- Davis, D. and Cosenza, R. M. (1998). *Business Research for Decision Making*. Boston: Pws-Kent Publishing Company.
- Demir C., Çevirgen A. (2006). *Ekoturizm Yönetimi*. Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- Elmastaş, N. (2001). Ahlat Yöresinin Turizm Potansiyeli. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 1 (3), 153-182.
- Erdem, L. (2007). *Aydınlatmada Sübjektif Analiz İçin Bilimsel Anket Yöntemlerinin Uygulamalı İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Erdoğan, İ. (2003). *Pozitivist Metodoloji: Bilimsel Araştırma Tasarımı İstatistiksel Yöntemler Analiz ve Yorum*. Ankara: Erk Yayınları.
- Erkuş, A. (2009). *Davranış Bilimleri İçin Bilimsel Araştırma Süreci*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Eryılmaz, T. (2011). *Sürdürülebilir Kalkınma Kavramı ve Türkiye'de Sürdürülebilir Kalkınma*. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Başkent Üniversitesi Avrupa Birliği ve Uluslar arası ilişkiler Enstitüsü.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. and Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis: A Global Perspective*. (7th Edition), Pearson Education, Upper Saddle River.
- Kahraman, N. (1994). Sürdürülebilir Kalkınma ve Turizm, *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5 (3), 73-77.
- Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. (5. Baskı). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kozak, N., Kozak, Akoğlan, M., ve Kozak, M. (2015). *Genel Turizm İlkeler Kavramlar*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Krejcie, R. V. ve Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30: 607-610.
- Mercan, Ş. O. (2010). *Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Bölgesel Planlama ve Turistik Ürün Oluşumu: Altınoluk Örneği Üzerine Bir Araştırma*. (Doktora Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Nakip, M. (2013). *Pazarlama Araştırma Teknikleri*. (3. Baskı), Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Özdamar, K. (2001). *SPSS ile Biyo İstatistik*. (4. Basım,) Eskişehir: Kaan Kitapevi.

- Özdamar, K. (2004). *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi-I*. (Genişletilmiş 5. Baskı), Eskişehir: Kaan Kitapevi.
- Özen, Y. ve Gül, A. (2007). Sosyal ve Eğitim Bilimleri Araştırmalarında Evren ve Örneklem Sorunu. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (15), 394-422.
- Özsoy, T. (2015). Coğrafi İşaretlemenin Katma Değer Oluşturmada Bir Araç Olarak Kullanımı. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24 (2), 31-46.
- Padem, H., Göksu, A. ve Konaklı, Z. (2012). *Araştırma Yöntemler SPSS Uygulamalı*. Sarajevo: International Burch University.
- Pallant, J. (2005). SPSS survival manual: *A Step by Step Guide to Data Analysis Using SPSS*, Allen and Unwin Inc., Crows Nest, New South Wales.
- Ryan, C. (1995). *Researching Tourist Satisfaction Issues, Concepts, Problems*. London: Routledge.
- Sarkım, M. (2008). Değişen seyahat eğilimleri kapsamında sürdürülebilir turizm anlayışının turizm politikaları üzerine etkileri. *2. Ulusal İktisat Kongresi*. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deusosbil/issue/43017/437750> (Erişim Tarihi: 20-22 Şubat 2021).
- Sekaran, U. (2003). Research methods for business. (Fourth Edition), John Wiley & Sons Inc. Erişim Adresi <https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=Ko6bCgAAQBAJ&oi> (Erişim Tarihi: 18 Mayıs 2021)
- Şencan, H. (2007). *Sosyal ve Davranışsal Bilimlerde Bilimsel Araştırma*. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- Tabachnick, B. G. ve Fidel, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics*. USA: Pearson Education Limited.
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Tosun, C. (2001). Challenges of Sustainable Tourism Development in the Developing World: *The Case of Turkey. Tourism Management*, 22: 289-303.
- Ulus, T., İnce, C. H., Aliustaoğlu, F. S. ve Melez, İ. E. (2010). Araştırma Nasıl Tasarlanır (I). *Adli Tıp Dergisi*, 24 (2), 40-47.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2013). *Bilimsel Araştırma Süreci ve Spss Veri Analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Veal, A. J. (2006). *Research Methods for Leisure and Tourism: A Practical Guide*. England: Pearson Education Limited.
- Voigt, C. (2009). *Sustainable Development As A Principle Of International Law*, Holland. Erişim Adresi: <https://doi.org/10.1163/ej.9789004166974.i-428.49> Erişim Tarihi (15.03.2022).

- Yamane, T. (2001). **Temel Örnekleme Yöntemleri**. (Çev. Alptekin Esin, Mehmet Akif Bakır, Celal Aydın ve Esen Gürbüzel). İstanbul: Literatur Yayıncılık.
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal Bilimlerde Faktör Analizi ve Geçerlilik: Keşfedici ve Doğrulayıcı Faktör Analizlerinin Kullanılması. **İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi**, 46 (Özel Sayı) 74-85.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). **SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yılmaz, G., A., Ünal, A. ve Çakır, G. (2015). Sürdürülebilir Turizm Literatürü Üzerine Bir Değerlendirme: Türkiye Bağlamı. **Mesleki Bilimler Dergisi**, 4 (2), 55-83.

EKLER

Değerli katılımcı, Yavaş şehirlerin sürdürülebilir turizm bağlamında değerlendirilmesi ile alakalı Ahlat örneğinin incelendiği bu araştırmada değerli görüşleriniz çalışmamıza katkı sağlayacaktır. Vereceğiniz cevaplar sadece akademik amaçlar için kullanılacak olup, özel şahıs veya kurumlarla kesinlikle paylaşılmayacaktır.

Göstereceğiniz ilgi ve ayıracağınız değerli zamanınız için çok teşekkür ederiz.

Araştırmacı

Danışman

Ayla YÜREGEN

Dr.Öğr.Üyesi Emine CİHANGİR

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Turizm Fakültesi

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Turizm Fakültesi

I. BÖLÜM: DEMOGRAFİK BİLGİLER

1. Yaş Grubu: 18 Yaş altı () 18-25 () 26-35 () 36-45 () 46-55 () 56-65 () 66 Yaş ve Üzeri ()

2. Cinsiyet: Erkek () Kadın ()

3. Eğitim Seviyesi: Okumamış () İlkokul () Ortaokul () Lise () Önlisans () Lisans () Yüksek Lisans / Doktora ()

4. Ahlat'ta Kaç Yıldır İkamet Ediyorsunuz? 1 yıldan az () 1-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 21 yıl ve üzeri ()

5. Gelir Seviyesi: Geliri Yok () 1-2825TL () 2826-3825TL () 3826-4825TL () 4826-5825 () 5826-7500 () 7501-10000 () 10001-15000 () 15001 ve üstü

6. Meslek: Kamu Memur () Kamu İşçisi () Özel Sektör İşçi () Esnaf () Çiftçi () Emekli () Öğrenci () Ev Hanımı () STK () Diğer.....

7. İkamet Ettiğiniz Mahalle:

8. Ahlat dışında başka bir yerde yaşadınız mı? Evet () Hayır () Nerede?

9. Gelecekte Ahlat dışında başka bir yerde yaşamayı düşünüyor musunuz? Evet () Hayır ()

II. BÖLÜM

1. Sakin Şehir (Cittaslow) kavramının ne anlama geldiğini biliyor musunuz? Evet () Hayır ()

2. Ahlat'ın Sakin Şehir unvanına sahip olduğunu biliyor musunuz? Evet () Hayır ()

3. Ahlat Sakin Şehir olmadan önce halkın bilgisine başvuruldu mu? Evet () Hayır ()

4. Ahlat'ın Sakin Şehir olduğunu ilk defa nereden öğrendiniz? (1,2,3 ile derecelendirerek sıralayınız) İnternet () Televizyon () Yerel Basın () Ulusal Basın () Bilgilendirme Toplantısı () Sosyal Çevre ()

5. Ahlat'ta çözümlenmesi gereken en önemli sorun nedir? (1,2,3 olarak derecelendirerek sıralama yapınız)

İşsizlik () Alt Yapı () Trafik () Çevre Kirliliği () Diğer ()

6. Ahlat'ta yerel kalkınmanın hangi yolla sağlanabileceğini düşünüyorsunuz?

(1,2,3,4,5 .. olarak derecelendirerek sıralama yapınız)

Hayvancılık () Sanayileşme () Turizm () Tarım () Diğer ()

7- Yörede turist yoğunluğunun çok fazla olduğunu düşünüyor musunuz? () Evet () Hayır

III. Bölüm

Sakin Şehir Hareketiyle birlikte AHLAT'ta...		KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESİNLİKLE KATILIYORUM
		①	②	③	④	⑤
1	Tarihi yapılar restore edilerek günümüze kazandırılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
2	Yerel tohumlar koruma altına alınmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
3	Yeni yapılarda ahşap kullanımı artmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
4	Yöremizdeki harabeler ve boş alanlar ekonomiye kazandırılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
5	Yöreye özgü bitki ve hayvan türleri koruma altına alınmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
6	Arkeolojik eserler gün yüzüne çıkarılarak koruma altına alınmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
7	Tarımsal üretim artmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
8	Yerel üreticilerin sayısı artmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
9	Geçmişte üretilen yerel ürünler (yiyecek-içecek, geleneksel kıyafetler, el sanatları, vb.) yeniden üretilmeye başlandı.	①	②	③	④	⑤
10	Yöremize gelen turist sayısı artmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
11	Yerel üreticiler pazarda kendi ürünlerini satmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
12	Yöresel yemeklerimiz lokantalarda veya tezgâhlarda satılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
13	Yöremizin özelliklerine uygun turizm türleri (yat turizmi, yayla turizmi, kültür turizmi, vb.) ortaya çıkmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
14	Unutulmaya başlayan geleneksel meslekler yeniden ortaya çıkmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
15	Yöremizde geleneksel etkinlikler (festival, şenlik, yarışma, vb.) düzenlenmeye başlandı.	①	②	③	④	⑤
16	Kültürel değerlerimiz (müzik, dans, yöresel eşya, vb.) değer kazanmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
17	Spor, dans ve kültürel aktivitelerle halkın sosyalleşmesine destek verilmeye başlandı.	①	②	③	④	⑤
18	Yöredeki çocuklar ve gençler karar alma süreçlerinde söz sahibi olmaya başladılar.	①	②	③	④	⑤

	Sakin Şehir Hareketiyle birlikte AHLAT'ta...	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESİNLİKLE KATILIYORUM
		①	②	③	④	⑤
19	Belediye aldığı kararlarda halkla birlikte hareket etmeye başladı.	①	②	③	④	⑤
20	Yöremizde geleneksel ürünler fiyat bakımından değer kazanmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
21	Kadın girişimciler ortaya çıkmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
22	Yöremizde istihdam olanakları artmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
23	Yerel girişimciler ekonomik faaliyetler konusunda bilinçlendirilmeye başladı.	①	②	③	④	⑤
24	Yerel üreticiler para kazanmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
25	Tarımsal faaliyetler doğal yöntemlerle yapılmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
26	Yöremize arıtma tesisleri yapılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
27	Hava, su ve topraklarımız daha temiz olmaya başladı	①	②	③	④	⑤
28	Yöremizdeki ağaçlar ve yeşil alanlar korunmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
29	Yöremizde güneş, rüzgâr vb. yenilenebilir enerji kaynakları kullanılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
30	Yöremizde büyük şehirlere göç eden gençlerin sayısı azalmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
31	Yöremizdeki kadınlar iş gücüne katılmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
32	Üretim için gerekli kaynaklar (enerji, bilgi, fiziki alan, vb.) üreticilere adil bir şekilde dağıtılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
33	Halk sakin şehir süreci hakkında yeterince bilgilendirildi.	①	②	③	④	⑤

	Sakin Şehir Hareketiyle birlikte AHLAT'ta...	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESİNLİKLE KATILIYORUM
		①	②	③	④	⑤
34	Butik otel ve pansiyon gibi küçük işletmeler ortaya çıkmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
35	Yerel üreticiler ürünlerini aracısız bir şekilde satmaya başladı.	①	②	③	④	⑤
36	Yerel halk üretime katılması için teşvik edilmeye başlandı.	①	②	③	④	⑤
37	Yöremizde üretici kooperatifleri açılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
38	Yöredeki yeni yapılar tarihi ve kültürel dokuya uygun olarak yapılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
39	Yöremize gelen araçlar nedeniyle yeni otoparklar yapılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤
40	Sokak ve dükkânlara yerleştirilen tabelalarla kente dair bilgilendirme yapılmaya başlandı.	①	②	③	④	⑤

Ek 2 soru:

41	Ahlat yavaş şehir olduktan sonara turizm faaliyetlerine karşı halkın hoşgörü duygusu arttı.	①	②	③	④	⑤
42	Yöremizin nüfusu dışarıdan göç aldığı için artmaya başladı.	①	②	③	④	⑤

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı : YÜREGEN Ayla
Doğum Tarihi/ Yeri :
Uyruğu : Türkiye Cumhuriyeti
E-mail :
ORCID :

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Yüksek Lisans	Turizm İşletmeciliği / Turizm Fakültesi / Van Yüzüncü Yıl üniversitesi	2022
Lisans	Seyahat İşletmeciliği/ Turizm Fakültesi Sıtkı Koçman Üniversitesi/ Muğla	2008

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

.../.../2021

Tez Başlığı / Konusu:

**“YAVAŞ ŞEHİRLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM BAĞLAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ: AHLAT ÖRNEĞİ”**

Yukarıda başlığı/konusu belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan toplam **98** sayfalık kısmına ilişkin, 30/04/2022 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından **TURNİTİN** intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **% 9** (yüzdedokuz)dur.

Uygulanan Filtreler Aşağıda Verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayınlar hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi İnceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

30/04/2022
Ayla YÜREGEN

Adı Soyadı : Ayla YÜREGEN
Öğrenci No : 18920020037
Anabilim Dalı : Turizm İşletmeciliği
Programı : Tezli Yüksek Lisans
Statüsü : Y. Lisans ■

Doktora □

DANIŞMAN
Doç. Dr. Emine CİHANGİR
30/04/2022

ENSTİTÜ ONAYI
U Y G U N D U R
...../...../2022
Prof. Dr. Bekir KOÇLAR
Enstitü Müdürü